

Gasilska društva in gasilska oprema v občini Radovljica

Zgodovina gasilstva (Evropa)

Daleč nazaj sega zgodovina gasilstva. Najstarejši podatki izvirajo iz drugega tisočletja pred našim štetjem. Po propadu starega Rima, kjer je bilo srečati veliko skrb za boj z ognjem, nekaj stoletij ni podatkov o gasilstvu.

Šele v devetem stoletju, v času Karla Velikega, zvedo za uredbo o nočni straži in bedenju nad ognjem. Straže so morale ob vsakem požaru organizirati meščane za gašenje. V srednjem veku je bila gasilska služba najbolj organizirana v Franciji, Nemčiji, Holandiji, Italiji in Angliji, vendar raven organiziranosti ni dosegla starega Rima. V srednjem veku so v omenjenih državah še posebej pazili na odprta ognjišča. Zvečer so morali vsa pogasiti, žerjavico pa prekriti s kovinskim kotlom. Angleški kralj Vilijem je leta 1068 odredil, da morajo biti ob udarcu zvona vsa ognjišča pogasena. Sicer so bili kršilci strogo kaznovani. / I. Petrič

Vir: Glas, 1. 2. 1977

Zgodovina gasilstva (Kranjska)

1847

(Gospod Juri Pajk) v Novicah že večkrat pohvaljeni mestni tesarski mojster, je napravo našel, po kateri se v potrebi zamore navadni vodnjak (šterna) v gasilno škropilnico spremeniti. Ta naprava – vodnjak in gasilnica ob enim – ni draga, in je bila unidan pričo več zastopnih mož skušena in poterjena.

Vir: Kmetijske in rokodelske novice, 19. 5. 1847

Splošno

»Vahta patrola, ura je enajst.« Zanimiv običaj pred prvo svetovno vojno je bil tudi tako imenovana »vahta patrola«. Vaščani so sami pazili, da se v vasi ni pojavil požar, da ne bi kdo kaj ukradel ipd. »Vahtar« je dobil helebardo in z njo hodil po vasi gor in dol. Odrejeno je bilo, da je moral nekdo s celega grunta stražiti vas štiri dni oz. noči, s polgrunta dve in z majhnega grunta po eno noč. Bajtarji so bili vahtanja oproščeni. Vsako uro se je moral vahtar javiti pod županovim oknom in zavpiti: »Vahta patrola, ura je enajst!« (oz. kolikor je pač ura bila). Kadar so pazili fantje, so opravljali svojo vaško dolžnost bolj površno. Bili so v fantovski družbi, vsako uro pa so se šli javiti pod županovo okno. Če drugih fantov ni bilo, se je fant — paznik zatekel v kakšen hlev in tam zadremal za tisto urico. Kako je spal župan, ki je moral vsako uro poslušati »raporte« poti oknom, si pa tudi lahko predstavljamo.

Ko smo že ravno pri županih, še besedo ali dve o njihovih funkcijah pred prvo svetovno vojno. Župan je zastopal vas na okraju. Ob sebi je imel še enajst

odbornikov. Župan je lahko, na primer, dovolil, da se je oženil nekdo, ki je bil sicer prereven, a je on garantiral, da ne bo v breme vaščanom. Ženitovanjsko privoljenje je veljalo tri goldinarje. Izdajal je tudi živinske potne liste, ki so veljali po en groš. Delil je tudi pozive fantom za k vojakom in za v vojsko.

...

Vir: Glas, 5. 5. 1971 / Podlistek »Od fanta do moža« (6. – Ivan Sivec).

Iz zgodovine gasilstva in požarov na Gorenjskem. Zgodovina govori o številnih velikih požarih na Gorenjskem. Tako je leta 1811 izbruhnil požar v Trziču. Dobre pol ure je ogenj pustošil na desnem bregu Tržiške Bistrice. Vzrok požara je bil vžig lope pri neki kovačnici. Pogorelo je 151 hiš in nad 60 kovačnic ter gospodarskih poslopij. V ognju je umrlo 75 Tržičanov. Preživeli kovači so se po požaru preselili v Kropo in Kamno gorico. Tržiški požar je povzročil za okrog milijon goldinarjev škode.

Požarna katastrofa je doletela tudi Železnike. Prvič se je pokazal rdeči petelin leta 1822, ko je naselje pogorelo. Požar se je ponovil leta 1846. Pogorelo je 40 hiš in 50 kovačnic.

Požarni red za Ljubljano iz leta 1676 pravi, da so morali župan, mestni sodnik in najuglednejši svetovalci takoj na kraj požara. Meščani pa so morali prinesiti s seboj potrebno orodje za gašenje požarov. Ženske s škafi za vodo niso bile izjema. V primeru požara so takoj zaprli mestna vrata, da se nepovabljeni tujci ne bi vtihotapili vanj in kradli ognju oteto blago. Če pa je zagorelo zunaj mesta, so odšli na kraj požara izkušeni možje, večji gasilskega dela in varovanja premoženja. Posebna disciplina je veljala tudi za rokodelce in njihove pomočnike. Kadar je bilo plat zvona, so morali s sekirami, škafi in drugim orodjem pred rotovž, kjer so jih čakala nadaljnja navodila. V primerih požarov so morali pomagati tudi opekarji, dninarji, dimnikarji, zidarji, tesarji in drugi ognja vajeni ljudje. Zanimiv je podatek, da so v primerih požarov uporabljali velike hodnične ponjave. Namočili so jih ter jih pogrnili po strehah ogroženih hiš. / I. Petrič.

Vir: Glas, 13. 2. 1976

Zidane hiše in opečna kritina. Leta 1751 je bila prvič sprožena misel za oblikovanje gasilskega društva v Ljubljani. Vendar pobuda ni dobila veliko zagovornikov. Šele dva velika požara leta 1774 sta marsikoga spravila k razmišljanju. Lesene hiše so začeli počasi podirati in jih nadomeščati z zidanimi, lesene in slamnate kritine pa je tudi začela kmalu nadomeščati opeka ali druge kritine, odpornejše proti ognju. Magistrat je dajal denarn o pomoč, vendar so bili številni Ljubljančani gluhi. Les in slamo sta le počasi na domeščala opeka in opečne kritine.

Vir: Glas, 1. 2. 1977

Nova gasivnica. Dobre in pripravne gasivnice (Feuerspritzen) so pri ognju velika dobrota. Navadne gasivnice pa, ki veliko opravijo, so večidel drage, in potrebujejo večidel močne priprege.

Nek umen mož na Dunaji, A. Eichen po imenu, ki stanuje v predmestju Wieden, Favoritenstrasse Nr. 294, je našel gasivnico, na katero je cesarski privilegij dobil. Ker je g. Eichen svojo gasivnico vpričo veliciga zbora Dunajske kmetijske družbe

poskusiti dal in jo je tudi ta popolnoma poterdil, zamoremo verjeti, da je Eichnova gasivnica resničniga priporočila vredna, in zato jo hočemo nekoliko popisati. Imenovana gasivnica je na vozičku z 2 kolesama, da jo zamore en sam človek brez konj lahko peljati – velika dobrota, ker ni treba ob ognju še le konj čakati in večkrat pomoči zamuditi.

4 ali 6 mož jo suče, ki zamorjeo neprnehama vodo 50 čevljev visoko brizglati s pomočjo mehov pa clo na višavo 80 čevljev. O eni minuti brizglaj tri vedre vode in pol. Opravi tedaj to, kar navadne gasivnice opravijo, ki 400 gold. in še več veljajo.

Ker tedaj Eichenova gasivnica le 240 gold. velja, ji pride tedaj razun gori imenovanih dobrot tudi niska cena v hvalo.

Če pomislimo, da je po deželi veliko županij (sosesk), ki clo nobene gasivnice nimajo ali jih ima več skupej le eno, ker si zavolj dragote vsaka županija svoje gasivnice kupiti ne more, - in če veo, da je na deželi zavolj nižjih pohištev zadosti, če gasivnica na 50 čevljev visoko brizglja (šprica), nam bo očitno, da je ta nova gasivnica prav pripravna vsim županijam, večim kmetovavcamin vsim fabrikam, ki nimajo previsocih poslopij.

Za deželo se pa zamore ta gasivnica še prav posebno zato priporočiti, ker je ni treba popravljati, in dobra ostane, če tudi deli časa stoji.

To priporočilo sklenejo Dunajske kmetijske Novice s tem, da pravijo: »Prav veseli bi bili, ako bi večkrat priložnost imeli, svojim bravcam tako dobro orodje priporočiti, kakor je ta gasivnica«.

Vir: Kmetijske in rokodelske novice, 22. kozoperska 1851

Slamnate krove ognja obvarovati. Neko francosko kmetijsko društvo priporoča naslednji pomoglej, na kmetih slamnate krove ognja obvarovati:

Naj se vzame 7 funtov gline, 2 funta konjskega gnoja, 1 funt peska in 1 funt živega apna. Vse to naj se dobro skup zmeša, da postane iz tega neka redka mavta. S to mavto se namaže slamnati krov, in seice precej na debelo. Ko se je namazitev bila posušila, razpokne včasim semtertje; te razpokline se morajo z ravno tisto mavto skerbljivo zamazati in popraviti. Tako zavarovana pomoga ni draga. Za krovno ravnino 1000 štirjaških čevljev ne velja morebiti namazitev več kot 2 ali 3 golldinarje.

Vir: Kmetijske in rokodelske novice, 2. 7. 1853

Gašenje z vedri. Zanimive so pripovedi, kako so požare gasili naši predniki. Odrejeno je bilo, da mora v primeru požara dati vsaka hiša v vasi enega ali dva človeka za gašenje, ki je moral prinesti s seboj usnjeno ali slamnato vedro, polno vode. Vsako vedro je bilo označeno s hišno številko, tako da so vedeli, čigavo je. Za gašenje nezmožni ljudje pa so morali skrbeti za svetlobo in za polnitev vedrov z vodo. Pri gašenju je vladal red. V eni vrsti so stali ljudje, ki so si podajali z vodo napolnjena vedra, v drugi pa ljudje, ki so podajali prazna. Pri gašenju sta morala vladati tišina in red, da je bilo slišati povelja. Na voljo so morali biti tudi konji ali voli, zmožni prepeljati brizgalne, če so le-te bile. / I. Petrič.

Vir: Glas, 13. 12. 1977

Naprava zoper ogenj (Iz Dolenskega). Ker »Novice« rade naznanjate čitateljem svojim vse, kar jim je v prid, vam bojo gotovo dobro došle tudi sledeče verstice o neki, če že drugod ne, pa saj tukaj redki napravi zoper ogenj. Vidil sem jo une dni nekje na Dolenskem, in ker mi je jako koristna, naj jo povem. Pridši v neki kraj sem vidil na več mestih jame kopati, v jame velike iz prav debelih smrekovih dog narejene kadi vlagati, v kadi pa vodo voziti. Vpršavši, čemu da je vse to, čeravno sem sam pri sebi mislil in skoraj vedil, kaj bi imelo to biti, sem kmali zvedil, da zopet ogenj. Kakor sem zapazil, so jame na najnevarnejših krajih, to je ali blizo lesenih hiš, ali pa pri takih, ki so zlo deleč od vode. Pokrite so take z vodo napolnjene kadi z debelimi lesenimi pokrovi, na pokrovih pa so veliki kamni, da jih ne morejo otroci razkriti.

Te tako koristne naprave nisem jez še nikjer drugod na dolenski strani vidil; mislim pa, da bi je trebalo po vseh vaseh, pa tudi pri hišah, ki stoje na samem, in posebno tam, kjer ni prav blizo vode. Saj se čuje mnogokrat tožiti, da bi se bil lahko ogenj pogasil, ako bi bilo le mal vode pri rokah. Večkrat se nameri, da je ni zadosti le en ali dva škafa, ali kolikor je je v hiši, in ravno takrat – mislim – bi jo iz takih nalašč zato pripravljenih kadi jemali in tako ogenj pogasili, dokler se še ni preveč razširil. / Prijatelj »Novic«.

Vir: Kmetijske in rokodelske novice, 1. 5. 1861

Lesena ročna brizgalna, 1836

Vir: gasilec.net

Lesena ročna brizgalna iz leta 1836, ena od najstarejših ohranjenih brizgaln iz tega časa na Slovenskem. Brizgalno je graščak gradu Snežnik baje daroval vasi Grahovo pri Cerknici na Notranjskem.

Ročna gasilna brizgalna iz Grahovega pri Cerknici, 1836

Vir: slovenski gasilski muzej (foto: Primož Hieng)

Op.: Ta brizgalna je zelo podobna tisti, na radovljiški fotografiji iz leta 1933, Zato je nemara lahko celo tista, ki jo je grof Thurn kupil leta 1821.

Na spletni strani stareslike.cerknica.org smo si izposodili fotografijo (in detajl) gasilske vaje bezovskih gasilcev leta 1954. Predstavljamo si, da so podobno gasili tudi radovljiški gasilci – a že od leta 1883 naprej.

Ohranjena črpalka PGD Dol pri Ljubljani, 1892 Vir: PGD Dol pri Ljubljani

Ljubljanski gasilci skozi čas (odlomki iz knjige)

Požarne rede so imela tudi naša mesta, zlasti najstarejša. V Ljubljani in drugih mestih so v 18. stoletju dopolnili stare »požarne rede« in odloke. V mestih so uredili službo nočnih čuvajev, nakupili so gasilno orodje in ga razdelili med hišne posestnike. Po požarnem redu za Ljubljano iz leta 1676, so morali župan, mestni sodnik in najuglednejši svetovalci takoj na kraj požara.

V času vladanja Marije Terezije (1717 – 1780) in Jožefa II. (1741 – 1790) so bili izdani novi požarni redi, ki so na Kranjskem, Štajerskem in Koroškem urejali varnostne predpise za podeželje in mesta.

Prvi gasilski red pri nas, ki je bil preveden tudi v slovenščino (besedilo je bilo dvojezično), je izšel leta 1785. Oktobra 1792 je dunajska vlada zaradi pogostih požarov pripravila za Štajersko posebno in obširno navodilo, kako se je treba varovati ognja in kaj je potrebno pripraviti in urediti, da se požar hitro omeji in pogasi. Leta 1795 je izšla v slovenščini in nemščini »Postava sa volo ognja v mestih inu terjih na Kranjskem.«

Za požarno službo so zelo skrbeli v dobi francoske okupacije oziroma »Ilirskih provinc«, od leta 1809 do 1814. Generalni guverner Ilirskih provinc je izdal poseben ukaz, da se morata kraju in razmeram primerno urediti požarna policija in gasilska služba.

Gašenje požara v Mestnem gledališču (d. Slovenska filharmonija), 1887

Vir: delcampe.net in Ljubljanski gasilci skozi čas

Op.: Na sliki je uporaba premične lestve, ki so jo v tem času že uporabljali.

Gašenje požara v Mestnem gledališču (d. Slovenska filharmonija), 1887

Vir: kamra.si (Foto arhiv NUK)

Prve zavarovalnice zoper požar

Iz Dunaja. Spet smo dobili novo asekuracijo ali zavarovavnico zoper ogenj in zavarovavnico življenja, ki jo je več dnarnih in veljavnih mož na Dunaji osnovalo in »Norden« (»Sever«) kerstilo. Ministerstvo jo je poterdilo.

Vir: Kmetijske in rokodelske novice, 8. 8. 1860

Zgodovina gasilstva (Radovljica in okolica)

Stari ljudje pripovedujejo, da je pred davnim časom jelo v Kamnigorici goreti. Pri „bajarju“ so videli človeka, oblečenega v meniško obleko, ki je zajemal vodo in gasil. Takrat Kamnagorica ni pogorela. Ker so Kamnogoričani že poprej goreče čistili sv. Antona, so mislili, da je bil oni menih sv. Anton. Češčenje sv. Antona se je ohranilo do današnjega dne. Pogorela pa je Kamnagorica l. 1828. (glej Uršič, Illyr. Blatt.).

Vir: Zgodovina Kamnogoriške fare (spisal Anton Verbajs, 1898)

Požarnovarstvena služba. Vsi vigenjci v Kamni gorici so bili leseni, pa tudi stanovanjske hiše so bile krite s skodlami. V vasi so imel nočnega čuvaja, ki je bil uslužbenec občine in ki je bil zelo skromno plačan. Za nočne čuvaje so bili v glavnem starejši ljudje. Svojo službo so opravljali od desetih zvečer, do štirih zjutraj. Čuvaj je moral biti buden vso noč in večkrat je moral pregledati vse vigenjce. Da je bil resnično buden, je moral pred vsako hišo, kjer je stanoval občinski odbornik, vsako uro zaklicati na glas »Ura je devet odbila«; tako vsako uro do štirih zjutraj. Spominjam se še čuvaja, ki so mu kroparski orožniki poklonili staro žandarsko uniformo in staro sabljo. Starejši fantje, ki so se zvečer lahko dlje zadržali na vasi, so mu večkrat ponagajali. Spominjam se, da so mu na sredo ceste postavili dva tnala enega na drugega. Vrli mož je to prikazen v prepričanju da je kakšen nagajivcev, napadel s sabljo.

Zadnji čuvaj je bil v Kamni gorici še leta 1918, ko je utonil. Od tedaj naprej v vasi ni bilo več čuvaja.

Večkrat pa so čuvaji v nočnih urah klicali ljudi na pomoč, ko se je v vigenjcu vžgal kak tram. Na tramovih je bilo zelo veliko prahu oglja, kar je bilo zelo nevarno, zato so morali tudi dvakrat na leto očistiti ves prah.

Vir: Glas, 9. 11. 1968 / Iz zgodovine železarstva v Kamni Gorici (6. podlistek)

Gasilska društva in gasilska oprema v občini Radovljica

1874

Neustanovitev gasilnega društva v Radovljici. Iz Kamne gorice 9. jun. (Izv.) Pri nas nameravamo ustanoviti gasilno društvo, katero bi bilo zares jako potrebno pri tem številu hiš, katere so do malega vse z lesenimi skodlami in nekatere tudi s slamo krite in pri naši obrtniji ki se le z ognjem peča. Slišali smo pa, da so Radovljičanje uže lansko leto meseca avgusta ustanovili gasilno društvo in v osnovo dotičnih pravil izvolil i može strokovnjake i mej družimi tudi gg. Gustav grof Thurna bivšega občinskega predstojnika in Albert pl. Javornika glavarnega komisarja. — Trdno se nadejamo, da so ti gospodje njihovo nalogo uže davno izvršili in pravila strokovnjaško temu namenu postavili oziroma osnovali. Popraševali smo marsikaterega Radovljičana za dotične statute, a do denes nij bilo nam mogoče jih izvedeti. Mi bi se uže na kako drugo gasilno društvo obrnili, pa oziraje se na naš mali trg, kateri se ne

more meriti na večja mesta, v katerih gasilna društva uže obstoje, vendar bi se pa pravila strinjala z Radovljiškimi, ker se baš tudi število posestnikov in prebivalce v strinja. — Ker nam do sedaj nij še bilo mogoče na mnogokratna ustna vprašanja in prošnje izdelanih pravil v roke dobiti, stavimo javno prošnjo: da slavno gasilno društvo Radovljiško naj blagovoli odgovoriti.

Vir: Slovenski narod, 12. 6. 1874

Iz Radovljice na Gorenjskem, 10. jun . [Izv. dop.] Na vprašanje g. dopisnika iz Kamne gorice v štev. 131. »Slov. Nar.« zavoljo ustanove požarne straže v Radovljici odgovarjamo, da se je bivši občinski predstojnik gr . Gustav Thurn dosti prizadeval požarno stražo tukaj ustanoviti, katera pa bi se s politiko nič ne pečala. Okolo osemdeset mož in fantov, ne samo iz mesta — temveč iz cele fare je k družbi pristopilo. Žalibog so jeziki to koristno napravo v rojstvu zadušili. Posebno so naše žene uganile rekoč: ta bramba bo le priložnost dajala, potepati se in pijančevati. Drugi so zopet rekli: zdaj bomo požar za požarjem prestali, ker tam, kjer je požarna bramba, tudi rado gori itd. Pravijo, da so tudi tisti krokarji, kateri vsako naredbo, kjer niso zraven sami, pomoriti žele, podpihovali, in na to vižo ta sad požrli. — Navdušenost je pomrznila in gasilna družba statutov nij izdelala.

Vir: Slovenski narod, 23. 6. 1874

... Ne bode nam potreba, kakor pred letom, ako ste res imeli blag namen ustanoviti požarno stražo, darovati sodček piva, da se zbere nekaj žejnih a namena nič zapopadajočih ljudi, katero prizadevanje se je še potem razbilo po uplivu ženstva! Ali nij to sramota! ...

Vir: Slovenski narod, 2. 9. 1874

1882

Ustanovitev gasilskega društva v Begunjah. Ustanovitelji društva so bili domačini: ključavničar Anton Rakovec, mizar Janez Pretnar, prvi upravnik ženske kaznilnice v Begunjah Anton Zadnik, šolski upravitelj v Begunjah Josip Turi in dekan Silvester Keše.

V prvih letih delovanja so imeli svoje prostore v Perkovi hiši, kaznilnica pa jim je dala na razpolago svojo brizgalno.

Vir: Gasilstvo v Begunjah (BZ; Janez Gašperin)

(Iz Begunj na Gorenjskem) piše se nam v 27. dan t. m.: Usojamo si naznanjati, da se je pri nas ustanovila »prostovoljna požarna bramba" in s 24. dnem t. m., ko je bila volitev, stopila v življenje. Ob enem štejejo si v dolžnost g. Antonu Zadniku, nadzorniku v kaznilnici, za neutrudljivo delavnost in prizadevanje pri ustanovljenji tega društva, kakor tudi vsem podpornikom izreči najtoplejšo zahvalo.

Vir: Slovenski narod, 28. 12. 1882

1883

(Iz Radovljice) se pritožuje naročnik, da tam nemškutarija še vedno cvete in da se naredba pravosodnega ministra glede ravnopravnosti našega jezika kaj malo ali pa

nič v poštev ne jemlje. Snuje se v Radovljici tudi požarna bramba, a zaradi komande, bodi li slovenska, ali nemška, se še ni doseglo porazumljenje. Dopisnik nam je obljubil, da nam v tej zadevi natančneje poroča, zlasti pa, da nam našteje tiste gospode, ki se poganjajo za nemščino, katere je na Gorenjskem ravno toliko treba, kolikor slovenščine v Berlinu.

Vir: Slovenski narod, 8. 2. 1883

Iz Radovljice 12. februarja. [Izv. dop.] Ker vem, da to ni brez zanimljivosti, hočem takoj v začetku povedati, da jaz nesem ud tukajšnje požarne straže in to tako dolgo ne bom, dokler bo požarna straža : straža nemčurstva. Pravega Slovenca mora pač srce boleti, ako tukajšnji gospod župan s svojo mogočno besedo velevajo: „So lange ich die Leitung der Stadt in den Händen habe, so lange bleibt das Commando der Feuerwehr deutsch.“ Nemojte pa misliti, da je veliko Nemcev pri družbi; ravno narobe je; ako prideš in iščeš ko grški modrijan s prižgano lučjo pri belem dnevu onih, ki so udje te družbe in ki znajo ob enem nemški, dobiš jednega, in zavoljo tega mora biti komando nemški.

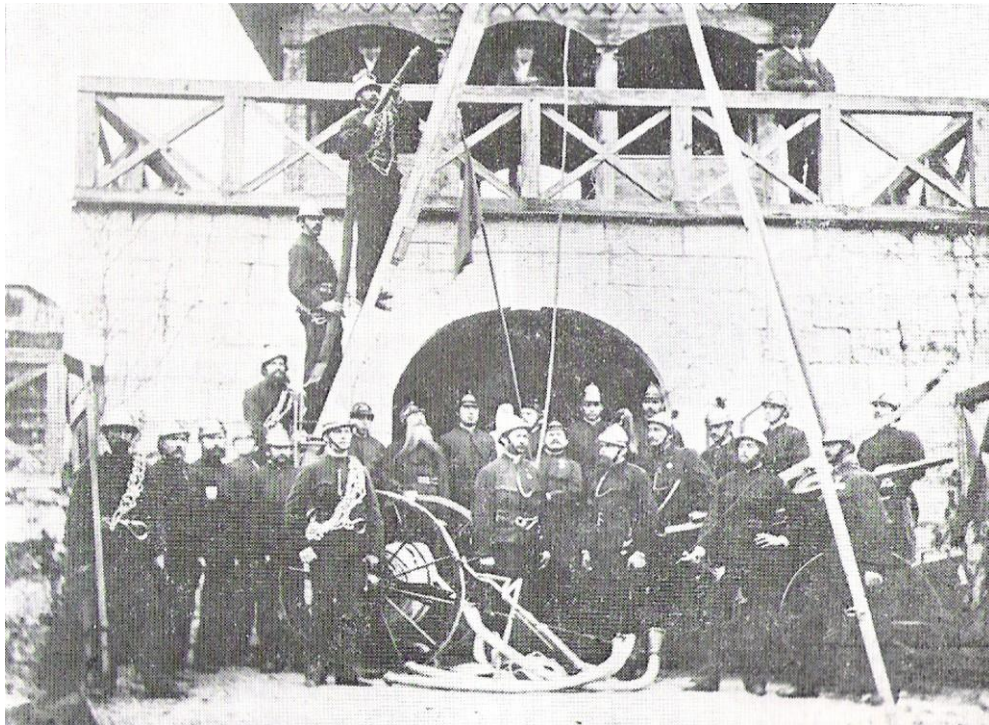
Vir: Slovenski narod, 14. 2. 1883

Iz Radovljice 22. februarja. [Izv. dop.] Dasiravno se je že mnogo pisalo o tukajšnji prostovoljni požarni brambi, vendar blagovolite vzprijeti še nekoliko vrstic iz moje roke.

Povsod, kjer se je še ustanavljala kaka prostovoljna požarna bramba, primorano je bilo gotovo društvo potrkati na vrata dobrih src. Tudi mi smo se obrnili do prebivalcev našega mesteca; videli in prepričani smo bili, da je društvo samo na sebi na prebivalce napravilo dober utis. Radi in z veseljem pomagali so nam premnogi z denarnimi sredstvi; napraviti si bomo sedaj zamogli brizgalnice in družega potrebnega orodja. Omeniti pa moram tudi bližnje nam Predtržane in Lesčane; kajti tudi ti, sprevidevši korist in pomen naše družbe, pripomogli so z radovoljnimi doneski mnogo k nakupu potrebnega. Zahvaljujem se torej jaz v imenu cele družbe vsem darovalcem; priporočamo se jim pa tudi, da nam še za naprej ostanejo nagneni podpirajoči udje prostovoljne požarne brambe, kadar pridemo v kako potrebo. Prepričani pa naj bodo vsi, da niti jeden krajcar se ne bode po nepotrebnem potratil; meščane in vse znane ude društva pa zagotovimo, da tukajšnji prostovoljni požarni brambi nikdar ne postane politika nje namen, ampak društvo bode skušalo koristiti mestu in okolici z žrtvovanjem svojih močij in pomagati vsakemu brez razločka, ako ga zadene elementarna nesreča.

Zatorej udje prostovoljne požarne brambe, ne prepirajmo se in ne potegujmo se za reči, ki neso v področji našega delokroga, marveč z združenimi močmi delujmo in napredujmo v dobri reči in geslo naše bodi: viribus unitis, vse za vero, dom, cesarja. / Radovljičan.

Vir: Slovenski narod, 23. 2. 1883

PGD Radovljica ob ustanovitvi, 1883

Vir: Knjižica »100 let gasilstva v Radovljici« (Izdalo GD Radovljica, 1983)

Op.: Po podatkih bi morala biti na tej fotografiji (verjetno foto Vengar, Radovljica) prva brizgalna iz leta 1821.

Žal tudi jaz le bežno vem, kje so imeli gasilci orodje shranjeno do leta 1895 ko so zgradili svoj dom. Zdi se mi, da je moj oče omenjal, da je dala prostore na razpolago na svoji pristavi gospa Marija Hudovernik, ki je bila tudi sicer velik mecen gasilcem in je pomagala z denarjem tudi pri gradnji gasilskega doma tako kot Josipina Hočvarjeva. Pristava je bila nasproti Kunsteljnovega parkirišča.

Napisal: Franci Valant, p. d. Benč (avgust 2018)

... Pred cerkvijo, na jako lepem prostoru, kojega so pradedje za težak denar kupili občini, hočejo neki postaviti depot za požarno brambo. Na ta način bi bil ves prostor pred cerkvijo pokvarjen. In kakor bi drugje ne bilo zato pripravnega občinskega prostora! ...

Vir: Slovenski narod, 31. 8. 1883

1884

(Deželni glavar g. grof Thurn) podaril je požarnej brambi v Radovljici 100 gld.

Vir: Slovenski narod, 14. 5. 1884

1885

Gasilci v Begunjah nabavijo prvo brizgalno. Prvo brizgalno je društvo kupilo leta 1885 s pomočjo podpornih članov.

Vir: Gasilstvo v Begunjah (BZ; Janez Gašperin)

Iz Begunj na Gorenjskem, 12. decembra. [Izv. dop.] Na praznik Matere božje 8. decembra praznovala se je v našem prelepem slovenskem kraju lepa svečanost; blagoslovljena bila je namreč lepa nova brizgalnica domače požarne brambe, katere svečanosti se je tudi udeležila požarna bramba Radovljiška v mnogem številu, kakor tudi veliko ljudstva iz sosednih fara. Opoludne bil je skupni obed v gostilni gosp. Janše, pri katerim so se vrstile napitnice presvitlemu vladarju, dobremu namenu požarnih bramb in drugim zadevam. Na licih zbranih brala se je občna zadovoljnost in noč odpeljala je vrle člane Radovljiške požarne brambe od nas, katerim še jedenkrat kličemo: Živeli!

Vir: Slovenski narod, 14. 12. 1885

1893

Gasilno društvo v Radovljici. V nedeljo zvečer priredila nam je naša prostovoljna požarna bramba »plesni venček« v Hotelu Bastelj. Vspored: 1. Tombola. 2. Ples. — Vspored je sicer kratek, a zadnja točka je jako raztegljiva in se da potegniti tudi do jutra. Čisti dohodek, katerega je okoli 100 gld., namenjen je za stavbo shrambe požarnega orodja. Tudi okoličanov se je precej vdeležilo.

Vir: Slovenec, 8. 2. 1893

Ustanovitev Gasilskega društva v Kropi. Pri občnem zboru novoustanovljenega gasilnega društva v Kropi bili so voljeni: načelnikom posestnik Josip Jalen, namestnikom Ivan Jalen, blagajnikom Valentin Šolar, tajnikom Fr. Pibroutz, odbornikom Karol Pibroutz, J. R. Hafner (župan).

Morda nobeden kraj ni bil bolj potreben takega društva, kakor Kropa radi res velike nevarnosti, katera nam vedno preti. Bog daj mnogo blazih dobrotnikov in podpornikov društvu, ker le potem se bo sploh razviti in v slučaju nevarnosti uspešno delovati zamoglo. Saj niti ene rabne brizgalnice nimamo za slučaj nevarnosti. Društvu želimo veselega napredka in mnogo vspeha!

Vir: Domoljub, 17. 8. 1893

Prvi gasilski dom je stal v nekakšnem fužinarskem skladišču. Bil je last Karla Pibrovca, pomembnega Železarskega zgodovinarja in zadnjega ravnatelja starih fužin. Ta dom je sposoben za gasilski namen dobro desetletje.

Vir: Plamen, avgust 1893

Že v letu ustanovitve pa je društvo (Gasilsko društvo Kropa) kupilo od Alberta Samasa iz Ljubljane dve ročni brizgalni.

Vir: Plamen, avgust 1893

1894

Leta 1894 pa je kupilo (Gasilsko društvo Kropa) od Johana Kolteseha iz Gradca veliko brizgalno in jo plačevalo še celo desetletje, vse do leta 1904.

Vir: Plamen, avgust 1893

(Prostovoljno gasilno društvo v Radovljici) priredi v nedeljo dne 2. septembra 1894 ob polu 4. uri popoldne na glavnem trgu Radovljiškem tombolo. Začetek tombole ob polu 4. uri, potem prosta zabava in ples v restavraciji gosp. Klinarjeve. Blagovoljno podarjene dobitke za tombolo sprejemu blagajnik g. Franjo Mulej. Čisti dohodek je namenjen v korist gasilnega društva za napravo potrebnega orodja.

Vir: Slovenski narod, 27. 8. 1894

1895

(Gasilno društvo v Radovljici) si bode zgradilo svojo shrambo orodja na stavbišču, katero je v to svrhu podarila društvu gospa Hudovernikova.

Vir: Slovenski narod, 25. 10. 1895

1896

Društveno delovanje od velikega srpana 1885 do vel. srpana 1896. Društvo je imelo mej tem časom pet občnih zborov in nič manj ko 29 odborovih sej. Razven tega pa so se odborniki še večkrat shajali v pogovore. Največ gradiva za posvetovanje dal je seveda novi društveni dom.

Staro nizko in temno shranjevališče za orodje napredujočemu društvu ni več ustrezalo, skrajni čas bi torej bil, da bi se temu odpomoglo. Kdaj in kako bi se to zgodilo, ti vprašanji sta nam provzročali mnogo težav; morali smo stvar večkrat odložiti na nedoločen čas.

...

Vir: Spomenica gasilnega društva radovljiškega, 1896

Gradnja doma v Radovljici. Gasilni dom gradi si radovljiško gasilno društvo. V korist tej zgradbi priredili so minolo nedeljo radovljiški rodoljubi rodoljubkinje koncert, ki je v gmotnem in umetnostnem oziru jako lepo uspel.

Vir: Kmetijske in rokodelske novice, 24. 7. 1896

Gasilno društvo v Radovljici. Za zgradbo shrambe gasilnega orodja darovali so podpisanemu društvu nepričakovano visoke podpore sledeči dobrotniki: Gospa Marija Hudovernikova ves stavbeni svet z obširnim vrtom vred, gospod ces. svetnik Murnik 200 gld.; g. ces. svetnik Thoman 100 gld.; g. notar Rudesch 100 gld.; g. vladni svetnik Dralka 100 gld.; slavna posojilnica v Radovljici 100 gld.; g. Allodi, veletržec 50 gld. gg. uradniki prispeli so 75 gld. 50 kr.; slavna zavarovalna družba »Phönix« ter vzajemno zavarovalno društvo v Gradcu in sl. banka Slavija po 50 gld.; g. grof Thurn 20 gld. Nadalje so nakazali izredno izdatne prispevke slavni deželni odbor ter mestna občina v Radovljici. — Za priredbo koncerta v to svrhu se je požrtovalno trudil g. okrajni glavar vitez Kaltenecker in slavno gozdno oskrbnništvo isposlovalo nam je 25 smrek. — Gosp. Grilc iz Lancovega dal nam je svoj izdatni kamnolom na razpolaganje. Posebno pa sta se trudili občini Predtrg in Lancovo z brezplačnim dovažanjem potrebnega kamenja, lesa, opeke in apna. Občina Mošnje darovala je mnogo smrek ter darovala največ opeke; velika zahvala za to gre za opetovano uplivno besedo gospodu župniku Berlicu. Občine Lesce, Bodešče, Hraše in Nova vas

doprinesle so mnogo tlake. Ves načrt za zgradbo izdelal je brezplačno gospod kipar Vurnik iz Radovljice, gosp. Finžgar iz Brezij pa je daroval 2000 komadov opeke. — Odbor podpisanega gasilnega društva v svesti si, da bi brez tako ogromne požrtvovalnosti ne mogel biti kos svoji nalogi, izreka vsem milim dobrotnikom sedaj ob srečno dokončanem delu iz dna srca svojo najtoplejšo zahvalo, ter jim kliče na veselo svidenje ob slovesni otvoritvi dne 30. avgusta t. l. / Odbor gasilnega društva v Radovljici.

Vir: Slovenec, 26. 8. 1896

Blagoslov gasilskega doma. Blagoslovljenje in otvoritev gasilnega doma v Radovljici se je vkljub neugodnemu vremenu dne 30. avgusta završila prav dostojno ob mnogobrojni udeležbi. Za novi dom si je stekel največ zaslug načelnik gasilcev radovljiških gosp. Hugon Roblek, v priznanje česar so mu gasilci vzdali v domu primerno spominsko ploščo.

Vir: Kmetijske in rokodelske novice, 7. 9. 1896

Blagoslov gasilskega doma v Radovljici. Dne 30. t. m. so v Radovljici blagoslovili novi dom gasilnega društva. Novi dom je prav lepa stavba in nima jednakega na Kranjskem.

Vir: Domoljub, 17. 9. 1896

Opis gasilskega doma v Radovljici. Funkcionalnost doma se je kazala tudi s tem, da je bila v vsej 100-letni zgodovini potrebna poleg manjših samo ena večja predelava, namesto oken, levo in desno od srednjih vrat, so vzdana garažna vrata. Dom je imel za takratne čase urejeno stanovanje s petimi sobami v prvem nadstropju in manjše podstrešno stanovanje za čuvaja. Ob domu je bil zgrajen lesen stolp za sušenje cevi, ki je bil za tiste čase najvišja stavba v Radovljici in je nudil tudi lep razgled po okolici.

Vir: 100 let Gasilskega društva v Radovljici

Gasilski dom v Radovljici, ok. 1925
Vir: arhiv Rajko Jagrič (detajl)

Opis delovanja radovljiške brizgalne (požar na Bohinjski Beli, 28. julij 1896). Naša brizgalna, dasi vode sama ni srkala, delovala je v jednomer skozi tri ure s prav kratkimi presledki. Tako vstrajno so dovažali vodo domači posestniki v velikih sodih in nosile žene v škafih. ...

... Slavili smo mej potoma tudi našega postrežljivega podpornega člana iz Lesec, gospoda J. Zupana, kateri vsak hip pridirja s svojimi konji in vozovi našemu društvu v pomoč. Tisti dan je pripeljal težko naložen voz iz Bohinja, prepregel in, pustivši voz na Beli, peljal, da ni bila naša brizgalna preobložena, gasilce brezplačno nazaj v Radovljico. ...

Vir: Spomenica gasilnega društva radovljiškega, 1896

Op.: Na mesto požara so takrat šli z enim vozom, kjer je bilo poleg težke brizgalne tudi vse gasilno moštvo.

1899

Ustanovitev PGD Kamna Gorica. Prostovoljno gasilsko društvo v Kamni Gorici so ustanovili 8. januarja 1899 kot požarno obrambo pred ognjem in drugimi elementarnimi nesrečami (poplavam). To je bilo 71 let po velikem požaru v vasi in trideset let potem, ko so kot prvo požarno hrambo v Sloveniji ustanovili gasilsko društvo v Metliki. Kamnogoriško je leta 1899 »postavil na noge« Fran Lavtižar, učitelj na domači šoli med letoma 1894 in 1899. Skrb gasilcev je bilo celotno področje fare: kakor so skrbeli za vas, so morali tudi za Spodnjo in Zgornjo Lipnico ter Ravnico (Mošnjo, kot so jo tedaj imenovali).

Vir: Kamna Gorica na nakovalu časa (avtor Marjan Kunej)

Zemljišče za zidavo prvega gasilskega doma v spodnjem delu vasi je dal gasilcem na voljo delodajalec France Žvan, Anton Thomann pa jim je naročil, naj postavijo lep zidan gasilski dom. Naredili so nasprotno: postavili so lesenega z ilovnatimi tlemi in ker je bil vse prej kot v ponos kraju, ga Thomann ni hotel plačati. Gasilcem pa je še istega leta kupil prvo ročno brizgalno na konjsko vprego, dvokolesno. Vanjo so morali donašati vodo, bilo jo je mogoče tudi sneti s podvozja, za njen pogon pa so potrebovali osem mož in 200 metrov konopljinih cevi.

Vir: Kamna Gorica na nakovalu časa (avtor Marjan Kunej)

Op.: Ni preverjeno, da gre za leto 1899.

Ustanovitev Gasilskega društva v Mošnjah. V Mošnjah pri Radovljici ustanovilo se je povodom 50-letnega vladanja našega presvetlega cesarja »prostovoljno gasilno društvo«. V načelstvo so voljeni gg.: Fran Kocijančič, načelnik; Ivan Reš, podnačelnik; Andrej Jurgele, blagajnik; Ign. Rozman, tajnik.

Vir: Slovenski narod, 21. 3. 1899 in Kmet. in rokodelske novice, 31. 3. 1899

(V Mošnjah pri Radovljici) ustanovilo se je povodom 50-letnega vladanja našega presvetlega vladarja »Prostovoljno gasilno društvo«. V načelstvo so voljeni: gg. Fran Kocijančič, načelnik; Ivan Reš, podnačelnik; Andrej Jurgele, blagajnik; Ign. Rozman, tajnik.

Vir: Slovenec, 22. 3. 1899

Blagoslov gasilnega orodja v Mošnjah. V Mošnjah pri Radovljici so dne 18. t. m. vzlic slabemu vremenu imeli prav slovesno blagoslovljenje gasilnega orodja. Došli gasilci, posebno ljubljanski, ki so prišli pod vodstvom stotnika g. Stricelna, so bili prav presrčno sprejeti, in so jim dekleta v narodnih nošah pripela šopke. Blagoslovljenju je prisostvovalo 200 gasilcev s tremi zastavami. Opoldne je bil skupni obed prt Finžgarju, kjer je bilo izrečenih mnogo krepkih napitnic. Obedu je sledila prosta zabava.

Vir: Slovenski narod, 23. 6. 1899

(Iz Mošenj) nam pišejo: Povodom cesarjeve 50 letnice je sklenil tukajšnji občinski odbor ustanoviti prostovoljno gasilno društvo. S pomočjo raznih prispevkov smo si napravili brizgalnico in gasilno orodje, katerega blagoslovljenje se je vršilo zadnjo nedeljo. Vreme sicer ni bilo ugodno, vendar se je slovesnost vršila sijajno. Ob 9.30. uri je bil vsprejem društev v Podvinu; domača dekleta so bila v narodnih nošah. Sv. mašo je daroval domači g. župnik Berlic, ki je v jedrnatem govoru označil pomen slavnosti in potem ob azistenci blagoslovil gasilno orodje. Mej tem je radovljiška godba svirala koral, domači pevski zbor pa je zapel temu opravilu primerno pesem. Slavnosti so se udeležila gasilna društva iz Begunj, Breznice, Bleda, Bohinjske Bele, Kamne Gorice, Kroke, Dovjega, Ljubljane, Radovljice, Tržiča; zavezo gasilnih društev je zastopal gosp. nadzornik Ahčin. Pri skupnem obedu so se vršile mnoge navdušene napitnice, ljudstvo je imelo mnogo poštene zabave. — Brizgalno nam je napravila tvrdka Smekal v Pragi po zastopniku Samasi v Zagrebu. Delo je jako solidno, tvrdka priporočila vredna.

Vir: Slovenec, 24. 6. 1899

(Iz Kamnegorice) 28. jun. Slavnost blagoslovljena gasilnega doma in gasilnega orodja kamnogoriškega prostovoljnega gasilnega društva se je 25. t. m. v kljub slabemu vremenu izvršila sijajno. Mnogo društev iz okolice je kumovalo mlademu društvu. Posebno častno je bilo zastopano Kropniško — nekdanje od te strani toliko prezirano gasilno društvo. Tako je prav! tu je zmagala zavest ljubezni in geslo: »Na pomoč!« vsakemu brez razlike. Lepo je bilo videti vrle Mošnjane, Belane, Radovljičane in celo kardelo zastopanih gasilcev, koji so korakali, na čelu jim godba, v farno cerkev. V duhoviti propovedi je gospod župnik začrtal vsem v srca pravi pomen prekornega društva, ako ta vrši svojo dolžnost v pravem pomenu in hiti v nesreči svojemu bližnjemu iz ljubezni na pomoč. Na obrazih našega ljudstva si lahko zapazil globok vtis teh besed. Naša dekleta v lepi narodni noši so slavnost zelo povelečevala in vnanje goste s svežimi šopki obdarovala. Skratka vse je bilo lepo.

Vir: Slovenec, 27. 6. 1899

Prostovoljno gasilno društvo v Radovljici naznanja tem potom, da bode v nedeljo 24. septembra t. l. na Mestnem trgu velika gasilna vaja, pri kateri sodelujejo iz prijaznosti tovariška društva iz Begunj, Bleda, Brezniče, Kamne Gorice in Mošenj. Poskusilo se bode dvigniti vodo iz Save v mesto, kar bi bilo ob velikem požaru v Radovljici tako za mesto kot za Predtrg neprecenljive važnosti. — Pričetek vaje ob 1. uri popoldne. — Po vaji zabava na trgu, kjer bode svirala domača godba. — Bratska društva po okolici, kakor prijatelje gasilstva sploh vabimo k zanimivi in podučni vaji najudaneje. — Srčnim »Na pomoč!« Odbor.

Vir: Slovenec, 22. 9. 1899

1900

Ročna brizgalna pred Klinarjevo restavraco, ok. 1900

Vir: 100 let GD Radovljica

Op.: Ta fotografija ni natančno datirana. Na njej pa se vidi ročna snemalna brizgalna, ki so jo kupili leta 1895.

1901

V kroniki društva piše, da je bilo Gasilsko društvo Mošnje ustanovljeno 14. avgusta 1898, le tri leta po ustanovitvi pa so že zgradili tudi gasilski dom.

Vir: Gorenjski glas, 16. 3. 1990

1903

Ustanovitev GD Ljubno. Ljubno. Ustanovilo se je prepotrebno gasilno društvo.

Vir: Domoljub, 7. 1. 1904

1904

Slovenski narod, 23. 1. 1904

Iz Ljubnega na Gorenjskem se nam piše: Dne 1. maja je imelo tukajšnje „Prostovoljno gasilno društvo“ slovesno blagoslovljenje gasilnega orodja. Blagoslovljenje je izvršil vrli tukajšnji gospod župnik Gašper Vilman, ki je obenem prav lepo govoril o pomenu slavnosti. Kumica je bila velecenjena in spoštovana gospa Ana Pičman, trgovka, kateri bodi izrečena najpristrčnejša zahvala za darovano darilo. Slavnosti so se udeležila sosedna društva iz Mošenj, Leš, Tržiča, Radoljice, Kroke, Kamne gorice, Kranja in Begunj v mnogobrojnem številu, ter slavna radovljiška godba; vsem udeležencem izreka društvo zahvalo. Veselica se je v popolnem redu in mirno vršila v splošno zadovoljnost došlin gostov.

Vir: Slovenski narod, 11. 5. 1904

Gradnja gasilskega doma v Kropi. Gasilno društvo v Kropi si bo sezidalo novo poslopje. Bog daj, da bi bila Kropa obvarovana za naprej pred strašnim ognjem!

Vir: Domoljub, 7. 4. 1904

Nov gasilski dom v Kropi. Leta 1904 pa je bil pod župovanjem župana in društvenega načelnika Luka Hafnerja in blagajnika Ignaca Ažmana, zgrajen za takratne čase, velik in razkošen dom. Stal je na mestu takratnih pisaren društvenih organizacij. Zanj so odšteli 3000 kron. Ta dom so leta 1913 delno preuredili v prosvetne prostore - ljudski oder.

Vir: Plamen, avgust 1983

Gasilski dom v Kropi – zgrajen 1904

Vir: Knjižnica Mirana Jarca NM (detajl, od. 1914)

Shramba gasilskega orodja, ki je bila zgrajena 1904 leta, je stala poleg Žebljarske zadruga - 1919

Vir: Plamen, avgust 1983

Gasilski dom v Mošnjah – zgrajen 1904

Vir: delcampe.net (detajl, od. 1909)

1905

Veselica GD Radovljica. Radovljiško gasilno društvo je priredilo dne 18. avg. prvič veselico v večjem obsegu. Čeravno je popoldne solnce precej pripekalo, vendar se je veselični prostor na prostem kmalu oživel. Radovljiška godba na pihala je pridno svirala, trije paviljoni za jestvine, vino in pivo, v katerih so stregle naše požrtvovalne dame, so skrbeli za telesni blagor udeležnikov. Srečkanje in šaljiva pošta sta provzročila veliko veselja in zabave, zlasti ker so naše neutrudljive gospodične zastavile vse moči, da pomnože veselje in dohodek gasilnemu društvu. Janjcu na različno ni posebno ugajalo dvojno pripekanje, a tembolj njegovo meso številnim kupcem. Proti večeru je bil veliki veselični prostor natlačeno poln in tedaj so nam radovljiški dijaki vprizorili šaljivo igro "Bucek v strahu", ki je i po svoji smešni vsebini i po izborni karakterizaciji vzbudila veliko smeha. Dobro voljo je ohranil mladini plesni oder, kjer se je rajalo do luninega zahoda. Starejši pa so se pomaknili bližje paviljonov, kjer so vsled ljubeznivosti dam in dobre pijače pozabili na vsakdanje skrbi. Da se je mogla veselica tako dobro vršiti in da je lako dobro vspela - prinesla je 700 K čistega - zahvalili se imamo v prvi vrsti cenjenim gospem in gospodičnam za njihov trud in požrtvovalnost, potem vsem darovalcem darov za srečkanje, radovljiškim dijakom za dobro vspelo igro, nadalje vsem onim, ki so denarno in materijelno pripomogli prireditvi do tolikega vspaha in sploh vsemu občinstvu, ki je poselilo našo veselico. Zahvaljuje so tudi slavnim gasilnim društvom iz Kamne gorice, Breznice, Ljubnega in Leš za izkazane simpatije. Odbor.

Vir: Gorenjec, 02. 09. 1905

1906

Otvoritev novega gasilnega doma ob 25. letnici. Dne 2. septembra priredi tukajšnje gasilno društvo veliko slavlje zaradi 25 letnega svojega obstoja in zaradi blagoslovljena novega gasilnega doma. Pri tej slavnosti bode sodelovala tudi izborna meščanska godba iz Kranja. Naš novi gasilni dom je prav lična stavba, v kateri je tudi občinska posvetovalnica in stanovanje za hišnika. Pri gradbi te prepotrebne stavbe ima največ zaslug sedanji župan gosp. J. Sodja.

Vir: Gorenjec, 25. 8. 1906

**Prvi gasilski dom v Begunjah
Vir: Begunc smo junc**

1907

Gasilno društvo v Ljubnem je pričelo ta mesec zidati svoj gasilni dom. Stavba bode priprosto in lepo izdelana, in sicer po načrtu, ki ga je izdelal brezplačno g. Lj. Štricelj ml. v Ljubljani, za kar se mu društvo najprisrčneje zahvaljuje, in sploh za vso izkazano prijaznost napram našemu društvu. Slovesna otvoritev bode spomladi prihodnjega leta.

Vir: Gorenjec, 31. 8. 1907

PGD Kamna Gorica

**Prva ročna brizgalna, 1907
Vir: 20 let GZR**

1908

Prostovoljno gasilno društvo v Ljubnem bode imelo 24. maja veliko slavnost povodom blagoslovljenja novega gasilnega doma. Obenem napravi veselico s srečkanjem. Društvo se obrača tem potom do vseh prijateljev, da naklonijo kaka darila, oziroma dobitke za srečkanje, ki se naj pošiljajo naravnost na gasilno društvo v Ljubno.

Vir: Gorenjec, 16. 5. 1908

Z Ljubnega. Naše prostovoljno gasilno društvo je imelo v nedeljo, 24. majnika vesel dan, dan slovesnega otvorenja svojega gasilnega doma. Mnogo truda in zaprek je imelo društvo, predno si je moglo postaviti ta dom, a 24. majnika je bil pozabljen ves trud, pozabljene vse neprijetnosti ob pogledu na krasni dom gasilcev, ki je bil ta dan obdan z visokimi mlaji, na katerih so plapolale slovenske trobojnice, in pa ozaljšan z venci in šopki ki so jih spletla domača dekleta. Vzlic temu, da je deževalo ves dopoldan, udeležila so se slavnosti gasilna društva iz Kranja, Mošenj, Lesec, Ribnega, Dupljan in Radovljice ter g. Rus z Bleda in L. Štriclja ml. iz Ljubljane. Bodi tem društvom in posameznikom izrečena najprisrčnejša zahvala da so se prijazno odzvali povabilu. Blagoslovil je dom ob krasnem vremenu domači g. župnik G. Vilman, ki je po blagoslovljenju imel nagovor na gasilce in jih bodril v započetem delu, naj bodo ponosni, da so gasilci, kajti njih služba je nevarna, a tudi nad vse vzvišena, kar postavi gasilec večkrat svoje življenje v nevarnost za korist svojega bližnjega. Do solz ginjeni pa so bili gasilci ob govoru gospoda Rusa z Bleda, ko je govoril v imenu »Zveze«. »Kakor se veseli brat svojega brata, ko si postavi svoj dom, ravno tako se veselimo mi danes, ko se je slovesno otvoril gasilni dom gasilnega društva v Ljubnem«, je rekel g. Rus. »Na krasni dom, ki dela čut ne le gasilcem ampak vsej vasi, naj bo vsak ponosen, ponosen vsak gospodar, vsaka gospodinja, ponosen vsak mladič ali dekle, kdor je kaj daroval za ta gasilni dom i. t. d.« Z navdušenimi »Na pomoč« in »Na zdar« so gasilci pritrdili govoru g. Rusa. Na to se vsa društva pod poveljstvom g. L. Štriclja defilirala pred g. Rusom In načelnikom Ambrožičem. S tem je bil končan slovesni del, na kar se je pričela veselica v gostilni Ambrožičevi, kjer so brhka dekleta prav pridno razpečavala srečke in tako skrbeli za gmotni uspeh društva. Gasilci in gostje pa so se vdali brezskrbnemu veselju in le prehitra je prišla ura ločitve, ko so se poslavljali gasilci in gostje od nas, želeč nam le mnogo uspehov v prid gasilstva. Izreči imamo le zahvalo vsem darovalcem dobitkov posebno trgovcem v Kranju in Ljubljani, ki so nam darovali zares krasne dobitke za srečolov. Naj bodo uverjeni, da bomo to naklonjenost vedno vedeli upoštevati. Gasilni dom pa naj po besedah g. Rusa stoji v trajen spomin tistim, ki so se trudili za ta dom, in naj bode pripravljen tudi le poznejšim rodovom vedno v pomoč, in naj bo gasilcem, ko te nas ne bo več med živimi, vedno zbirališče, kadar bode treba nastopiti, ko jih pokliče gasilska tromba: »Na pomoč«!

Vir: Gorenjec, 20. 6. 1908

1910

Gasilski dom v Kropi. Iz Kroke. Človek, ki že nekaj let m videl našega trga, se ne more načuditi veliki spremembi spodnjega konca Kroke kjer je stala nekdanja stara fužina. Na mestu starih podrtij stoji sedaj moderno zidana in opremljena tovarna

železoobrtne zadruge, kateri bodo prizidali letos novo poslopje za izdelovanje vijakov. Tik ob cesti, ki se pri vhodu v trg spremeni v prijazen drevored pa stoji novo gasilno poslopje katero je prejšnji načelnik, gosp. Luka Hafner, sezidal z velikim trdom m požrtvovalnostjo, tako da se z našo »gasilarno« ne more meriti nobeno gasilno poslopje cele Gorenjske. Slovenska trobojnica, ki ob slovesnih prilikah veselo plapola na ponosnem stolpu, kaže tujcu živo narodno zavest in zanimanje tudi za življenje izven mej domačega kraja. Najbolj živo in očitno pa kažejo vrli Kroparji svoje versko prepričanje in ljubezen do Matere božje milostljivega srca, ki stoluje na strmem hribu nad trgom. Njej v čast so v zadnjem času postavili dve novi znamenji; eno na mestu razpadlega, s tradicijo čudeža ovenčanega znamenja pri »Studenčku«, drugo pa ob cesti, s krasnim kipom lurške Matere božje, katero se je zidalo po prizadevanju prejšnjega g. župnika Hönigmana. V to znamenje je dal vrli načelnik zadruge, gosp. Val. Šolar, napeljati električno razsvetljavo in je preskrbel več raznobarnih steklenih lilij, katerih ena vsako noč razliva čarobnomilo luč na kip Brezmadežne in bližnjo okolico. In tržani v celih gručah občudujejo to krasno napravo in se pri tem res lepem užitku navdušujejo za nov napredek.

Vir: Domoljub, 5. 5. 1910

1911

Gasilski dom v Begunjah. ... Vprašamo samo, ali niso kupili pri »Gasilnem domu« mnogo sveta zato, da bodo delali veliko dvorano in novo shrambo za gasilno orodje, kljub temu, da »Gasilni dom« popolnoma zadostuje za gasilno orodje, kolikor ga je, in kljub temu, da imajo že 7000 K dolga, za katere občina dobro stoji in od katerega leži 2000 K popolnoma na občini. In sedaj hočejo na ime občine zopet vzeti več tisoč, da bodo zidali; seveda če dobe v roke občinski zastop. Občani, ali so ti stroški potrebni? Ali ne veste, da je v pravilih, da, če se gasilno društvo razpusti, mora občina prevzeti ves dolg! Ti ljudje so zmožni kaj takega storiti. Napravili bodo cel kup dolga, potem pa, halo! občina plačuj!! Gasilno društvo naj torej rajši prej poplača stari dolg, potem naj novega dela. Neka vodilna oseba pri gasilnem društvu se je izrazila, naj se varuje občino pred škodo. Torej delajte tako in plačujte dolg z denarjem, ki vam ga prinesejo ljudje pri igrah, mesto, da po vsaki igri zapijete eno četrtno, rajši še več, onega denarja, ki ga dobite za potrebe gasilnega društva in ne za potrebe »gašenja žeje«, že veste kje. ...

Vir: Domoljub, 6. 7. 1911

Na zadnjem občnem zboru gasilnega društva V Radovljici, ki se je vršil dne 16. t. m. je bil izvoljen sledeči odbor: načelnik R. Kunstelj, njegov namestnik Fr. Mrak, blagajnik A. Fister, tajnik J. Brovč; odborniki: Jan. Valant, Jos. Pogačar in Jos. Jurc — vsi iz Predtrga. Sedaj stoje na čelu tega prekornega društva v istini možje, ki bodo upoštevali zlato geslo: bližnjemu v pomoč.

Vir: Gorenjec, 29. 7. 1911

1913

30-letnica gasilnega društva v Radovljici. Redko slavje se je vršilo pretočeno nedeljo, dne 17. t. m., v Radovljici. Prostovoljno gasilno društvo je slavilo svojo tridesetletnico. 13 društev z nad 130 člani je prispelo semkaj, da slavi z bratskimi

jubilanti ter sijajno manifestira za nadaljnji nepolitični in nepristranski obstoj gasilstva. Izmed došlih društev so bila zastopana Ljubljana, Ljubno, Bled, Dovje, Koroška Bela, Podkoren, Gorje, Zasip, Žerovnica, Ribno, Mošnje in Leše ter polnoštevilno zbrano domače društvo. Pred Društvenim domom je pozdravil v primernem nagovoru vsa društva zvezin odbornik gospod I. Rus z Bleda, nato so društva odkorakala v farno cerkev k sveti maši, pri kateri je igrala slavna godba Katoliškega delavskega društva z Jesenic nad vse ginljivo. Po sveti maši je z navdušenim nagovorom na društva in na presvitlega vladarja pozdravil gospod c. kr. okr. glavar, nakar je godba zaigrala cesarsko himno, nato se jo vršila defilacija pred okrajnim glavarjem. Po defilaciji se je zahvalil gospod I. Rus vsem zbranim društvom ter jih poživiljal k nadaljnjemu človekoljubnemu delovanju ter vsikdar bližnjemu v pomoč. Popoldne se je vršil od občinstva mnogobrojno obiskani koncert. Godba je igrala pod dirigentom gospodom F. Kogojem krasne komade, ki so s svojim blagoglasjem poslušalce naravnost očarali. Vrle domače gospodične v krasni narodni noši so dopoldne pred odhodom v cerkev okrasile povabljene goste s svežimi šopki, popoldne pa pri veselici neutrudljivo pomagale pri prodaji raznih predmetov, tako da je veselica v vseh ozirih povsem izborna uspela.

Vir: Slovenec, 25. 8. 1913

1920

Začetki PGD Hlebce. Prostovoljno gasilsko društvo Hlebce je bilo ustanovljeno leta 1920. Takrat je vas štela 23 hiš oz. 100 prebivalcev. 19. marca 1920 so se pri posestniku Žbatu zbrali na pobudo posestnika Iskra Miha zavedni vaščani in se dogovorili o ustanovitvi društva, saj so bili v tistih letih požari pogosti. Bližnja gasilska društva v Radovljici, Begunjah in na Breznici, so bila tedaj slabo opremljena. Tudi na pomoč takratne gasilske zveze Kraljevine Jugoslavije ni bilo moč računati. Zato se lahko zanesli le na finančno pomoč takratnih podpornih članov iz svoje in okoliških vasi. Ustanovljen je bil upravni odbor, predsednik je postal Iskra Miha, poveljnik pa Legat Jakob iz Hraš. V društvo se je vpisalo 12 članov iz Hlebc, 6 iz Hraš in 2 iz Lesc.

Miha Iskra

Že istega leta so zgradili gasilski dom oz. tako imenovano orodjarno, ki je bila še lesena. Leto kasneje so nabavili nekaj opreme, med drugim tudi že rabljeno ročno

brizgalno in celo platnene obleke in šleme. Prvi "ognjeni krst" so doživeli v Begunjah, pri požaru gospodarskega poslopja.

Vir: Prostovoljno gasilsko društvo Hlebce

Prvi gasilski dom v Hlebcah – orodjarna, 1920

Vir: 50 let PGD Hlebce

Štirikolsko brizgalnico in nekaj cevi rabi Gasilno društvo v Hlebcah pri Lescah. Katero društvo ima omenjene stvari na prodaj naj blagovoli naznaniti z ceno zgoraj omenjenemu društvu.

Vir: Kmetovalec, 15. 4. 1920

1921

Leta 1921 so v Gasilskem društvu Kropa, na pobudo kroparskega rojaka Andreja Zupana, izdelovalca gasilske opreme, v obratu Plamena izdelali pod njegovim vodstvom svojo motorno brizgalno. Društvo je imelo pri tej izdelavi velik prihranek, saj je brizgalna stala le 26800 din. Vsa dela v Plamenu v zvezi z izgradnjo sta izvedla Jože Šolar in Filip Legat. Delu je prisostvoval tudi Janez Gašperšič. Dela so bila opravljena udarniško, za majhno nagrado.

To je bila Zupanova prva motorka. Na podlagi izpopolnitve izkušenj v naslednjih letih je Andrej Zupan na pobudo društva prevzel staro motorko in dobavil novo.

Vir: Plamen, avgust 1983

1922

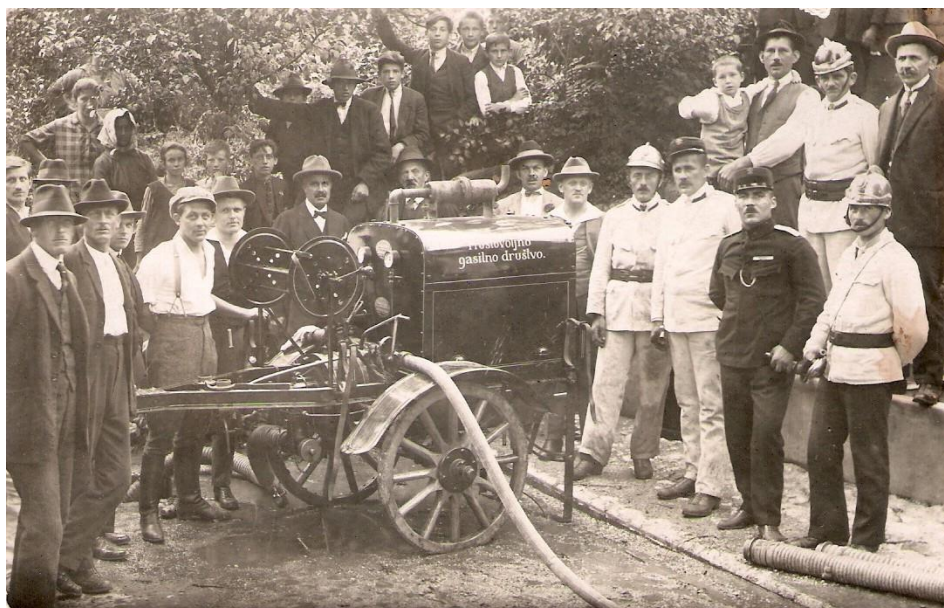

Člani prostovoljne gasilske čete Kropa, 4. maj 1922
Vir: Plamen, avgust 1983

1923

Gradnja požarnega bazena Kašca. Zaradi velikega požara v Predtrgu leta 1920 so v času županovanja Ivana Valanta (p. d. Tripota) pod Matežičevo in Legatovo hišo, takoj po prvi svetovni vojni zajezenega studentca zgradili protipožarno zajetje (rezervoar za 300 m² vode) in napajališče za živino. Napajališče je bilo tako zgrajeno iz dveh delov (napajališča in požarnega bazena), tako da so ga predtrške ženske uporabljale tudi za pranje perila. Napajališče je dobili ime Kašca. Kasneje so se Predtržani svojemu županu zahvalili s spominsko ploščo na tem mestu. Komunala Radovljica je obe za Predtrg pomembni obeležji enostavno zasula z zemljo.

Vir: Janez Žerovc

Motorna brizgalna PGD Radovljica – otvoritev »Kašče«, 1923

Vir: arhiv Franci Valant, p. d. Benč

1928

Prezidava gasilskega doma v Begunjah. Begunje pri Lescah. Pri nas se je začelo s prezidavo Gasilnega doma, ki bode, ko bo dodelan, res mogočna stavba. To je delo zelo agilnega načelnika g. Avsenika, ki se trudi, da bi prišlo društvo na mesto, ki pripada. Društvo priredi 6. maja tombolo z bogatimi dobitki. Zato skrbimo, da ne bode niti tablica ostala neprodana. Tako bo društvo pokrilo vsaj nekaj stroškov.

Vir: Domoljub, 22. 3. 1928

Prezidava gasilskega doma v Begunjah. Begunje (Gorenjsko). »Domoljub« je v svoji 12. Štev. prinesel vabilo, naj vsi pridno kupujemo srečke gasilnega društva, ki bo gasilni dom razširilo. Nespametno bi bilo trditi, da gasilno društvo ni potrebno, krivico bi delali gasilcem, Če bi rekli, da niso vršili svoje dolžnosti. Vendar dvomimo, da bi bila ta prizidava neobhodno potrebna. Ali naj se naši ljudje ogrevajo zanjo? Dosedanja dvorana se je sezidala s skupnimi močmi in z obljubo, da bodo ondi smela predstave prirejati vsa društva. In sedaj vprašamo: Kolikokrat ste odstopili prostore našim društvom, n. pr. izobraževalnemu društvu.

Vir: Domoljub, 12. 4. 1928

Nova motorna brizgalna v Mošnjah. 27. maja 1928 je bil blagoslov nove brizgalne. Brizgalne Rosenbauer je stala 49.000 dinarjev.

Vir: Fara Mošnje ...

Nakup nove brizgalne leta 1928

Vir: Fara Mošnje ... (Prostovoljno gasilsko društvo)

**Gasilci pred starim gasilskim domom
Vir: Fara Mošnje ... (Prostovoljno gasilsko društvo)**

1929

**Gasilsko društvo Kamna Gorica, 1929
Vir: Kamna Gorica na nakovalu časa**

1930

Bratovščino sta si gasilec in kultura delila vse do leta 1930. Tega leta pa so se gasilci in kulturniki zaradi razvojnega načrta Plamena preselili vsak na svoje. Dramska dejavnost se je naprej odvijala na Srednjem mlinu, gasilcem pa je zadruga Plamen postavila v zameno nov dom, ki je služil svojemu namenu 40 let in se je leta 1978 moral umakniti razvojnemu stanovanjskemu načrtu. Ponovno je nov dom zgradila

Tovarna vijakov Plamen. Nov dom stoji ob prizidku sindikalnega doma in je ponos našega kraja.

Vir: Plamen, avgust 1983

Gasilski dom v Kropi, 1930-1977

Vir: Plamen, avgust 1983

PGD Hlebce. Društvo se je razvijalo in širilo. Leta 1930 so nabavili za tiste čase zelo moderno motorno brizgalno. Še istega leta je bil v Hrašah zgrajen manjši gasilni dom, ki služil kot orodjarna, pokazala pa se je potreba po izgradnji novega doma v Hlebcah. Pričeli so z delom in dom je bil končan ob 20-letnici društva, hkrati z ravitjem novega gasilskega prapora, kateremu sta bila botra Vidic Franc iz Lesc in Iskra Marica iz Hlebc.

Vir: Prostovoljno gasilsko društvo Hlebce

Člani Gasilskega društva Hlebce, 1930
Vir: GD Hlebce

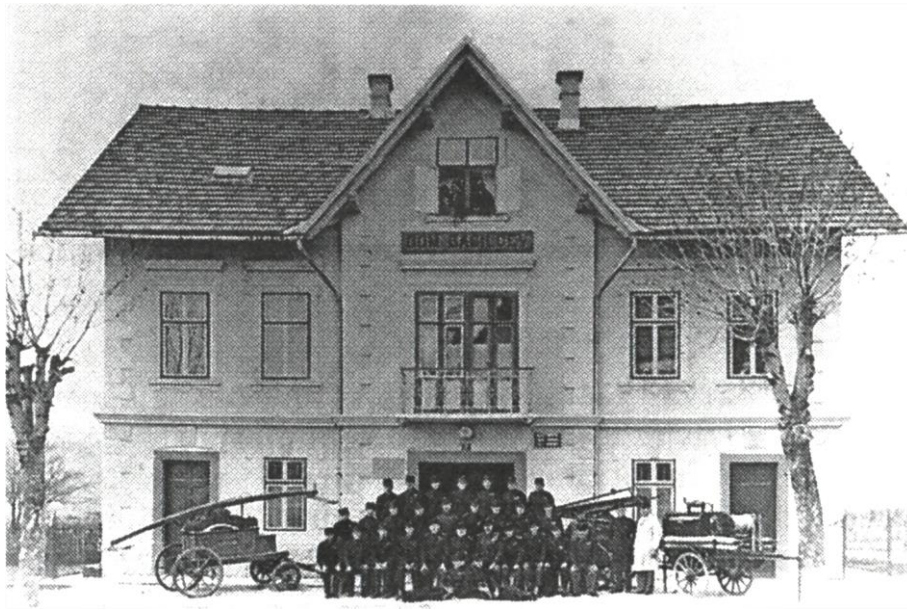
1931

Izpopolnjena Zupanova motorna brizgalna. Izpopolnjeno motorno brizgalno (imenovali so jo Zupanova motorka), so prvič preizkusili 22. marca 1931 ob 10.00 uri dopoldan. Uspeh je bil poln. Vajo so imeli na "Skali" in za Hafnerjem. Poleg te je društvo dobilo od zadruga Plamen še eno manjšo motorko.
Vir: Plamen, avgust 1931

Gasilci GD Kropa ob svoji – Zupanovi motorni brizgalni, 1931
Vir: Plamen, avgust 1983

1933

Dom gasilcev, gasilci in gasilna oprema, 1933
Vir: Deželne novice (fototeka ZVKDS)

Radovljiški gasilci ob 50 letnici. Če drugim ne, naj pa sebi v spodbudo napišemo nekaj iz kronike skromnega, nesebičnega in prav tako bogatega življenja v našem društvu.

E, Kranjc malo govori - pa kar naredi. Tako so se tudi v letu 1883 zbrali radovljiški možje in fantje, da bi skupaj užugali sovražnika sadu, kmetovega trdega dela. Od grofa Thurna so kupili brizgalno še iz leta 1821 in nekaj najbolj potrebnega orodja. Z veseljem so pomagali nesrečnim. V letu 1895 so že kupili novo snemalno brizgalno. Ker je bila shramba za orodje res tesna, je nemalo razveselila gasilce pok. gospa Hudovernikova, ki jim je podarila lop kos zemlje za zgradbo lastnega doma.

Veseli so prejeli gasilci to misel. Gospod H. Roblek, tedanji načelnik, je takoj pričel z obširno akcijo. Gospod Vurnik, domač umetnik, je poklonil načrt, ki ga je g. c. sv. Murnik prav pohvalil. Takoj je priložil 200 gld. vsem v spodbudo. Pa so prijeli kmetje in meščani za delo. Težki vozovi so se pomikali iz Vobenkovega loma; ukali so Lancovčani in Brdjani, ko so vozili les iz Jelovških vrhov. Lipničani so prispevali z apnom, Predtržani, Vrbnjani in fantje iz Mošenj pa so vozili opeko iz Dobrega polja. Pomagali so tudi iz drugih sosednjih vasi. To sta imela takrat dela Janc (Štajer) in Alojzij Mali, saj sta bila s svojo pridnostjo vsem članom v zgled. Izdatno je pomagal pok. G. Berlic, takratni mošenjski župnik. Postavila pa so se tudi radovljiška dekleta. Pridnim možem pa »fantom od fare« so preskrbela lepo zastavo. Gospodična Minka Hudovernikova je bila za botro. Do 500 gasilcev se je udeležilo tega slavlja z načelnikom kranjske gasilske zveze pok. tov. Doberletom. »Ta mala Radovljica nas je pa prekosila«, tako je rekel članom takrat.

Poleg tega pa so skrbeli člani tudi za dobro voljo in družabnost. »Petja glas jo vzbujajoč« je trdil Zalokarjev Miha. Pa je zacitral A. Papler, zapeli so fantje v Sartorijevi ključarnici in v štirih mesecih so že nastopili z narodno pesmijo, pri delu naučeno. Koncert v gradu grofa Thurna je lepo uspel. Došli gostje: knez Windischgraetz, g. Doberlet, vitez Kaltenecker, ces. svetnik Murnik, Toman pl. Kapus, svetnik Dralka in mnogi drugi so pohvalili dobre pevce.

Po nasvetu g. Hudovernika so ustanovili istega leta tudi četo kolesarjev, ki se je že pri prvem velikem požaru na Bohinjski Beli prav dobro izkazala.

Prišla pa je vojna. V našem mirnem kraju so se ustavili vojaki, ki so s svojo brezobzirnostjo poškodovali dokaj orodja. Fantje so se poslavljali, utihnila jo pesem.

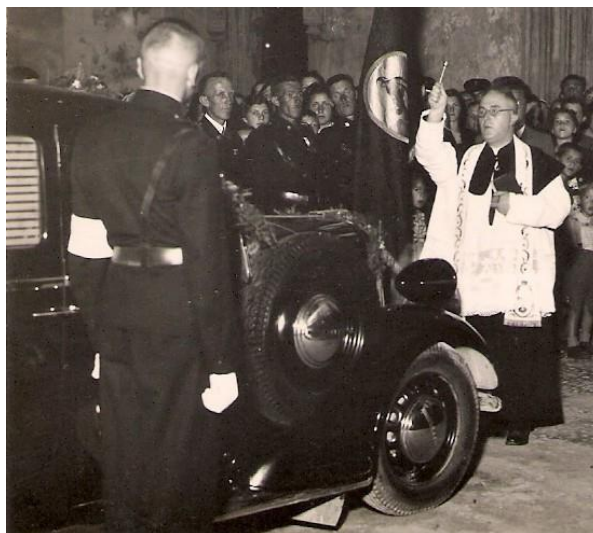
Tudi najhujše je minilo. Že leta 1926 smo kupili novo motorno brizgalno, ki ji je kumovala gdčna Berta Hudovernikova. Zaradi njene požrtvovalne naklonjenosti, smo jo letos imenovali za častnega člana. K častnim članom je bil imenovan tudi g. Vinko Resman, nekdanji skrbni pa umni načelnik in blagajnik. Naš častni član je postal tudi tovariš Franc Dolžan, ki je v najtežjih časih skozi 10 let vodil društvo.

Tako je za nami 50 let. V Binkoštih, 3. in 4. junija, bomo slavili to obletnico. Naš g. dekan Fatur bo ta dan daroval sv. mašo za vse pokojne člane. Istega dne bo zborovala tudi radovljiška gasilska župa.

Polovična vožnja pod navadnimi pogoji je dovoljena.

Vir: Slovenec, 31. 5. 1933

Leta 1933 je Gasilsko društvo Radovljica kupilo sanitetni avto, s katerim so opravljali prevoze bolnikov, naslednje leto (1934) pa za 84.000 dinarjev gasilski avto znamke Chevrolet, ki je služil še mnogo let.

Blagoslov novega rešilnega vozila, 1933

Vir: Digitalni arhiv Radovljica

Op.: Blagoslov vozila je opravil dekan Fatur.

Prvo rešilno vozilo GD Radovljica (Opel – Super)
Vir: Bilten »Sto let gasilstva v Radovljici 1883-1983; izdalo GD Radovljica, 1983.

1934

Blagoslov gasilskega kamiona, 1934
Vir: arhiv družine Prešeren

Na fotografiji je gasilski avto Chevrolet, ob vratih pa stoji njegov dolgoletni šofer Rajko Fajfar iz Predrtga. Pred njim na pločniku je stara gasilska motorka za črpanje vode pri požarih naložena na prikolici, s katero so jo peljali na kraj požara. Do izvora vode (vodnjak, potok itd) so jo nesli gasilci. Upravljalca te motorke je bil tudi dolga leta (1946-1960) Rajko Fajfar / **Vir: Franci Valant, p. d. Benč**

1938

PGD Kamna Gorica

**Blagoslovitev prve motorne brizgalne ILO v Kamni Gorici
Vir: 20 let GZR**

Do leta 1938 so kamnogoriški gasilci imeli tri ročne črpalke, ki jih je leta 1938 zamenjala prva motorna brizgalna z motorjem ILO, ki je črpala po 600 litrov vode na minuto. Ta je bila prvič v pravi akciji leta 1940, ko je gorel Kapussov hlev.

Vir: Kamna Gorica na nakovalu časa

1940

Pokazala se je potreba po gradnji gasilskega doma v Hlebcah. Začeli so delati in dom je bil dokončan leta 1940 ob 20-letnici društva, hkrati z razvitjem novega gasilskega praporja ...

Vir: Gasilstvo v občini Radovljica ... (GZR, 2018)

Razvitje prvega prapora GD Hlebce, 1940

Vir: 50 let PGD Hlebce

Op.: Ta fotografija ni posneta pred gasilskim domom!

1941

Gasilstvo na Gorenjskem se zdaj vežba po novem nemškem načinu. Med gasilce se sprejemajo mlajši letniki, lahko pa se vežbajo tudi starejši člani, ki so že daljšo dobo gasilci. Vežbe v posameznih krajih vodijo nemški orožniki. Vodja koroškega gasilstva se je nedavno pripeljal iz Celovca v Radovljico, kjer se je k službenemu pogovoru zglasilo 41 gasilskih vodij in njihovih namestnikov.

Vir: Domovina in Kmetski list, 25. 9. 1941

1943

Tri reševalna vozila. Radmannsdorf / Deutsche Rotes Kreuz - delovanje rešilne postaje. Das Deutsche Rote Kreuz v Radmannsdorfu je po svoji ustanovitvi prevzelo svoječasno rešilno postajo požarne brambe. Sedaj ima na razpolago tri rešilne avtomobile in stalno reševalno službo po nalašč za to izvežbanem osebju. Po postavitvi DRK so do konca 1943. leta napravili 567 reševalnih voženj do bolnišnice v Gallenfelsu odnosno tudi v Klagenfurt.

Vir: Karawanken Bote, 29. 3. 1944

1945

Gasilski dom v Kropi, ok. 1945
Vir: arhiv Rok Gašperšič

1948

Gasilni avto Chevrolet, 1948
Vir: arhiv družine Senica

1950

Člani Gasilskega društva Hlebce, ok. 1950

Vir: arhiv družina Grilc, Studenčice

Zgoraj (od leve): 1. Vinko Kristan, p. d. Bvažetov, 2. Jože Šmid, p. d. Brkovčev, 3. Zima, 4. Jože Ulčar, p. d. Jakov, 5. Fucej st., 6. Andrej Fucej, 7. Mirko Bezek, poštar. Druga vrsta (od leve): 1. Ivan Kristav, p. d. Božičov, 2. Simon Dežman, p. d. Jahač, 3. Franc Kodras (Hlebce), 4. Jože Vrhunc, p. d. Kuharjev, 5. Slavko Šmid, p. d. Brkovčov (Hlebce), 6. Janez Žilih, p. d. Kralov, 7. Jože Ažman, 8. Zdravko Mulej, p. d. Žarkov.

Sedijo spodaj (od leve): 1. Joža Žilih, p. d. Kral (Hlebce), 2. p. d. Ribčnekov Rudl (Lesce), 3. Štefan Tomšič, p. d. Dolžan (Hlebce), 4. Jože Žilih, p. d. Katerman (Hlebce), 5. Joža Tonejc (Hlebce), 6. Stanko Grilc, p. d. Močnik (Studenčice), 7. Janez Kodras, 8. Anton Lužar, p. d. Žbatov, 9. Jože Vrhunc, p. d. Kuhar (Hraše).

Otroci (zgoraj v sredini, od leve): 1. Lojz Mulej, p. d. Žarkov (Hraše), 2. Janez Žilih, p. d. Katerman (Hlebce), 3. Janko Šmid, p. d. Brkovčov (Hlebce).

Otroci (od leve): 1. Peter Gračner, 2. Jože Ažman, 3. Štefan Tomšič, p. d. Dolžan 4. Cerar, 5. Alojz Gračner, 6. Zvone Derlink, 7. Franci Žilih, p. d. Katerman, 8. Emil Gračner, 9. Mirko Derling, 10. Tonček Podobnik, 11. Rudi Žilih, 11. Janko Tomšič

Prepoznavna: Darinka Grilc, p. d. Močnikova (Studenčice)

Op.: Joža Tonejc je bil oče radovljiškega župana

1952

PGD Begunje

GD Begunje s tremi brizgalnami, 1952

Vir: Begunjski zbornik

Op.: V biltnu »20 let GZR« piše, da so na fotografiji:
Gasilci PGD Begunje, PGD Podgora in PIGD Elan.

GD Begunje s tremi brizgalnami, 1952

Vir: Begunc smo junc (foto: Franci Kolman)

PGD Brezje

Člani PGD Brezje z novo motorno brizgalno Zupan/Zündap, 1952
Vir: 20 let Gasilske zveze Radovljica

15-LETNICA INDUSTRIJSKE GASILSKE ČETE TOVARNE VERIG IN PLUGO LESCE
 V nedeljo je industrijska gasilska četa Tovarne verig in plugov v Lescah svečano proslavila 15. obletnico svojega obstoja. Proslave so se udeležile tudi prostovoljne gasilske čete iz Radovljice, Bogunj, Bleda, Jesenice in drugih krajev ter prebivalstvo Lesc in okolice.
 Praznovanje se je začelo s sprejemanjem gostov in veliko parado gasilskih čet okoli vas. Pri paradi je sodelovalo okrog 200 gasilcev, člani Protiletalske zaščite, gasilska godba iz Gorij in drugi. Gasilci so ob tej priložnosti položili vence na grobove padlih borcev in talcev v Lescah. Na velikem zborovanju pred tovarno je 48-članska industrijska četa »Veriga« prejela nov prapor, darilo mestne občine.

Radovljica, tovarne čokolade, tovarna pletenin in Industrijskega magazina. Prav tako svečano so tovarniški gasilci prevzeli novo motorno brizgalno, ki jo je kupila »Veriga« s sodelovanjem tovarne čokolade, »Pletenine« in mestne občine.
 Po slavnostnem govoru in številnih pozdravil so podelili poveljniku čete tov. Jožetu Tonejcu, 27-kratnemu udarniku in nosilcu ordena dela III. stopnje, naslov gasilskega podčastnika, 8 gasilcev pa je prejelo častne diplome za svoje 15-letno delovanje v društvu. Ob zaključku so se vse nastopajoče gasilske čete udeležile velikih mokrih vaj; pri katerih je sodelovalo okrog 10 motornih brizgalnik.

Gorenjski glas, 11. 10. 1952

1954

Gasilci v Hlebcah so praznovali. Dne 3. oktobra je gasilsko društvo Hlebce slavnostno izročilo svojemu namenu nov požarno varnostni bazen. Na ta gasilski praznik v Hlebcah so prihitela vsa društva iz sektorja Begunje in bližnje radovljiške okolice. Slovesnost je otvoril predsednik društva tovariš Jože Žilih. Ob tem se je spomnil žalostnega dogodka v vasi, pred 22 leti, ko je požar upepelil dve gospodarski poslopji, domačini pa niso imeli dovolj vode, da bi preprečili večjo škodo. Zahvalil se je ljudski oblasti za vso finančno pomoč, ki je omogočila gasilcem zgraditi ta važni objekt. Mladi člani društva imajo sedaj možnost, da se izvežbajo v dobre gasilce. Govoril je tudi tovariš Anko, sekretar Okrajne gasilske zveze in pohvalil uspeh gasilskega društva v Hlebcah. Gasilci so nato izvedli sektorsko vajo, katero je nadzoroval republiški inšpektor tovariš Gregor Novak. Slavnostni otvoritvi je sledila veselica.

Vir: Glas Gorenjske, 23. 10. 1954

1955

GD Otoče. V Otočah, ki so spadale pod Krajevni ljudski odbor Srednja Dobrava, je delovalo Gasilsko društvo Otoče v času od 16. januarja 1955 do 26. februarja 1961, ko se je priključilo Gasilskemu društvu Ljubno, ker so se Otoče priključile Krajevni skupnosti Ljubno.

Ustanovni zbor Prostovoljnega gasilskega društva Otoče je bil 16. januarja 1955. Zbor je vodil Franc Sluga. Predsednik upravnega odbora je bil Franc Ovsenik, poveljnik Alojz Mežnar, tajnik Janez Debelak in blagajnik Anton Justin.

Vir: Bilten 80 let GD Ljubno

Otoški gasilci s svojo motorno brizgalno »Savica«, 1955

Vir: Bilten 80 let GD Ljubno

Stojijo (od leve): Ivan Pogačnik, Janez Debelak, Minka Mežnar, Mirko Kotnik, Jožko Justin, Alojz Bončar, Anton Pogačnik, Leopold Drmota, Janez Marchel, Marjan Fabijančič, Alojz Mežnar, Vinko Škutel (šofer) in Franc Valant.

1956

Nov požarni bazen v Ljubnem, 1956

Vir: Bilten 80 let GD Ljubno

Op.: Otvoritev bazena pred Oštermanom leta 1956, ki se imenuje po ustanovitelju društva – »Ambrožičev bazen«.

Ustanovitev PIGD Elan. Podjetje se je iz leta v leto vedno bolj širilo in razvijalo, število zaposlenih se je stalno večalo, požarno varnostni predpisi so bili vedno bolj popolni in leta 1956 se je na pobudo Kavčič Ivana in Miklič Alojza ustanovilo prostovoljno gasilsko društvo Elan, ki je štelo ob ustanovitvi 22 članov. Omeniti moram, da smo poleg velikega požara iz leta 1950, imeli v tem obdobju več manjših požarov, ki so bili zaradi budnosti in sposobnosti naših gasilcev in samih članov kolektiva v kali zatrti.

Ta požar je dal pobudo in zahtevo po ustanovitvi gasilske čete, ki bi skrbela za požarno varnost v podjetju. Takoj se je na predlog uprave podjetja še istega leta ustanovilo prostovoljno gasilsko četo in se uvedla gasilska dežurna služba v podjetju, Z ustanovitvijo gasilske čete in uvedbo dežurne službe, je bil formiran odbor, kateri je skrbel za delo in razvoj takratne čete. Člani ustanovnega odbora so bili: Vrečko Maks, Kavčič Ivan, Ribnikar Franc, Hribar Franc in Finžgar Rudolf; četa je štela 14 članov od katerih jih je še danes nekaj v našem društvu.

Vir: Naša smučina, 15. 11. 1961

Razvitje prapora IGD Elan, 1956 (?)
Vir: 20 let Gasilske zveze Radovljica

1959

V Hlebcah pri Lescah bodo praznovali. Prijetna vasica Hlebce ob vznožju mogočnih Karavank dobiva bolj in bolj svečano lice. 6. septembra ob 14. uri bo Prostovoljno gasilsko društvo Hlebce v počastitev 40-letnice ZKJ otvorilo pod pokroviteljstvom predsednika ObLO Radovljica nov gasilski dom.

Društvo je bilo ustanovljeno v letu 1920 pri dokaj težkih pogojih. Vendar je s pomočjo simpatije prebivalstva napredovalo. Nabavilo si je orodje in opremo ter zgradilo zasilno orodjarno, ki pa ni ustrezala potrebam gasilstva. Že leta 1940 si je društvo kupilo v vasi primerno zemljišče za gradnjo ter si nameravalo zgraditi primeren gasilski dom. Vendar je vse te načrte preprečila vojna. Mnogi člani so odšli v NOV, minila so leta, dokler ni napačila svoboda.

Požrtvovalno društvo si je po osvoboditvi zadalo nalogo, da si zgradi sodoben gasilski dom, ki bo ustrezal današnjemu razvoju in gasilskim potrebam. Aktivni člani so izvolili delaven gradbeni odbor, marljive roke so zamenjale puške in mitraljeze s krampi in lopatami ter krepko prijele za delo. Razgibalo se je staro in mlado, člani in nečlani. Odbor si je prizadeval, da je bil dom dograjen v prvi fazi z udarniškim delom. Stroške v materialu pa je kril s svojimi prireditvami. – Vrednost nedograjene stavbe v letu 1949 je znašala devet milijonov dinarjev, danes pa preko dvajset milijonov dinarjev, kar je tudi zasluga Občinskega ljudskega odbora Radovljica, ki je priskočil finančno na pomoč. – Dom nudi streho tudi štirim članom, kjer so našli prijeten dom. V njem sta dve prostorni orodjarni, sejna dvorana in oder.

Zato vabimo na našo lepo Gorenjsko vse gasilce, vse naše delovno ljudstvo, da v nedeljo, 6. septembra v počastitev tega velikega praznika v okviru proslav 40-letnice ZKJ slavi delovno zmago tamošnjih prebivalcev.

Vir: Glas Gorenjske, 3. 9. 1959

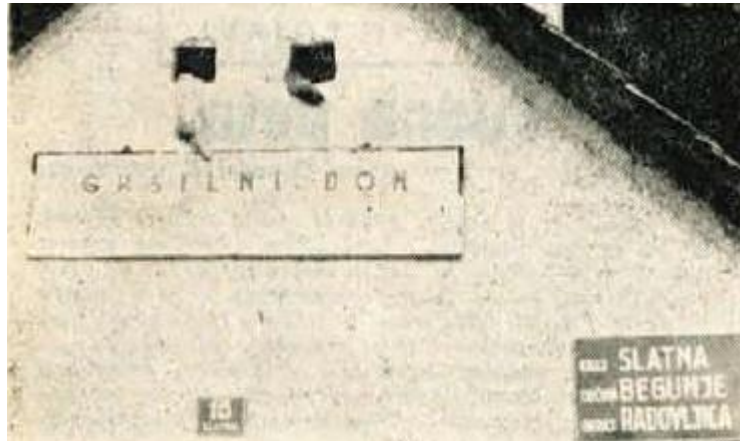
Nov gasilski dom v Hlebcah, 1959
Vir: arhiv družine Grilc
Objavljeno v: Glas Gorenjske, 3. 9. 1959

Obnovljen gasilski dom v Kamni Gorici.

Obnovljen gasilski dom in stolp za sušenje cevi, 1959
Vir: 20 let GZR

1960

Vir: Glas Gorenjske, 15. 6. 1960

Nov gasilski dom na Brezjah. Brezje - Gasilci PGD Brezje so minulo nedeljo praznovali 10-letnico obstoja društva. Ob tem pomembnem jubileju so otvorili novo zgrajeni gasilski dom, ki stoji v neposredni bližini Zadrúžnega doma. Dom so gasilci in ostali vaščani zgradili pretežni del s prostovoljnim delom in samopriskevki. Finančno pa sta priskočili na pomoč tudi Občinska gasilca zveza Radovljica in Okrajna gasilska zveza Kranj.

Nedeljske slovesnosti se je udeležilo več sto domačinov in okoličanov, številni uniformiral gasilci s prapori, v imenu glav nega odbora Gasilske zveze Slovenije je bil navzoč njen načelnik Miran Špillar, Okrajno gasilsko zvezo Kranj pa je zastopal njen predsednik Metod Rotar.

Vir: Glas Gorenjske, 20. 8. 1960

1961

Gasilci Ljubno-Otoče. Pred kratkim je bil 58. redni občni zbor Prostovoljnega gasilskega društva Ljubno. Zbora so se udeležili tudi člani mladega gasilskega društva iz Otoč. Skladno s smernicami o reorganizaciji gasilstva kot tudi glede na dejstvo, da sta kraja Ljubno in Otoče gospodarsko vedno bolj povezana, so sprejeli dokončen sklep o združitvi obeh društev v Prostovoljno gasilsko društvo Ljubno-Otoče. Odslej bo društvo imelo obe operativni enoti oziroma četi; v Ljubnem in v Otočah in bosta zajemali vasi Ljubno, Otoče, Posavec, Mišače, Zaloše in Praproše. V razpravi o reorganizaciji gasilstva v radovljiški občini, je bilo nadalje ugotovljeno, da bi bilo treba tudi v Podnartu, kjer sedaj še ni gasilskega društva, misliti na organizacijo gasilske operativne enote, oziroma gasilske čete, ki naj bi se vključila v Gasilsko društvo Ljubno-Otoče.

Otoški gasilci, ki sicer nimajo gasilskega doma, so v preteklem letu z udarniškim delom obnovili in preuredili stavbo, last splošnega ljudskega premoženja in jo usposobili za orodjarno. Člani društva v Ljubnem pa so začeli graditi drugi protipožarni bazen, ki ga bodo končali do 1. maja. Nadalje bodo usposobili tekmovalno desetino za gasilsko strokovno tekmovanje, ki naj bi sodelovala na občinski proslavi, v počastitev 20-letnice vstaje. Komandirja operativnih enot pa nameravajo poslati na enomesečni gasilski tečaj.

Vir: Glas, 11. 3. 1961

Gasilski dom v Kropi, od. 1961
Vir: delcampe.net (detajl)

1963

Ustanovni občni zbor GD Srednja Dobrava. Na ustanovnem občnem zboru 8. 12. 1963 je bilo sklenjeno, da se prične z nabavo sredstev za GD v požarnem okolišu, ki je obsegal Zgornjo Dobravo, Srednjo Dobravo, Spodnjo Dobravo, Lipnico, Mišače in Brezovico.

Vir: Bilten 30 let GD Srednja Dobrava

Emblem PGD Srednja Dobrava
Vir: 20 let Gasilske zveze Radovljica

1966

Mladi in stari gasilci (in takratni prevoz) GD Ljubno, 1966

Vir: Bilten 80 let GD Ljubno

Op.: Na fotografiji so: Janko Šolar – predsednik društva, Viki Markovič, Niki Mladenovič, Janez Markovič, Tone Markovič, Jožko Ambrožič, Mitja Mladenovič, Franc Ceferin, Janko Markovec, Franc Poljanc, Marjan Markovič, Milan Žerdin, Miro Ambrožič, Maks Kalan, Brane Krivic, Brane Habjan, Janez Lap.

1967

30-letnica leških gasilcev. Pred tridesetimi leti se je zbrala v Lescah skupina delavcev tedanje razmeroma male tovarne verig v gasilsko skupino. Njihov namen je bil, da bi v bodoče preprečili podobne nesreče kot je bila leto prej, ko je pogorel pretežni del tovarne. Takrat so bili skromno opremljeni in tako je bilo vse do osvoboditve. Po vojni se je iz prejšnje skupine s primitivnim orodjem, razvilo novo društvo s 35 člani. Leta 1946 so dobili novo črpalko, potrebno število ročnih aparatov in ostalo opremo ter nove kroje. Bistveni napredek je bil v letu 1952, ko je podjetje za potrebe društva nabavilo novo prenosno motorno brizgalno z novimi cevmi, ročnimi aparati in ostalo opremo. Danes je s svojo tehnično opremljenostjo sposobno takoj ukrepati na kateremkoli delu vasi in v podjetju. Za takšen napredek društva pa nimajo zasluge samo njegovi člani, pač pa tudi samoupravni organi tovarne Veriga, ki so spoznali pomembnost protipožarne zaščite in imeli polno razumevanje za njihove potrebe. Zato se jim gasilsko društvo iz Lesc ob praznovanju 30-letnice, za njihove vzpodbude in nasvete pri delu zahvaljuje prav tako pa tudi podjetjema Murki Lesce in Tovarni čokolade, ki sta za njih naročili nov gasilski prapor.

Vir: Glas, 29. 3. 1961

**Leški gasilci ob jubileju
Glas, 29. 3. 1967**

30-letnica gasilskega društva Veriga Lesce. Jubilej Prostovoljnega industrijskega gasilskega društva Veriga-Lesce je bil obenem tudi lep jubilej za njenega poveljnika. Jože Tonejc je namreč delal v Verigi 45 let kot elektrovarilec in čeprav je že v pokoju, je še vedno poveljnik gasilskega društva Veriga. Društvo vodi že od ustanovitve 1937. leta.

Ob tej slovesnosti so izvedli gasilci tehnične vaje na osnovni šoli Lesce, kjer je v gašenju požara in reševanju učencev iz goreče šole sodelovalo šest gasilskih društev občine Radovljica.

Pred 256 gasilci radovljiške občine, ki so bili postrojeni na dvorišču tovarne Veriga, so slavlencem čestitali Matija Klinar, predsednik občinske gasilske zveze Radovljica, Viktor Pogačar, poveljnik občinske gasilske zveze, Valentin Marinko, direktor Verige, medtem ko je Jože Tonejc orisal 30-letno delovanje društva.

Ob tej priložnosti so bile jubilentom podeljene gasilske značke za desetletno, dvajsetletno in tridesetletno delovanje v društvu. Jože Tonejc pa je prejel še posebno priznanje tovarne Veriga. V paradi skozi Lesce je sodelovalo 256 gasilcev s 24 prapori in godbo društva Svoboda Lesce. / Jože Vidic

Vir: Glas, 21. 6. 1967

GD Srednja Dobrava. Leta 1967 je bil gasilski dom opremljen z nujno opremo. Nov zagon je dobilo GD leta 1968, ko je bil domu dodan še stolp in popravljena fasada, doma pa se je še vedno držala stara lesena baraka.

Vir: 30 let GD Srednja Dobrava (avtor: Boštjan Blaznik)

Gasilski dom na Srednji Dobravi, 1968
Vir: 30 let GD Srednja Dobrava

1968

Gasilsko društvo Zabreznica.
Vir: Glas, 14. 2. 1968

Gasilci na Brezjah so razvili svoj prapor. V nedeljo, 20. julija, je bila na Brezjah slovesnost v počastitev 20 letnice ustanovitve gasilskega društva, na kateri so gasilci razvili svoj prapor. Ob tej priložnosti je predsednik gasilskega društva Jože Čebovs poudaril, da je njihov edini cilj čim uspešnejše ukrepati pri požarih, njihova edina želja pa, da bi se čim bolj usposobili za opravljanje te dolžnosti.

Slovesnost se je nadaljevala z veselico, ki je trajala dolgo v noč.

Vir: Glas, 30. 7. 1968

Op.: Pravi datum ustanovitve PGD Brezje je 12. marec 1949 (zapisnik ust. skupščine).

V Hlebcah pri Radovljici slovesna izročitev nove brizgalne. Domači vremenoslovci pravijo, da bo zanesljivo slabo vreme takrat, ko je v Hlebcah veselica. Toda Hlebčani so letos ukanili vreme. Veselico so napovedali za 18. avgust, ki naj bi bila združena s slovesno izročitvijo nove brizgalne domačemu gasilskemu društvu. Tako pa je bila slovesnost ob izročitvi nove brizgalne (motorke) res v dežju, toda gasilci so veselico preložili na naslednjo nedeljo, ko je bilo lepo vreme.

Gasilsko društvo Hlebce je uporabljalo brizgalno, ki je bila stara že 35 let, in zato povsem izrabljena. Zato so gasilci sklenili, da bodo nabavili novo. Toda, kje dobiti denar. Obrnili so se na okoliške gospodarske organizacije, o problemu pa so obvestili tudi domačina Alojza Dernika, zasluženega člana gasilskega društva Hlebce, ki je zdaj direktor Vatrostalne v Zenici.

Na prošnjo za pomoč je Elan prispeval 50.000 S din, Gorenjska Lesce 5.000 S din, občinska gasilska zveza pa 400.000 S din. Iz Zenice je prispelo pismo z vprašanjem, kakšno brizgalno nameravajo kupiti, kje in ceno. Gasilsko društvo je takoj poslalo v Zenico prospekt brizgalne, ki jo želijo kupiti in vse druge potrebne podatke. V drugem

pismu pa je Vatrostalna obvestila Hlebce, da so pripravljene kupiti brizgalno, obenem so jih obvestili, da so že nakazali 1,800.000 S din, kolikor stane brizgalna.

18. avgusta je predsednik delavskega sveta Vatrostalne izročil brizgalno gasilcem v Hlebcah. Slovesnosti so se udeležili gasilci iz okoliških društev, domačini in predstavniki Vatrostalne.

Pred tem so gasilci izvedli sektorske vaje, na katerih so sodelovale ekipe Bleda, Radovljice, Elana in Hlebc. Na teh vajah smo prikazali požar gospodarskega poslopja, gasilci pa so branili hiše v sosedstvu požara. Blejski gasilci so prikazali reševanje ljudi iz stolpnic, za stolpnico pa jim je služil gasilski stolp.

Z denarjem, ki so ga gasilci dobili od podjetij, so kupili cevi za brizgalno, razdelilec za vodo in drugo opremo v vrednosti 350.000 S din. Gasilci pomagajo ljudem v nesreči, zato občani znajo ceniti njihove potrebe. Gasilci iz Hlebc so letos s prostovoljnimi prispevki in dohodki od veselja zbrali milijon S din in kupili rabljen avto reševalne postaje Bled. To jim bo omogočilo, da bodo lahko hitro ukrepali v primeru požara ali nesreče.

Tudi Vatrostalna iz Zenice je podarila brizgalno zato, ker so gasilci iz Hlebc pripravljene priskočiti na pomoč Vatrostalni, ki ima svoja skladišča na področju jeseniške občine. / J. Vidic

Vir: Glas, 31. 8. 1968

Svečana predaja nove motorne brizgalne Rosenbauer, 1968

Vir: arhiv družine Grilc

Primerjava stare in nove motorne brizgalne PGD Hlebce

Vir: arhiv družine Grilc

Op.: Brizgalna na levi je iz leta 1930!

1969

Gasilsko društvo Hlebce proda gasilski vprežni gumivoz-platen, primeren tudi za ostale prevoze. Prednost pri nakupu imajo gasilska društva. Ogled v gasilskem domu Hlebce.

Vir: Glas, 4. 6. 1969

Na Dobravi pri Kamni gorici je bila v četrtek dopoldne proslava ob 27. obletnici smrti Staneta Žagarja. Na mestu, kjer je nekdanj stala šola, v kateri je poučeval Stane Žagar, so lani zgradili nov gasilski dom. ...

Vir: Glas, 29. 3. 1969

GD Ljubno – nova motorna brizgalna. Kadrovsko okrepljeno Gasilsko društvo Ljubno je svoje naloge izvrševalo redni in skrbelo za napredek. Staro ročno brizgalno sta zamenjali dve motorki, ki sta ju društvu nabavila tedanji Krajevni odbor Ljubno in Okrajna gasilska zveza Jesenice. Vendar je silovit napredek tehnike tudi ti dve postavil na stranski tir. Potrebno je bilo misliti na posodobitev in stekla je akcija za nakup nove avtomatične motorke Rosenbauer. Ta je bila slovesno izročena svojemu namenu 1969 leta ob dnevu republike. Največ sredstev so prispevali krajani. Svoje prispevka pa so dali še: Krajevna skupnost Ljubno, Občinska gasilska zveza Radovljica, Zavarovalnica »Sava« Kranj, Iskra Otoče in Kemična tovarna Podnart.

Vir: Bilten 80 let GD Ljubno

Svečana izročitev motorne brizgalne Rosenbauer, 1969

Vir: Bilten 80 let GD Ljubno

1970

Ljubno: Vas z lepim razgledom, ki ima tudi senčne strani / Voda, odcep, gasilska brizgalna. Vas Ljubno leži na meji med radovljiško in kranjsko občino. Prebivalci te vasi se radi pohvalijo, da se z njihove vasi vidi najdlje po Gorenjski. Ko smo jih pred nedavnim obiskali, smo se lahko sami prepričali. Seveda pa ima lep razgled včasih tudi »senčne« strani. Tako so nam potožili, da so dolgo časa imeli težave s pitno vodo, še danes pa nimajo urejenega odcepa na novi gorenjski cesti.

»Po dolgih prošnjah, ko smo že skoro obupali, smo vodo le dobili. Sedaj čakamo, kako bo z odcepom. Na občini v Radovljici nimajo nič proti. Nasprotno, tudi oni si prizadevajo, da bi nam v republiki dovolili odcep. Če bodo naše prošnje in zahteve ugodno rešene, bomo tudi prebivalci prispevali denar za ureditev,« nam je povedal član krajevnih skupnosti Alojz Cvenkelj.

Pred koncem minulega leta pa so v Ljubnem dobili tudi novo gasilsko brizgalno.

»V Ljubnem so bili po vojni trije večji požari, v krajevni skupnosti pa jih je bilo kar šest. Naše društvo obstaja že od 1903. leta in vedno smo imeli pri gašenju težave z vodo. Zato smo zgradili 4 vodne rezervoarje, ki imajo skupaj 190 kubičnih metrov vode. Ko pa smo se oskrbeli z vodo, smo ugotovili, da si s staro brizgalno lahko bore malo pomagamo.«

Zato so kupili novo. Krajevna skupnost in občani so zbrali 700 tisoč starih dinarjev, 150 tisoč pa jim je dala tudi Zavarovalnica Sava.

»Sedaj pa si belimo glavo, kako bi dobili še preostali denar. Brizgalna je veljala namreč skoro dva milijona starih dinarjev. Res, da so nam nekatera podjetja obljubila, da nam bodo priskočila na pomoč, toda bojimo se, da ne bo ostalo zgolj pri obljubah,« je povedal Alojz Cvenkelj, ki je hkrati orodjar pri PGD Ljubno.

Ogledali smo si novo brizgalno in se prepričali, da je bil nakup le-te res potreben. Zato upamo, da bodo podjetja držala obljubo in jim priskočila na pomoč.

Nova gasilska brizgalna. / Foto: F. Perdan

Vir: Glas, 4. 2. 1970

Gasilci Verige bodo dobili nov avto. Pred 33 leti so v Verigi v Lescah ustanovili gasilsko društvo. V začetku so bili »borci proti ognju« v težkem položaju, saj niso imeli potrebne opreme. Zaman so jo iskali, saj niso nikjer našli pravega razumevanja, čeprav je društvo v Verigi edino v Lescah in mora v primeru požara posredovati tudi v okoliških vaseh. Do nedavnega je bila njihova največja želja, da bi dobili nov, moderen gasilski avto s potrebno opremo.

Lani se je obrnilo na bolje. Direktor tovarne inž. Golcu so razložili svoje težave in želje. Razumel jih je. 21. marca lani je sklical sestanek direktorjev vseh gospodarskih in drugih organizacij, ki delujejo na območju Lesc. Razen direktorja Verige so se ga udeležili direktorji podjetja TIO, Murke, Almire, Žita, Vina Kranj, Mesarskega podjetja iz Radovljice, občinske gasilske zveze in z Bleda, Zavarovalnice Sava iz Kranja, hotela Turist iz Lesc in Gorenjke. Sklenili so, da s skupnimi močmi omogočijo nakup novega orodnega gasilskega avtomobila, ki je v samih Lescah in okolici resnično potreben. Veljal bo 85.000 dinarjev.

Pred dnevi se je v našem uredništvu oglasil poveljnik industrijskega gasilskega društva v Verigi, Jože Tonejc. »Prek vašega lista bi se rad zahvalil vsem,« je dejal, ki so prispevali sredstva in omogočili, da bomo imeli že marca nov avto. Posebno se zahvaljujem našemu direktorju inž. Golcu, direktorju Zavarovalnice Sava iz Kranja Ivanu Hrovatinu, saj je Zavarovalnica prispevala večji znesek, kot ga je prvotno obljubila, že vnaprej pa se zahvaljujem v imenu vseh članov društva Merkurju iz Kranja za obljubljeni pomoč. V Verigi imamo močno in izvežbano gasilsko četo. Sposobni bomo, da prevzamemo nase odgovornost, ki bo z nabavo novega avtomobila še večja. Kadar bo potrebno, bomo na voljo in upam, da bomo svoj posel uspešno opravile.« / J. Košnjek

Vir: Glas, 4. 2. 1970

Gasilsko društvo Hlebce proda na javni licitaciji: 1. Kombi IMV 1000, letnik 1964, izklicna cena 10000 din, registriran do aprila 1971. 2. Nov vprežni GUMIVOZ, 14 colski, izklicna cena 2700 din.

Licitacija bo v nedeljo, 26. 4. 1970, ob 10. uri pred gasilskim domom v Hlebcah pri Lescah. Prednost pri nakupu imajo gasilska društva. Ogled možen v petek in soboto od 15. ure dalje.

Vir: Glas, 22. 4. 1970

Gasilski dom v Hlebcah, 1970

Vir: 50 let PGD Hlebce

Gasilski avto IMV 1600

Vir: 80 let PGD Hlebce

Nov gasilski dom na Srednji Dobravi. Prostovoljno gasilsko društvo Srednja Dobrava pri Kropi, ki je bilo ustanovljeno 1963. leta in je najmlajše v radovljiški občini, bo jutri, 19. julija, slovesno odprlo nov gasilski dom in predalo namenu novo motorno črpalko. Društvo bo ob tej priliki razvilo še svoj prapor.

Slovesnost se bo začela ob dveh popoldne z mokro vajo, ki jo bodo izvedli gasilci okoliških društev. Nato bo povorka krenila do novega doma, kjer bo krajša slovesnost. Sodelovala bo tudi godba na pihala iz Lesca. Po proslavi bo vrtna veselica z bogatim srečolovom. Obiskovalce bo zabaval kvintet Gorenjci iz Radovljice s pevcema.

Dobravski gasilci želijo, da bi se njihove prireditve udeležilo čim več ljudi. / JK

Vir: Glas, 18. 7. 1970

PGD Brezje – novo vozilo IMV 1600. 18. julij 1971; gasilci dobijo nov gasilski avto IMV 1600. Gasilsko veselico je motilo slabo vreme. Vozniku Alojzu Potočniku je predal ključe podpredsednik TD Brezje - Stanko Meglič. Vozilo je gasilce stalo 52.200 din in je bilo kupljeno s pomočjo OGZ, TD in lastnimi sredstvi.

Vir: 60 let PGD Brezje

Gasilsko vozilo IMV 1600

Vir: 60 let PGD Brezje

PIGD Veriga Lesce. Leta 1970 so nabavili orodno vozilo znamke FORD (april 1970), 400 m B gumiranih cevi in novo MB Rosenbauer 1200 l/min.

Vir: Zbornik ob 70-letnici gasilstva v Lescah (avtorica Valerija Keršič)

Svečani prevzem vozila, 1970
Vir: Zbornik ob 70-letnici gasilstva v Lescah

1972

Prizadevni gasilci na Dobravi. Prostovoljno gasilsko društvo na Srednji Dobravi je eno najmlajših v radovljiški občini. Ustanovljeno je bilo 1963. leta in deluje na območju vseh treh Dobrav, Prezrenja, Lipnice, Brezovice in Mišač. Čeprav mlado, je društvo od ustanovitve doseglo že veliko uspehov. Zgradili so gasilski dom in stolp, kupili so novo motorno brizgalno, zgradili dva požarna bazena in prihodnje leto nameravajo še enega. Razen tega so prepričani, da bodo za 10-letnico imeli tudi nov gasilski avto. Pri vseh akcijah jim veliko pomagajo s prispevki in delom prebivalci, pa tudi delovne organizacije na njihovem območju so jim vedno doslej priskočile na pomoč. Društvo se lahko pohvali še z nečem. Doslej so vzgojili že vrsto mladih in prizadevnih članov, ki so se izkazali tudi na tekmovanju v Bohinju, ko so od devetih društev dosegli peto mesto.

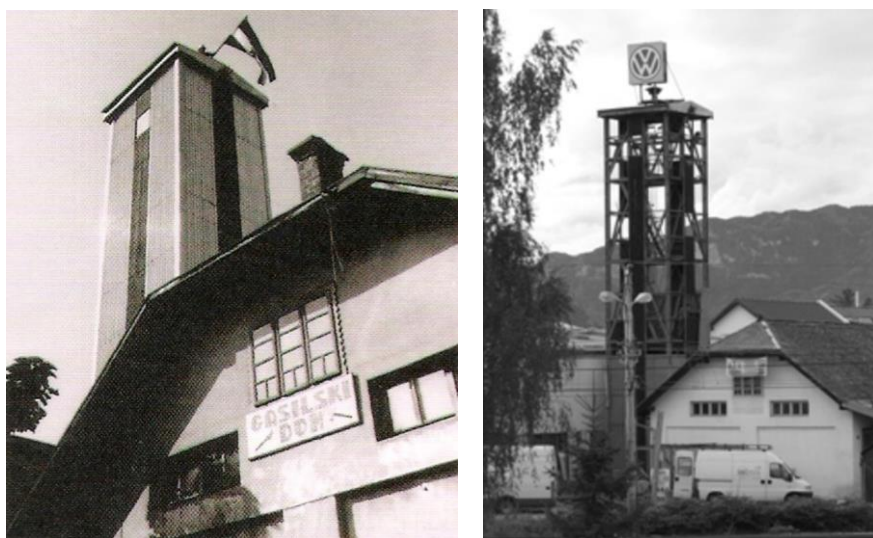

Na sliki: Mladinci in pionirji prostovoljnega gasilskega društva Srednja Dobrava na zbornem mestu poslušajo še zadnja navodila poveljnika Janka Plohla za praktično vajo. — A. Vidic

Vir: Glas, 6. 12. 1972

PIGD Veriga Lesce. Leta 1972 je bil zgrajen nov gasilski stolp z železno konstrukcijo in pločevinasto oblogo, montirana nova sirena, nabavljena oprema za zaščito dihal.

Vir: Zbornik ob 70-letnici gasilstva v Lescah (avtorica Valerija Keršič)

Gasilski dom Veriga Lesce

Vir: 70 let GD Veriga / pgd-lesce.si

Op.: Leva fotografija je posneta leta 1972.

1973

80-letnica gasilskega društva v Kropi. Prostovoljno gasilsko društvo v Kropi, ki ima 60 članov, je imelo minul o soboto redni letni občni zbor. Izvolili so nov upravni in nadzorni odbor in pregledali delo društva v minulem letu. Novi odbor bo poskrbel za praznovanje 80-letnice društva. Ko so ocenjevali dosedanje delo društva, so ugotovili, da je bilo le-to zelo plodno, saj so samo lani v drugi polovici imeli 15 vaj.

Na zboru so tudi sklenili, da bodo v naseljih Kropa, Češnjica in Rovte opravili preventivne preglede in izdelali nov načrt, v katerem bodo vrisani vsi hidranti. Še naprej bo društvo sodelovalo s tovarno Plamen in se skušalo dogovoriti, da bi s po močjo tovarne zgradili tudi nov gasilski dom, ker je sedanji na neustrezni lokaciji.

Razen tega bodo letos za vse aktivne člane društva naročili Gasilski vestnik, za 1. maj pa bodo na Jelovici zakurili kres. / C. Rozman

Vir: Glas, 21. 2. 1973

75-letnica gasilskega društva Mošnje. Mošenjski gasilci bodo letos julija praznovali 75-letnico obstoja. Društvo ima prek 60 članov, med njimi pa je tudi 8 krvodajalcev.

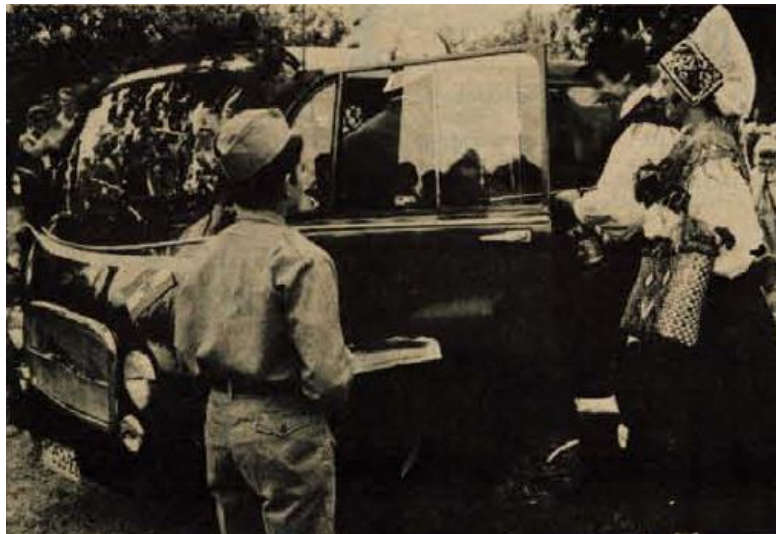
Na nedavnem občnem zboru so ugotovili, da so v zadnjih letih opravili precejšnje delo, saj imajo danes mošenjski gasilci sodobno opremo in novo motorno brizgalno. Zdaj pa jim je hotel Grad Podvin podaril tudi rabljen kombi.

75-letnico društva bodo proslavili pod pokroviteljstvom hotela Grad Podvin, s katerim društvo že dlje časa redno sodeluje.

Vir: Glas, 21. 2. 1973

70-letnica gasilskega društva Ljubno. Člani prostovoljnega gasilskega društva Ljubno na Gorenjskem so v nedeljo popoldne proslavili 70-letnico obstoja in delovanja. Pokrovitelj nedeljske prireditve pred domom TVD Partizan je bila Iskra Otoče. Ob tej priliki sta botra Breda in Zdravko Knific — Kovačeva izročila namenu nov gasilski avtomobil. Avto so ljubenski gasilci kupili s pomočjo krajevne skupnosti, ki je posodila 15 tisoč dinarjev, prek 10 tisoč dinarjev je prispevalo društvo, občinska gasilska zveza je dala 8000 dinarjev in zavarovalnica Sava — poslovna enota Kranj 3000 dinarjev. Društvo bo moralo zdaj zbrati še 16 tisoč dinarjev, da bo avto odplačan. Slovesnosti, na kateri so podelili tudi odlikovanja oziroma priznanja gasilskemu društvu Ljubno, Ivanu Langusu in Francu Sitarju, so se udeležili tudi predstavniki radovljiške občinske skupščine, občinske gasilske zveze in gasilske zveze Slovenije, Iskre Otoče, zavarovalnice Sava in drugi. / A. Ž. — Foto: F. Perdan

Vir: Glas, 20. 6. 1973

**Prevzem gasilskega vozila v Ljubnem
Glas, 20. 6. 1973**

Člani GD Ljubno ob 70. letnici (ob novem vozilu), 1973
Vir: Bilten 80 let GD Ljubno

Od leve (ležita): Zdenko Kranjc in Matjaž Cvenkel; (čepijo): Peter Knific, Franc Murgel, podpoveljnik Jožko Justin, poveljnik Ludvik Kranjc, Franc Polanc, Franc Benedičič ml., Franc Ceferin; (prva vrsta – stojijo): častni predsednik Janko Šolar, blagajnik Franc Sitar, Janez Markovec, tajnik Janko Markovec, predsednik Alojz Cvenkel, podpredsednik Alojz Mežnar, Ludvik Frelih, Stanko Šolar; (druga vrsta – stojijo): Andrej Mokorel, Franc Toman, Janez Markovič, Tone Habjan st., Janez Kokalj, Franc Benedičič st., Brane Fajfar, Maks Kalan, Božo Praprotnik.

Vir: Bilten 80 let GD Ljubno

Ob devetdesetletnici prostovoljnega gasilskega društva Radovljica. Ko v teh dneh radovljiški gasilci proslavljajo svoj častitljivi jubilej — 90-letnico ustanovitve društva in ko jim občani Radovljice in bližnje okolice izrekajo čestitke v znak zahvalnosti za njihovo dolgoletno požrtvovalno delo, obudimo na kratko v spomin bogato in plodno preteklost PGD Radovljica.

PGD Radovljica je bilo ustanovljeno avgusta 1883. leta kot četrto gasilsko društvo na Gorenjskem. Pred njim so bila ustanovljena gasilska društva v Škofji Loki 1875, v Kranju 1879 in kot tretje v Begunjah 1882. leta.

Pobudnik in dejanski ustanovitelj društva je bil, v tistih časih eden od najbolj uglednih in naprednih meščanov Radovljice, lekarnar Hugo Roblek, sin takratnega mestnega župana. Roblek je tudi zgradil leta 1896, torej tri leta (trinajst let op. p.) po ustanovitvi društva, prvi gasilski dom. Gasilci so mu v zahvalnost vzdali na pročelje doma spominsko ploščo, ki je ostala nedotaknjena še do danes.

Ta zaslužni mož in narodnjak, ki je pozneje tragično končal svoje življenje ob fašističnem požigu slovenskega doma v - Trstu leta 1923, je ostal najsvetlejša osebnost v preteklosti radovljiškega gasilstva. Bil pa je tudi navdušen planinec, ki se je vsestransko zavzemal za uveljavitev slovenskega planinstva. Zgradil je planinski dom na Begunjščici, ki so ga nacisti 1943 leta zažgali, da bi tako onemogočili razvoj partizanskega gibanja v Karavankah. Po osvoboditvi je bil ta dom obnovljen in spet

ponosno nosi ime zaslužnega Robleka, kamor se, trumoma shajajo slovenski in tuji ljubitelji naših gora. Roblekovo ime nosi tudi ena od najlepših novih ulic v Radovljici.

Roblek je prvi, na lastne stroške uredil in izdal brošuro s kroniko začetka in razvoja gasilstva v Radovljici. Edini ohranjen izvod tega dragocenega dokumenta nazorno priča o veličini Roblekovega dela o njegovih naprednih stremljenjih, patriotizmu in vsestranski predanosti rodoljubnim idejam. Skromen kakor je bil, v svojem gradivu nikjer in z ničemer ne omenja njegovih ogromnih zaslug, pač pa nesebično poudarja zasluge drugim gasilcem in sodelavcem v začetku dejavnosti društva. Iz tega gradiva se da povzeti precej novih in zanimivih podatkov o podrobnostih ustanovitve in dejavnosti društva, o graditvi gasilskega doma in številnih akcijah domačih gasilcev, ki se niso omejili zgolj na gašenje in varovanje objektov in imovine občanov v primeru požara. Veliko bolj pomembno je ugotoviti, da je, bilo PGD Radovljica pod Roblekovim vodstvom in pozneje pod njegovimi nasledniki tudi nosilec kulturno prosvetnega in političnega življenja v mestu.

Iz omenjenega gradiva razberemo, da je bila slavnostna otvoritev gasilskega doma 30. avgusta 1896. Ob tej priložnosti so razvili društveni prapor, nastopila pa je gasilska godba na pihala in gasilski pevski zbor.

Med imenitniki, te za takrat izredno velike proslave, Roblek omenja deželnega kneza Windischgreza, predsednika gasilskih društev Debrleta, okrajnega glavarja Koletnegerja, cesarskega svetnika Tomana, dekana, sodnika in druge, pretežno nemške goste. Slednje omenjamo zaradi tega, ker je bilo za uvod zapeta pesem »Lepa naša domovina .. .«, kar je bilo za takratne razmere in velikega nemškutarskega pritiska dokaj tvegano dejanje.

Zemljišče za gasilski dom je brezplačno odstopila ugledna radovljiška meščanka Marija Hudovernik, ki je tudi poslej ostala zvesta gasilskemu društvu. Njena hči je bila kumica od razvitju prapora. Načrt za dom je prav tako brezplačno izdelal domačin arhitekt Vurnik, oče znanega arhitekta prof. Ivana Vurnika, ki je preminul 1970, pred tem pa je bil proglašen za častnega občana Radovljice.

Sušilni stolp za cevi je bil hkrati tudi razgledni stolp, saj je bil najvišja stavba v takratni Radovljici. Dom je sam po sebi sodil med največje in najlepše gasilske domove na Kranjskem. - Gradnja doma je znašala 7.498 goldinarjev. Ker ni bilo dovolj denarja, se je društvo moralo zadolžiti za 4.000 goldinarjev. Prispevke za gradnjo so poleg domačih meščanov dajali tudi okolišni prebivalci, iz vasi Vrbnje, Gorice, Nova vas, Lancovo, Vošče in Brdo. Po teh podatkih so prispevali denar celo vaščani Ribnega, Bodešče, Lipnice, Mošenj, Otoka in Brezij. Kmetje so brezplačno opravili vožnje materiala in delali na zemeljskih delih. Med dobrotniki Roblek omenja Jožefo Hočevnar, ki ima še danes spomenik na Linhartovem trgu. Ona je darovala za dom 200 goldinarjev, cesarska pisarna z Dunaja pa 100 goldinarjev.

Proslava ob otvoritvi doma je široko odjeknila po vsej Kranjski deželi. O tem dogodku je pisal 30. avgusta tudi slovenski časopis Slovenski narod in nemški Laibacher Zeitung.

Zanimivo je, da je društvo poleg napredne slovenske kulture gojilo tudi šport. Pri društvu je obstojal kolesarski klub. Štirje člani kluba so s kolesi prispeli na gasilsko slovesnost v Novo mesto, kar je vzbudilo med novomeščani veliko pozornost in priznanje.

PGD Radovljica je imelo ob ustanovitvi 50 aktivnih in 44 podpornih članov. Posedovali so ročno brizgalno, katere del se še zdaj hrani v domu. To je za tako majhno mesto kot je bila Radovljica, razmeroma številno društvo, kar gre predvsem zasluga ustanovitelju Robleku.

Brizgalno so prevažali s konjsko vprego. Na znak trobente in ko je z zvonika cerkve udarilo plat zvona, so se gasilci brez oklevanja pognali na gašenje požara.

Prvi večji požar so gasili v Selu pri Žirovnici, zatem na Bohinjski Beli, na Brdu v Predtrgu in enega od največjih v okolici, v Bohinjski Srednji vasi, kjer je pogorelo 57 stavb. Zaradi pomanjkljive evidence v začetku stoletja in tudi pozneje, niso zabeleženi vsi posegi radovljiških gasilcev. Z gotovostjo pa se lahko trdi, da je bilo poleg omenjenih akcij še najmanj 300 večjih intervencij. Društvo je vodilo po odhodu Robleka še veliko zaslužnih in požrtvovalnih mož, katerim gre zahvala, da se je gasilstvo v Radovljici vedno uspešno uveljavljalo na vseh področjih gasilskega in družbenega življenja. Po zaslugi dolgoletnega tajnika Antona Fistra, ki je bil član že od 1895. leta, so ohranjeni številni dokumenti in fotografije vseh načelnikov, predsednikov in poveljnikov društva. Zanimivo je, da ustanovitelj društva Roblek ni bil prvi predsednik, marveč šele peti po vrsti. Pred njim so bili kot prvi Janez Sartori, Albert Kapus, Matija Klinar in Fridrih Koman. Roblek je bil predsednik v letih od 1895 do 1897. leta. Njemu so sledili Miha Zalokar, Vinko Resman, Pavel Kristan, Jože Pogačnik, Florjan Janc, Rudolf Kunstelj itd. V radovljiškem društvu zavzema posebno mesto zaslužni tajnik Anton Fister, ki je svojo dolžnost opravljal nepretrgoma od 1909 do 1933. leta. Bil je eden od glavnih organizatorjev gorenjskega gasilstva in dolgoletni tajnik takratne gorenjske gasilske župe. Ogromen prispevek so seveda dali razvoju društva tudi poznejši predsedniki in poveljniki ter člani odborov: Matija Zupan, Franc Perc, Franc Kunstelj, Alojz Vurnik, Franc Valant, Polde Janša, Ivan Lotrič, Franc Grošelj in še vrsta mlajših, ki dostojno nadaljujejo plemenito delo svojih predhodnikov. Posebno velja omeniti Miha Mencingerja, ki je z nad 50 leti aktivnega članstva v društvu, danes najstarejši član. Prvo motorno brizgalno so radovljiški gasilci nabavili že 1928. leta, leto pozneje pa tudi orodni avtomobil. 1933. leta so imeli že sanitetni avtomobil, s katerim so opravljali službo prve pomoči vse do 1948. leta.

Za svoje zasluge in požrtvovalnost je društvo prejelo že številna visoka odlikovanja in priznanje, med drugim tudi orden dela z zlatim vencem in priznanje I. stopnje RGZ Slovenije. Številna odlikovanja pa so prejeli tudi posamezniki.

Ob jubilejnem letu šteje društvo 65 odraslih članov, od katerih je 36 aktivnih gasilcev, ostali pa so podporni in častni člani. / JR

Vir: Železar, 3. 8. 1973

90-letnica gasilcev v Radovljici. Počastili so jo (in hkrati proslavili občinski praznik) z veliko vajo pred Almiro v Radovljici.

Potem, ko so v petek popoldne izzveneli zvoki godbe na pihala iz Gorij pred hotelom Grajski dvor v Radovljici in ko so na slavnostni seji splošnega zbora radovljiške občine podelili letošnja priznanja, se je pri tovarni Almira v Radovljici nekaj po 18. uri začela velika gasilska akcija, v kateri so sodelovali: enote civilne zaščite in narodne obrambe Almire, letala Alpskega letalskega centra Lesce, enota rdečega križa Radovljica in gasilci Radovljice, Bleda, Bohinjske Bistrice, Begunj, Hlebc ter Verige Lesce.

Akcija radovljiškig gasilcev – reševanje (Foto: F. Perdan)

Ko so letala napadla tovarno in jo »bombardirala« so se vse enote takoj vključile v akcijo. Reševali so ponesrečence izpod ruševin in gasili požar. Pri tem so prikazali najsodobnejše načine reševanja in posredovanja pri elementarnih in podobnih nesrečah. Vse enote so pokazale, da so dobro pripravljene in usposobljene za morebitne takšne naloge. Ob koncu vaje je poveljnik gasilskega društva Radovljica Štefan Dežman, ki je pripravil program in tudi vodil vajo, povedal, da je vaja dobro potekala in da je z delom vseh enot zadovoljen.

S to vajo so radovljiški gasilci proslavili 90-letnico obstoja društva in se hkrati vključili v praznovanje letošnjega praznika radovljiške občine.

Radovljiško gasilsko društvo je bilo ustanovljeno 1883. leta kot četrto gasilsko društvo na Gorenjskem. Pobudnik pri ustanovitvi društva je bil meščan Radovljice, lekarnar Hugo Roblek, sin takratnega mestnega župana. Roblek je tri leta kasneje zgradil tudi prvi gasilski dom v Radovljici. Prvi večji požar so radovljiški gasilci gasili v Selu pri Žirovnici, zatem v Bohinjski Beli, na Brdu, v Predtrgu in enega največjih v okolici — v bohinjski Srednji vasi, ko je zgorelo 57 hiš. Sicer pa so med obstojem društva radovljiški gasilci posredovali pri 300 večjih požarih.

Društvo je za zasluge in dosedanje požrtvovalno delo prejelo že več visokih odlikovanj in priznanj; med drugimi tudi red dela z zlatim vencem in priznanje prve stopnje republiške gasilske zveze. Zdaj ima društvo 65 članov, od tega 36 aktivnih gasilcev, ostali pa so podporni in častni člani.

V okviru proslav ob 90-letnici društva in občinskega praznika je bila v soboto ob 20.30 v športnem parku v Radovljici še kulturna prireditev, v nedeljo dopoldne je bilo slavnostno zborovanje in spreved gasilskih enot, popoldne pa gasilska veselica.

Vir: Glas, 8. 8. 1973

1975

Radovljiški gasilci obnavljajo dom. Pred dobrim tednom so člani Gasilskega društva Radovljica začeli rušiti razpadajoči sušilni stolp in pomožne prostore gasilskega doma, ki so kazili videz doma in njegove okolice. Hkrati so začeli kopati

temelje za nove garaže gasilskih vozil. S prostovoljnim delom so gasilci prihranili najmanj poldrugi milijon starih dinarjev. Po zaključku zemeljskih del se bodo lotili zidave prizidka za garaže, v primeru zagotovljenega denarja pa tudi novega sušilnega stolpa. Nabiralna akcija je stekla že lani, vendar sredstev še ni dovolj. Radovljiški gasilci računajo na podporo občanov, organizacij in delovnih kolektivov. / JR

Vir: Glas, 18. 3. 1975

Nov gasilski kombi na Sr. Dobravi. Gasilsko društvo Srednja Dobrava pri Kropi je organiziralo v nedeljo popoldne veliko gasilsko slovesnost, na kateri so izročili namenu nov gasilski avtomobil, obenem pa so se pridružili proslavljanju 30. obletnice osvoboditve. Tako množične proslave, po kateri je bila vrtna veselica z bogatim srečelovom in z nastopam Veselih planšarjev, na Dobravi že dolgo ni bilo, saj se jo je udeležilo skoraj 500 gasilcev, gostov, krajanov in ljudi od drugod. V kulturnem programu so sodelovali godba na pihala iz Lesc, pevski zbor Stane Žagar iz Kroke in pionirji. Pokrovitelj slavlju je bila Zavarovalnica Sava.

Nov gasilski kombi IMV 1600 je stal skoraj 8 milijonov starih dinarjev. 6.5 milijona starih dinarjev so zbrali ljudje s samoprispevkom. 800.000 dinarjev pa je primaknila radovljiška občinska gasilska zveza, ostalo pa so prispevale organizacije združenega dela.

Vir: Glas, 2. 7. 1975

Prenova in povečanje doma GD Sr. Dobrava, 1975

Vir: 30 let GD Srednja Dobrava

Prizadevno gasilsko društvo Begunje. Prostovoljno gasilsko društvo Begunje ima 112 aktivnih članov, mladincev in pionirjev ter okrog 200 podpornih članov. Predsednik društva je 66-letni Franc Legat, ki je že 50 let pri gasilcih, poveljnik gasilcev pa je njegov sin Niko. Društvo je zelo dobro organizirano in skrbi za preventivo v Begunjah, Policah, Zgoši, Dvorski vasi in v Zapužah. Tudi opremljene je dobro, saj imajo novo motorno brizgalno, gasilski avtomobil, obnovljen gasilski dom in stolp za sušenje cevi.

Člani prostovoljnega gasilskega društva Begunje se redno udeležujejo tudi različnih prireditev – Foto: B. Blenkuš

Največ težav imajo zaradi pomanjkanja vode v Zapužah, Dvorski vasi in v Poljčah imajo sicer požarne bazene, vendar so premajhni. Zdaj razmišljajo, da bi tudi v Begunjah naredili požarne bazene.

Društvo obstaja že 93 let. Denar za delovanje vsako leto prispevajo prebivalci, nekaj pa dobe gasilci tudi od delovnih organizacij in prireditev. Denar za gorivo in nekatere druge stroške pa dobijo iz občinskega gasilskega sklada.

Vir: Glas, 12. 8. 1975

Gasilska vaja v Lescah. Ob tednu požarne varnosti je bila zadnja sobota v septembru popoldne v Lescah sektorska gasilska vaja. Sodelovali so člani prostovoljnega industrijskega gasilskega društva Veriga Lesce in člani prostovoljnih gasilskih društev iz Radovljice in Hlebc. Poleg običajnega gašenja z vodo so leški gasilci prikazali tudi gašenje s kemičnimi snovmi. Vajo, ki je dobro uspela, je vodil sektorski poveljnik Štefan Dežman.

Izkazalo se je tudi, da v Lescah za požarno varnost uspešno skrbi prostovoljno industrijsko gasilsko društvo Tovarne verig. Ustanovljeno je bilo leta 1938 na pobudo Jožeta Tonejca, ki je še danes prizadeven poveljnik društva. Poleg članov ima društvo tudi desetino mladincev in pionirjev. Imajo redne vaje in se udeležujejo vseh občinskih tekmovanj. Za redno delo pomagajo društvu materialno tudi Tovarna verig

Lesce in druge delovne organizacije. / B. B.
Vir: Glas, 7. 10. 1975

1976

Gasilska enota v tovarni Veriga Lesce in člani gasilskega društva Hlebce so pripravili v Lescah kombinirano mokro gasilsko vajo. Vodo so črpali iz požarnega bazena pod Lipco, pred ognjem pa so branili skladišče trgovskega podjetja Murka. / B. B.
Vir: Glas, 13. 2. 1976

Delavni gasilci v Kropi. Kropa - V soboto, 7. februarja, je bil v Kropi občni zbor članov gasilskega društva Kropa. Društvo pokriva naselja Kropa, Brezovica, Vodice, Češnjica, Rovte, Poljšica, Dobravica, Ovsišje in Podnart in ima 61 članov. Na zboru so ocenili delo društva v minulem letu, sprejeli statut društva in načrt dela za letos. Člani gasilskega društva Kropa so se lani redno udeleževali različnih proslav in prireditev v počastitev 30- letnice osvoboditve. Imeli so več predavanj in drugih prireditev. Pripravili so 15 vaj in nekaj reševalnih akcij, pionirjem pa so kupili nove kroje.

Letos nameravajo organizirati 10 suhih, pet mokrih in dve nočni vaji. Na celotnem območju bodo preverili hidrante ter skrbeli za izobraževanje članov in za pridobivanje novih. Za vse neizprašane gasilce bodo pripravili 80-urni tečaj na Srednji Dobravi pri Kropi. Prizadevali pa si bodo tudi, da bi skupaj s tovarno vijakov Plamen zgradili nov gasilski dom. Načrti zanj so že gotovi. / C. Rozman.

Vir: Glas, 13. 2. 1976

1977

Konferenca gasilcev Srednje Dobreave. Srednja Dobrava. - Člani gasilskega društva Srednja Dobrava so se zbrali 5. marca na letni konferenci. Ugotovili so, da je bila zgraditev nove garaže in ureditev sejne dvorane največja lanska akcija dobravskih gasilcev. Se posebej kaže pri tem pohvaliti poveljnika društva Alojza Vidica in tajnika Lovra Kozjeka. Pripravili so tudi tečaj za izprašane gasilce. Udeležilo se ga je 22 tečajnikov iz dobravskega društva in 15 iz kamnogoriškega.

Gasilsko društvo Srednja Dobrava želi kupiti manjšo motorno brizgalno, ki naj bi bila namenjena predvsem vajah. Nekaj sredstev so pripravljene zbrati tudi pionirji gasilci z zbiranjem odpadnega železa. Delovni načrt predvideva tudi ureditev okolice doma in organizacijo veselice. / BP

Vir: Glas, 22. 3. 1977

Brezje — Poleg sedanjega gasilskega doma grade veliko poslopje, dom družbenopolitičnih organizacij. V njem bo dvorana, prostori za delo mladine, klubski in drugi prostori. Stavbo gradi SGP Gorenjc Radovljica, gradnjo pa financira krajevna skupnost. V poslopiju bo tudi pošta. / Foto : B . B .

Vir: Glas, 2. 8. 1977

55 let PGD Hlebce. Hlebce — V Hlebcah v radovljiški občini že 55 let deluje gasilsko društvo. S skupnimi močmi so uredili dom, v katerem imajo prostore tudi krajevne družbenopolitične organizacije. Denar za obnovo doma so v glavnem dobili s prirejanjem gasilskih veselice in podobnih prireditev, nekaj pa so prispevali tudi občani in občinska skupnost za varstvo pred požari. Člani društva si prizadevajo, da so nenehno pripravljene na morebitno pomoč in posredovanje. Da so dobro usposobljeni in izurjeni so dokazali tudi na nedavnem občinskem tekmovanju v Begunjah. Uvrstili so se namreč na tretje mesto. / B. B.

Vir: Glas, 4. 10. 1977

40 let gasilskega društva Veriga. Minila so štiri desetletja, kar je bila imenovana ekipa za gašenje požarov v podjetju iz vrst delavcev. To je bilo v marcu leta 1937 in ta datum beležimo kot ustanovitev IGD Veriga Lesce.

Začetek je bil skromen, nekaj ročnih gasilnih aparatov, nekaj cevi in hidrantni nastavek. Taka je bila prva oprema naših gasilcev vse do osvoboditve.

V porušeni tovarni po vojni se z obnovo prične tudi novo življenje v gasilskem društvu. Z rastjo podjetja in razvojem vrste novih tehnologij, ki zahtevajo poostrene protipožarne ukrepe, se je v društvu posvečalo posebno pozornost vzgoji kadrov.

Samoupravni organi in vodstvo podjetja so se vseskozi zavedali, da so primerno opremljeni in izvežbani prostovoljci mnogo cenejši za podjetje kot poklicna enota, ki za svoje delo potrebuje prav tako opremo.

V teh štirih desetletjih, prav posebno pa po vojni, smo gasilci vključevali v svoje vrste mlade delavce. Z novim zakonom o požarni varnosti pa smo dobili tudi status

organizacija posebnega družbenega pomena. Zavedamo se, da članstvo v gasilski organizaciji pomeni delo, odrekanje prostemu času in biti na voljo, kadarkoli je dan znak za nevarnost. Vse to nas zbližuje in ponosni smo, da naše delo prikažemo tudi članom kolektiva.

V soboto, 28. maja smo izvedli sektorsko vajo v podjetju. Z izvedbo in potekom vaje sta bila zadovoljna sektorski in občinski poveljnik, vajo pa si je ogledal tudi načelnik za notranje zadeve občine Radovljica tov. Kozinc Mihael.

Naše delo in uspehe pa cenijo tudi sosedni gasilci, kar so dokazali tudi z udeležbo na nedeljski proslavi. Praznovanja se je udeležilo 26 društev iz cele občine s skoraj 300 gasilci.

Za uspešno delo v štiridesetletnem obdobju pa so nam izrekli priznanje zastopniki občinskih gasilskih zvez Radovljice, Jesenic in Tržiča, zastopniki krajevnih organizacij in direktor podjetja.

Na proslavi smo za dolgoletno in požrtvovalno delo podelili »Plaketo gasilskega veterana« našim članom Rakovec Matevžu, Čimžar Janku, Prinčič Ivanu, Primožič Valentinu, Prešeren Antonu, Humerca Francu in Mulej Mirku.

Za posebne zasluge pri razvoju gasilske službe v podjetju in na vasi pa je bila podeljena »Zlata plaketa« tov. Tonejc Jožetu za njegovo dosedanje delo. Ob tej priliki mu gasilci še enkrat izrekamo vse priznanje in zahvalo za opravljeno delo.

Za uspešno in plodno delo v gasilski organizaciji je Gasilska zveza Slovenije odlikovala tov. Lilek Franca z gasilsko plamenico III. stopnje.

Praznovanje je za nami, pred nami pa so nove naloge, ki izhajajo iz uresničevanja zakona in pravilnika o požarni varnosti v podjetju.

Ker se v proizvodnji uvajajo vedno zahtevnejši tehnološki postopki, vabimo v naše vrste mlade strokovnjake, ki bodo s svojim znanjem obogatili naše delo.

Člane kolektiva pa bomo o vsakoletnih planih našega društva sproti obveščali, tako da bodo seznanjeni z našim delom, ko se bodo ob zaključnem računu izrekli za dotacijo. / Ciril Ažman

Vir: Veriga, junij 1977

40 let uspešnega dela. Pred 40 leti smo začeli orati ledino gasilstva v Lescah. Skromen je bil naš napredek v prvih letih. Takrat smo mladi delavci ustanovili prvo gasilsko enoto, da bi sebi in sodelavcem zagotovili zaposlitev. Skromno napredovanje je prekinila vojna vihra in aktivnost društva je zastala. Na spomenik svobode so vklesana imena naših vrstnikov — gasilcev. Čas osvoboditve ne pomeni samo mejnik novega obdobja, marveč nove rasti. Podjetje, kot da je hotelo nadoknaditi zamujeno, se je širilo iz leta v leto. Z njegovo rastjo je rastla in se krepila moč našega gasilskega društva. Družila nas je tako velika vnema in zagnanost, da se mi zdi danes skoraj neverjetno. Naši cilji in želje so bile vedno večje. Ko smo dobili motorne brizgalne, smo želeli gasilski avto, dom, stolp, novo znanje. Novim uspehom so se pridružile nove želje in ambicije. Tako je hitro poteklo 40 let. Mnogi tovariši, s katerimi smo takrat pričeli, so odšli za vedno, nekateri so padli, vsem pa tiho spoštovanje in zahvala za skupno delo, tovarištvo in lepe spomine.

Sedanja generacija aktivnih gasilcev Verige ima ogromne zasluge, da smo s skupno zavzetostjo ustvarili zavidanja vredno materialno osnovo. Ob tem sem dolžan zahvalo vsem članom društva za njihovo prizadevnost, predanost za pomoč, ki so mi jo kot poveljniku nudili celih 40 let. Trdno sem prepričan, da bo novi upravni odbor društva uspešno opravljal svoje naloge in dosegal nove uspehe. Zlasti to želim novemu poveljniku, ki me je po 40 letih zamenjal na tej dolžnosti. Spremljal bom vaše

delo in verjemite, z vami se bom veselil vaših uspehov in z vami jih bom doživljal. Pri spopadu z rdečimi zublji vam želim veliko uspeha, srečo in brez nezdod. Na koncu moramo vsi gasilci Verige priznati, da smo v povojnem obdobju uživali veliko razumevanje pri celotnem kolektivu in pri vseh treh direktorjih v tem času. Enako vredna je bila tudi njihova spodbuda in moralna podpora.

Ko smo proslavljali 40-letnico, ste me presenetili z dragocenim darilom. Na slavnosti se vam ob tej priliki nisem zahvalil. Verjemite, zmanjkalo mi je sape in besed. Zato izkoriščam to priložnost in se vam iskreno zahvaljujem.

In na koncu vsem gasilcem Verige za 40-letno sodelovanje, tovarišstvo in predanost, pomoč in lepe spomine, še enkrat hvala. / Jože Tonejc

Vir: Veriga, junij 1977

40 let IGD Veriga Lesce. Lesce — V delovni organizaciji Veriga Lesce že 40 let obstoja in še posebno po vojni uspešno deluje industrijsko gasilsko društvo. Skrbi za gasilsko preventivno vzgojo zaposlenih v vseh temeljnih organizacijah združenega dela ter za čim boljšo operativno pripravljenost ob morebitnih požarih. Svojo dobro usposobljenost so potrdili tudi na občinskem tekmovanju, ko so se v skupini nad 30 let uvrstili na prvo mesto. / B. B.

Vir: Glas, 4. 10. 1977

1978

Nov gasilski dom v Kropi. — Gasilsko društvo v Kropi je v prazničnih dneh dobilo nov gasilski dom in gasilski avtomobil. Za gradnjo doma in novo vozilo sta največ prispevali tovarna Plamen in radovljiška občinska gasilska zveza. Ob tej priložnosti so najzaslužnejšim gasilcem podelili priznanja, kulturni program pa so pripravili recitatorji, mladinski pevski zbor osnovne šole Staneta Žagarja iz Lipnice in moški pevski zbor iz Kroke. / M. Skalar

Vir: Glas, 19. 5. 1978

Gasilsko slavje v Begunjah. Begunje – Prostovoljno gasilsko društvo Begunje je skupaj z vaščani Begunj in Dvorske vasi zgradilo v Dvorski vasi novo orodjarno, obenem pa so ustanovili gasilsko desetino desetih članov, večinoma mladincev. Orodjarno so zgradili v štirih mesecih, vaščani pa niso pomagali le s prostovoljnim delom, temveč so prispevali tudi material.

V soboto, 7. oktobra, so pripravili veliko mokro gasilsko vajo ob novem požarno-varnostnem bazenu v Zapužah. V vaji, ki je uspela, so sodelovali člani šestih prostovoljnih gasilskih društev: iz Elana, Hlebc, Verige, Radovljice, Mošenj in iz Begunj. Poleg otvoritve novega požarno-varstvenega bazena so zgradili tudi zajetje ob potoku Blatnica v Begunjah ter zajetje v Poljčah.

Vir: Glas, 10. 10. 1978

Dvorska vas - Vaščani so prispevali material
in delo za novo orodjarno v vasi. / Foto: F. Perdan

Vir: Glas, 10. 10. 1978

Zapuže. S prostovoljnim delom ter deloma s prispevkom Alpdoma in interesne skupnosti za požarno varnost Radovljice so v Zapužah zgradili nov požarnovarnostni bazen. / Foto: F. Perdan

Vir: Glas, 10. 10. 1978

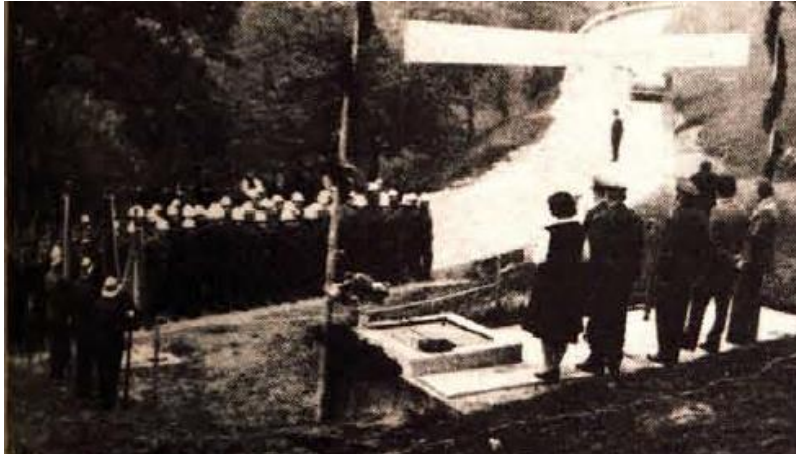

Gasilci GD Srednja Dobrava (s svojim kombijem), 1978

Vir: Bilten 30 let GD Srednja Dobrava

1979

Gasilska vaja v Podgori. Podgora — V okviru akcije Nič nas ne sme presenetiti, je Gasilsko društvo Podgora zadnje dni septembra slavnostno odprlo 120.000 litrski požarnovarnostni bazen, ki so ga večinoma zgradili s prostovoljnim delom vaščanov. Opravili so 1800 prostovoljnih delovnih ur.

Gasilsko društvo v Podgori, med Begunjami in Tržičem, je bogatejše za požarnovarnostni bazen in za nov kombi. Ob tej priložnosti so pripravili uspešno gasilsko vajo.

"V meddruštveni vaji ob tej priložnosti, so sodelovala gasilska društva Elan Begunje, Veriga Lesce, Begunje, Hlebce in Podgora, ki so z odvzemom vode iz novega bazena gasili 1200 metrov v oddaljene hiše v Slatni. Akcija je trajala slabih enajst minut, s tem pa so gasilci odlično dokazali svojo pripravljenost.

Tako je gasilsko društvo Podgora bogatejše za najnujnejše — za obrambo pred ognjenimi zublji. Nabavili pa so tudi gasilski kombi, saj so vasi precej oddaljene.

Pomembne rezultate pa je že dosegla tudi ženska mladinska desetina, ki se je letos udeležila dveh tekmovanj in so ji doseženi uspehi spodbuda za nadaljnja tekmovanja. / Marina Bešter

Vir: Glas, 16. 10. 1979

Prvo gasilsko vozilo PGD Kamna Gorica, 1979

Vir: 20 let Gasilske zveze Radovljica

Značka 30 let GD Brezje
Vir: delcampe.net

1980

Nov požarno-varnostni bazen na Zgoši

Gasilna slovesnost – novega požarnovarnostnega bazena na Zgoši.
Naša smučina, 18. 7. 1980

Brizgalno, ki so jo dobili begunjski gasilci na slovenskem prvenstvu so solidarnostno odstopili desetini v Dvorski vasi.

Vir: Naša smučina, 18. 7. 1980

**Odlični begunjski gasilci
Glas, 23. 9. 1980**

PIGD Veriga Lesce. Leta 1980 so nabavili kombinirano vozilo TAM 125 T 10.

Vir: Zbornik ob 70-letnici gasilstva v Lescah (avtorica Valerija Keršič)

Kombinirano vozilo Tam 125 T, 1980

Vir: Zbornik ob 70-letnici gasilstva v Lescah

1981

PIGD Veriga Lesce. Leta 1981 je bila nabavljena motorna brizgalna Tomos 300 litrov.

Vir: Zbornik ob 70-letnici gasilstva v Lescah (avtorica Valerija Keršič)

1982

100 let gasilskega društva Begunje. 100-letnico ustanovitve Gasilskega društva so v Begunjah dostojno počastili. Program prireditev je tekel kar pet dni. Praznovanje so začeli že 11. avgusta s kulturnim večerom v Krpinu, na katerem so sodelovali godba na pihala iz Lesc, folklorna skupina iz Ribnega, ansambel Gorenjci iz Radovljice, ansambel Vilija Kolmana iz Begunj in na novoustanovljeni domači pevski zbor Begunjščica. V četrtek, 12. avgusta, so gasilci pripravili veliko medobčinsko vajo pri upravni zgradbi Elana. Namen te vaje je bil prikazati reševanje ljudi iz nadstropij po lestvi, drči, uskočni blazini in gašenje notranjih požarov z vodo in peno. Po končani vaji je najstarejši gasilec Alojz Mencinger odprl razstavo, na kateri so prikazali vse gasilsko orodje in opremo društva od ustanovitve do danes, poleg tega pa tudi uspehe tekmovanj gasilskih desetini.

V petek, 13. avgusta, je krajane zabaval ansambel Lojzeta Slaka, v soboto pa so sprejeli gasilce iz Cembra v Italiji. Ta večer je bila v Poljčah tudi slavnostna seja društva, na kateri so bila podeljena razna priznanja.

Praznovanja 100-letnice Gasilskega društva Begunje so se udeležili tudi gostje iz Italije in s Koroške / Foto: F. Kolman

Nedelja se je začela z budnico po Begunjah in okoliških vaseh, dopoldne pa se je začelo veliko gasilsko zborovanje. Predsedstvo Gasilske zveze Jugoslavije je društvu podelilo zvezno odlikovanje Red zaslug za narod s srebrnimi žarki. Republiška in občinska odlikovanja pa so prejeli zaslužni posamezniki. Po končanem zborovanju je bila velika gasilska parada ob sodelovanju konjenikov, narodnih noš, praporov, gasilcev in gasilskih vozil. Zborovanje so zaključili z veliko vrtno veselico v Krpinu. Gasilsko društvo Begunje se zahvaljuje vsem, ki so kakorkoli pripomogli, da je ta petdnevna prireditev tako uspela. / L. Breznikar

Vir: Glas, 10. 9. 1982

Ustanovitev GD Lancovo. Želje po ustanovitvi gasilskega društva na Lancovem so bile prvič izražene že leta 1955, ko so takratni vodilni moške v Kmetijski zadrugi Lancovo želeli, da se v KS Lancovo ustanovi lastno gasilsko društvo. Ideja takrat očitno ni imela zadostne podpore, ta pa se je okrepila ob koncu osemdesetih let, ko je spodbuda prihajala tudi iz gasilskih organizacij in je bilo več naših krajanov aktivnih tudi v drugih gasilskih društvih. Leta 1980 je bil tako imenovan pripravljalni odbor v sestavi: Franc Markelj, predsednik, in operativni člani Martin Podlipnik, Janez Tavčar, Filip Markelj, Jaka Ažman, Ivan Benedik in Janko Mulej (1956). Maja 1981 je bila na Lancovem ustanovljena gasilska enota z 28 člani iz vrst gasilcev ter pripadnikov CZ, ki so delovali kot desetina PGD Radovljica na območju KS Lancovo. Oprema se je zagotovila iz PGD Radovljica in iz že obstoječe opreme enote CZ. Orodje je bilo shranjeno v garaži in drvarnici poleg zadružnega doma. Gasilska enota na Lancovem se je večala in želja po lastnem društvu je bila čedalje močnejša - ideja o ustanovitvi društva je dozorela. Sopotpisniki za ustanovitev društva so bili: Ivan Benedik, Rudolf Lušina, Janko Golmajer, Jože Mrak, Janez Pangerc, Janez Koselj (1948), Martin Podlipnik, Pavel Voh, Janez Tavčar, Mihela Tavčar, Franc Markelj, Mirko Serajnik, Viktor Oblak in Janko Mulej (1956)

Prostovoljno gasilsko društvo Lancovo je bilo ustanovljeno 17 oktobra 1982 ob 10.00 v Zadružnem domu Lancovo.

Izvoljen je bil upravni odbor, za predsednika je bil potrjen Franc Markelj, poveljnik je postal Ivan Benedik. Takratno društvo je imelo 47 članov, od tega 17 izprašanih gasilcev. Požarni okoliš na novo ustanovljenega društva je obsegal naselja: Lancovo, Spodnja Lipnica, Zgornja Lipnica, Brda, Vošče in Ravnica s skupno 760 prebivalci. Ta okoliš društvo pokriva še danes, le da se je število prebivalcev približalo številu 1.000.

Vir: 20 let Gasilske zveze Radovljica

Člani prvega UO GD Lancovo, 1982
Vir: 20 let Gasilske zveze Radovljica

Člani in gosti po koncu ustanovnega občnega zbora, 1982

Vir: 20 let Gasilske zveze Radovljica

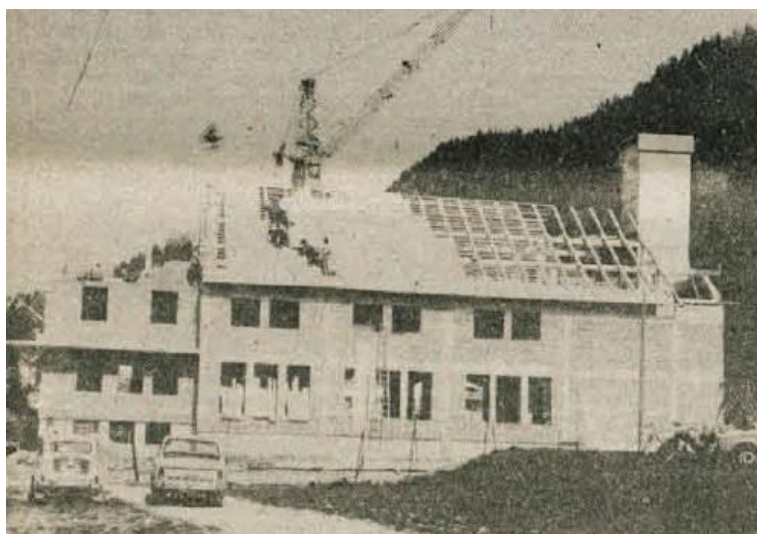
Op.: Fotografirano pred starim orodiščem.

1983

Kmalu v novih prostorih. V krajevni skupnosti Begunje gradijo nov družbeni dom. Begunje na Gorenjskem — Številne nove hiše, obnovljene stare hiše, trgovina na začetku vasi, predvsem pa velika nova gradnja na travniku pred graščino, počasi spreminjajo izgled Begunj. Zdaj so vse oči krajanov uprte v gradbišče, kjer bo nekoč novi center družbenopolitičnega življenja v Begunjah; v nov družbeni dom.

...

Vir: Glas, 26. 4. 1983

Delovna akcija — V krajevni skupnosti Begunje so se odločili, da s samoprispevkom zgradijo nov gasilski dom in družbene prostore. Že do zdaj so precej dela pri gradnji doma opravili s prostovoljnim delom in z materialnim prispevkom krajanov, v minulih dneh, od torka do nedelje, pa je okoli 70 krajanov samo postavilo ostrešje doma. Ves les so prispevali gozdni posestniki Planince, vrednost lesa skupaj z delom pa znaša kar 2 milijona 500.000 dinarjev. Predvidevajo, da bodo gasilski dom izročili namenu že letos. — Foto: D. Sedej

Vir: Glas, 26. 4. 1983

80 let gasilskega društva Ljubno. Ljubno. Prizadevni gasilci Gasilskega društva Ljubno praznujejo v teh dneh 80 letnico svojega obstoja in dela. Društvo so ustanovili 29. junija 1903 na pobudo Jožefa Ambrožiča in od tedaj dalje je društvo vzorno delalo in skrbelo za varnost sedanje krajevne skupnost, ki vključuje poleg vasi Ljubno še vasi Praproče, Posavec in Otoče. Društvo je za svoje uspešno delo dobilo več priznanj, med drugim gasilsko odlikovanje prve stopnje, občinska gasilska zveza pa je društvu podelila občinsko gasilsko priznanje druge stopnje. / D. Š.

Vir: Glas, 3. 6. 1983

100 let GD Radovljica - Pripravljeni za pomoč ob požarih. Odkar so 1883. leta v Radovljici ustanovili gasilsko društvo, v njem ne manjka prizadevnih članov. - Danes je njihova največja želja in potreba nov gasilski dom. - Prizadevanja društva predstavlja predsednik Janez Reš.

Radovljica — Meščani Radovljice so že zgodaj zaznali potrebo po organizirani obrambi pred ognjem. Zaradi katastrofalnih požarov, ki so jih v prejšnjem stoletju večkrat prizadejali, so 1883. leta ustanovili gasilsko društvo. Nekateri viri - njimi spominska plošča na gasilskem domu - pričajo, da je bil pobudnik in ustanovitelj društva Hugo Roblek, lekarnar iz Radovljice, zaveden narodnjak in zavzet ljubitelj visokih gora. Med njegovim načeljevanjem v letih 1895-1897 je društvo dobilo prvi prapor in zgradilo gasilski dom, ki je bil takrat najsodobnejši na Slovenskem.

O delu društva do prve svetovne vojne, med obema vojnoma in med drugo svetovno vojno je na razpolago le nekaj skopih podatkov na osnovi ustnega izročila, saj je celoten arhiv med drugo vojno vihro izginil. Med njimi velja omeniti pomoč društva ob katastrofalnih požarih 1901. leta v Kropi, 1910. leta v vasi Brdo pri Radovljici in 1920. leta v Predtrgu, opremljanje s prvo motorno brizgalno 1928. leta, sanitetnim vozilom 1933. leta in gasilskim avtom leto dni pozneje, ne nazadnje pa tudi številne žrtve iz vrst članstva med prvo in drugo svetovno vojno.

Po osvoboditvi so radovljiški gasilci razen za varstvo pred požari skrbeli tudi za obnovo domovine. Nove temelje društvenega dela so začrtali po ustanovni skupščini 1948. leta. Pomembnejše poznejše prelomnice po njem predstavlja izgradnja požarnih bazenov 1951. leta v Vrbnjah in v Predtrgu, 1961. leta na Gorici in dve leti pozneje v Radovljici, nakup nove avtomobilske cisterne z brizgalno 1971. leta, postavitev orodjarne na področju požarnega bazena v Vrbnjah 1973. leta ter snovanje zamisli o izgradnji novega gasilskega doma; žal pa so zaradi pomanjkanja denarja in neizdelanega zazidalnega načrta za mesto Radovljica 1976. leta zgradili na mestu podrtega gasilskega stolpa ob domu le garaži za 1971. leta kupljeni orodni avto in novo gasilsko vozilo s cisterno za 3 tisoč litrov vode.

Janez Reš, predsednik GD Radovljica

»Danes je GD Radovljica,« pripoveduje njegov predsednik Janez Reš iz Vrbenj, »sodobno opremljeno, saj ima poleg vozil s pripadajočo opremo tudi motorno brizgalno Rosenbauer, mehanično lestev za reševanje do 21 metrov višine, električni generator, prikolico za gašenje s prahom, vrsto dihalnih aparatov ter drugo zaščitno in reševalno opremo, letos pa pričakuje novo 5000-litrsko avtomobilsko cisterno. Težavno je le hranjenje opreme v tesnem in vlažnem orodišču starega gasilskega doma, kjer je streha že povsem dotrajana. Dolgoletni problem je tudi slaba slišnost alarmne naprave na domu; to še toliko bolj, ker imamo nenehne težave z zagotavljanjem stalne prisotnosti hišnika doma, katerega trenutno sploh ni.«

V društvu je sedaj 84 članov, med katerimi je 36 pionirjev, mladink in mladincev; imajo samo okrog 20 operativnih članov, ki so povečini doma izven mesta. Kljub temu je društvo eden treh centrov radovljiške občinske gasilske zveze, kakor naglašča njegov predsednik, vedno dobro pripravljeno za ukrepanje ob požarih. Razen v dobri usposobljenosti članstva, ki jo preverjajo s stalno udeležbo na rednih vajah in raznih gasilskih tekmovanjih — lani so starejši člani celo zmagali na tekmovanju gorenjskih gasilcev, se prizadevno delo društva kaže v ugodnih požarnovarnostnih razmerah v njegovem okolišu. Le-ta se je po ustanovitvi GD Lancovo 1982. leta zožil na krajevno skupnost Radovljica, v kateri so poleg mesta še naselja Vrbnje, Gorica in Nova vas. Tod so imeli od zadnjega večjega požara 1969. leta na Gorici le požare na travnikih in smetiščih ter manjše požare v stanovanjih zaradi nepredvidnosti povzročiteljev in igre otrok.

»Poleg skrbi za požarno varstvo stanovanjskih hiš, gospodarskih objektov in manjših obrtnih delavnic v požarnem okolišu je dolžnost našega društva,« nadaljuje sogovornik, »široko preventivno delovanje. Po eni strani gre za stalno usposabljanje članstva in pomoč pri usposabljanju pripadnikov gasilskih enot civilne zaščite iz krajevne skupnosti, po drugi strani pa za varnostno osveščanje prebivalstva prek predavanj in opremljanja gospodinjstev z ročnimi gasilnimi aparati - sedaj jih je po naseljih že prek 50, mentorstvo v šolskih krožkih in pridobivanje mladih v naše vrste. Ko govorim o društvenem delu, ne smem prezreti povezovanja z okoliškimi gasilskimi društvi in občinskimi gasilskimi zvezami, predvsem jeseniško in tržiško, pa gasilci iz pobratene občine Buje v Istri. Zgledno je tudi naše sodelovanje z delovnimi, družbenopolitičnimi in družbenimi organizacijami v kraju in občini. Brez naše udeležbe si prav tako ni moč zamisliti mnogih akcij na področju SLO in družbene samozaščite ter raznih prireditvev.«

Posebno obeležje so dali radovljiški gasilci letošnjemu občinskemu prazniku s prireditvami ob 100-letnici društvenega delovanja. Pesterspored prireditvev je privabil množico obiskovalcev, v sklepni slovesnosti in paradi pa je sodelovalo okrog 400

gasilcev z Gorenjske in iz Hrvaške. Ob praznovanju, ki so ga izkoristili za prikaz reševanja z najsodobnejšo gasilsko opremo, so številnim doslej osvojenim priznanjem dodali nove; društvo je prejelo priznanje Gasilske zveze Slovenije za posebne zasluge in plaketo občine Radovljica, 12 članov so odlikovali z republiškimi gasilskimi odlikovanji, 7 gasilcev z občinskimi, 2 pa sta prejela medaljo občine Radovljica.

»Društvo čakajo v bodoče,« končuje pogovor Janez Reš, »še mnoge zahtevne naloge. Med najpomembnejšimi so pridobivanje večjega števila operativnih članov, spodbujanje izgradnje požarnih bazenov v večjih stanovanjskih naseljih in postavitve novega gasilskega doma z ustreznim orodiščem, za kar pa bo potrebna pomoč širše družbene skupnosti.« / Besedilo in slika: Stojan Saje

Vir: Glas, 30. 8. 1983

Gasilci v Kropi praznujejo 90 let društvenega dela. Letos mineva devet desetletij od ustanovitve požarne brambe v Kropi — Velik razvoj gasilstva do današnjih dni — Jubilej bodo proslavili z več dogodki konec tega tedna,

Kropa — Vse večja nuja po zaščiti pred nevarnostmi ognja je narekovala ustanovitev požarne brambe tudi v Kropi, nekdanjem majhnem naselju kovačev pod Jelovico. To se je zgodilo, kakor je zapisano v matičnih knjigah, 26. julija 1893. leta. V ustanovnem odboru društva so bili tedaj ljudje, ki so že naslednje leto snovali zadrugo Plamen.

Ob ustanovitvi je gasilska četa imela 40 članov, katerim so zaupali dolžnosti plezalcev, gasilcev, trobentačev in varuhov. Ustanovitev in delo požarne obrambe so denarno podprli rojaki, ki so živeli drugod in jim je njihov kraj veliko pomenil. Iz pripovedi prednikov so namreč vedeli za nevarnosti požarov in povodenj; po katastrofalnih poplavah 1739. leta so že ustanovili službo nočnega čuvaja, kar je pomenilo pravzaprav tudi začetek požarnega varstva.

Gasilcem v Kropi dela ni manjkalo, saj je v lesenih hišah z odprtimi ognjišči večkrat zagorelo. Prvi veliki požar je junija 1901. leta upepelil 14 hiš, dve pa so gasilci podrli zaradi nevarnosti širjenja ognja. V drugem požaru, ki je bil podtaknjen, sta oktobra istega leta zgoreli dve hiši in dve so podrli. Do prve svetovne vojne so morali gasilci pogosto na pomoč v gašenju požarov. Ob tem so izpolnjevali tudi druge velike naloge. Leta 1904 so zgradili nov gasilski dom, ki so ga 1913. leta delno preuredili za kulturne namene. Že od 1905. leta je namreč organizirano delovala gasilska godba na pihala, pozneje pa se je razmahnila dramska dejavnost.

Društveno delo med obema vojnama označuje prizadevanje za izboljšanje tehnične opremljenosti in pridobitev novih gasilskih prostorov. Na pobudo rojaka Andreja Zupana, izdelovalca gasilske opreme, so v Plamenu naredili 1921. leta prvo motorno brizgalno. Le-to je Zupan izpopolnil in deset let pozneje izdelal novo motorko. Velika pridobitev je bil tudi nov gasilski dom, ki so ga začeli graditi po 1930. letu s pomočjo zadruge Plamen.

Po drugi svetovni vojni, v kateri je padlo 12 članov društva, so gasilci obnovili društveno delo. Na obnovitvenem občnem zboru začetek 1946. leta so izvolili nov odbor in se dogovorili za nove naloge, predvsem pomlajevanje društva.

Velik napredek gasilstva. »Do ustanovitve samoupravne interesne skupnosti za varstvo pred požari, pred desetimi leti je gasilsko dejavnost omogočala samo podpora delovnih kolektivov in krajanov,« se spominja današnji predsednik GD Kropa Zdravko Žaberl, ki je postal član društva 1946. leta. Kljub temu se je gasilska opremljenost stalno izboljševala. Leta 1963 smo dobili prvo Rosenbauerjevo motorno

brizgalno, 1977. leta nov gasilski dom in lani drugo brizgalno. Imamo tudi orodni avto, dihalne aparate, vso klasično gasilsko opremo in aparate za UKV zveze.«

V društvu je danes 78 članov, med njimi po ena pionirska in mladinska desetina. Pred njimi so mnoge zahtevne naloge. Skrbijo za požarno varnost na območju KS Kropa z naseljem Stočje in Brezovica, pa krajev Rovte, Češnjica, Jamnik in Vodiška planina ter hkrati sestavljajo požarni podsektor za domačo industrijo. Usposobljenost ohranja z več mokrimi in suhimi vajami med letom, s sodelovanjem na raznih gasilskih tekmovanjih in urjenjem v gasilskih enotah civilne zaščite.

»Glede na ocene rednega dela in rezultate tekmovanj,« naglasa predsednik društva, »so naši člani dobro pripravljene za gašenje in reševanje. Seveda je ob tem pomembno preventivno delo — od skrbi za izboljšanje požarnega varstva v stanovanjskih stavbah in sodelovanja pri požarni preventivi v industriji s svetom za požarno varnost v sestavljeni organizaciji Slovenske železarne, do vzgoje mladih na obrambnih dnevih in prebivalstva na predavanjih ter drugih akcijah. Razen tega, da smo tesno povezani s sosednjimi gasilskimi društvi, zlasti pri usposabljanju, gojimo v svojem društvu športne in družabne dejavnosti ter se vključujemo v vse aktivnosti v domačem kraju.«

Zdravko Žaberl

Svečano ob jubileju. Za prizadevno delo so GD Kropa doslej nagradili z več priznanji. V društvu hranijo pohvale krajevnih družbenopolitičnih organizacij, leta 1979 je radovljiška gasilska zveza podelila gasilcem iz Kroke občinsko gasilsko priznanje druge stopnje, lani pa je poklicna gasilska reševalna enota jeseniške železarne izročila društvu priznanje za sodelovanje.

Tudi društvo izraža hvaležnost za pomoč. To bo posebej opazno med praznovanjem letošnjega društvenega jubileja konec tega tedna. V soboto, 24. septembra, ob 16. uri bo v Kropi najprej velika vaja v gašenju in reševanju ob domnevni eksploziji v polinski postaji. Na njej bo sodelovalo 6 desetih gasilskih društev iz radovljiške občine in gasilska enota jeseniške železarne.

Istega dne ob 19. uri bo slavnostna seja upravnega odbora društva, na kateri bodo člani in gostje prisluhnili poročilu o delu. Zatem bodo podelili priznanja delovnim organizacijam, ki so prispevale denar za nakup motorne brizgalne, okrog 35 društvenih priznanj in plaketo najstarejšemu članu društva.

V nedeljo, 25. septembra, bodo ob poldrugi uri popoldan začeli sprejemati udeležence osrednje prireditve ob 90-letnici društva. Ob 14. uri bo parada, na kateri bodo sodelovali člani 38 gasilskih društev iz radovljiške občine. Po njej bo proslava,

med katero bo zbrane pozdravil predsednik društva, slavnostni govornik pa bo predsednik skupščine KS Kropa Janko Peternej. Po kulturnem sporedu pevskega zbora Stane Žagar iz tovarne Plamen bodo podelili 3 republiška in 4 občinska priznanja društvenim delavcem. Sledilo bo družabno srečanje krajanov in drugih obiskovalcev.

Seveda društvo čaka mnogo nalog tudi v bodoče. Med drugim načrtujejo nakup kombiniranega gasilskega vozila in izgradnjo garaže zanj. Pri delu bodo dajali prednost izobraževanju predvsem mlajših članov, saj so potrebe po poveljniškem kadru velike. Besedilo in slika: S. Saje

Vir: Glas, 23. 9. 1983

PGD Hlebce – nov orodni gasilski avto. S pomočjo darovanega lesa vaščanov Hlebce, Hraše in Studenčice, ki so ga člani sami posekali in obdelali, je bil leta 1983 kupljen nov orodni gasilski avto TAM 75 TS.

Vir: 20 let Gasilske zveze Radovljica

1984

Drugim za zgled – GD Begunje. ... Andrej Golob, tajnik gasilskega društva Begunje: »Gasilsko društvo je letos stopilo v 103. leto obstoja in delovanja. Imamo okrog 220 članov. Lani je bila naša največja akcija gradnja gasilskega doma. Dom smo gradili iz sredstev krajevnega samoprivevka, s prostovoljnim delom, okrog 3000 ur, pa smo med drugim naredili ostrešje. Krajanji so prispevali tudi les. Zdaj je dom, v katerem bodo še prostori za družbenopolitične organizacije oziroma mladino in upokojeince že pod streho. Upamo, da bomo letos končali z deli za gasilsko dejavnost. Lani smo se udeležili vseh tekmovanj. Tri ekipe – pionirji B, mladinci in člani A – so v svojih skupinah na republiškem tekmovanju osvojile zlate značke in se uvrstile na zvezno tekmovanje.

Vir: Glas, 20. 3. 1984

Gasilski avtomobil TAM 170

GD Radovljica – nov gasilski avto. Gasilci Radovljice so pred začetkom letošnjega leta dobili nov gasilski avtomobil TAM 170. Oprema avtomobila je ustrezna za gašenje večjih poslopij, ker ima vodni top. Lahko se gasi z vodo ali pa tudi s penilom. Avto je bil nabavljen s sredstvi občanov radovljiške občine po protipožarno-varnostnem načrtu. Protipožarna varnost v občini se je tako precej izboljšala, z avtomobilom pa je možen tudi prevoz vode v sušnih obdobjih. / Foto: F. Perdan

Vir: Glas, 8. 5. 1984

1985

Jubilej zabrezniškega gasilstva -

Vir: Gor. glas, 21. 6. 1985

Stoletnica gasilstva na Bledu -

Vir: Gor. glas, 19. 7. 1985

Nov gasilski dom v Begunjah. Begunje — Gasilci iz Begunj na Gorenjskem bodo v nedeljo, 18. avgusta, ob treh popoldne slovesno predali namenu nov gasilski dom. Veliko delovno zmago bodo obeležili s proslavo in seveda tradicionalno gasilsko veselico.

Vir: Gorenjski glas, 16. 8. 1985

Odlični gasilci, pridni delavci - Nov gasilski dom v Begunjah. V nedeljo so begunjski gasilci ob številnih povabljenih gostih od vsepovsod odprli nov gasilski dom v Begunjah — Dom postavili večinoma s prostovoljnim delom.

Begunje — Begunjskim gasilcem, ki so po gasilskih veščinah najboljši na Gorenjskem, se je minulo nedeljo uresničila dolgoletna želja, saj so odprli nov gasilski dom.

Želja se ni uresničila sama od sebe, kajti gasilci so pet let trdo garali, preden so zgradili enega izmed največjih in najlepših gasilskih domov na Gorenjskem.

Pred petimi leti so se lotili velike gradnje, ker so potrebovali nove prostore. Ko so dobili kombinirano vozilo TAM, se je prostorska stiska v starem domu še povečala. S strehe avtomobila so morali sneti lestev, da so avto lahko zapeljali v garažo. Ugotovili so, da sta potrebni vsaj še dve novi garaži. Najprej so želeli stari gasilski dom povečati s prizidkom, vendar so se kasneje odločili za krajevni samoprispevek za izgradnjo gasilskega doma, pošte, poštno centrale in frizerskega salona

Junija leta 1982 so delavci SGP Gorenjca začeli z gradbenimi deli. Les za ostrešje so prispevali solastniki Planince in zasebniki. Ostrešje so s prostovoljnim delom postavili sami ter že takrat prihranili 230 starih milijonov dinarjev.

»Mesečni prihodki od samoprispevka so komaj lovili inflacijo, zato je bilo treba plan investicij zmanjšati tako, da bodo zdaj pod isto streho še centrala, frizerski salon in prostori krajevne skupnosti,« pravi predsednik Gasilskega društva Begunje Matej Resman. »Nato smo z deli nadaljevali, precej obrtniških del so opravičili člani s prostovoljnim delom, med njimi zelo veliko poveljnik Niko Legat.

Tovarna Elan je na osnovi samoupravnega sporazuma dala 2,5 milijona dinarjev, samoupravna in interesna skupnost za varstvo pred požarom 2,7 milijona dinarjev, GG Bled 1,2 milijona kratkoročnega kredita, solastniki Planince so dali za 100 kubičnih metrov lesa in zasebniki 30 kubičnih metrov. Ves les so člani sami razžagali. Pomagali sta tudi lesna predelava Podnart in Bolnica Begunje.

Gasilci smo bili pri denarju iz samoprispevka prikrajšani, saj smo prejeli le skromen znesek, krajevna skupnost je financirala objekt le do tretje gradbene faze in še to ne v celoti. Tako je bilo denarja iz samoprispevka le do 15 odstotkov današnje vrednosti novega doma.

V Begunjah so gasilci postavili velik gasilski dom,
V katerem bo tudi telefonska centrala (Foto: D. Sedej)

Stavba ima 720 kvadratnih metrov koristne površine. Izračunali smo, da je v domu opravljenega kar za 18 milijonov dinarjev prostovoljnega dela in prispevkov krajanov v materialu. Skupaj so domači gasilci opravili 6.180 ur prostovoljnega dela, v celotni vrednosti investicije je to 67 odstotkov prostovoljnega dela in podarjenega materiala.«

Begunjsko gasilsko društvo šteje danes 230 članov. Vsi pri gradnji doma niso sodelovali, a tisti, ki so delali, so si pošteno prizadevali, da stoji danes sredi Begunj tako lepa stavba. Upravičeno so jo občudovali povabljeni gostje: gasilci iz Trente v Italiji, Borovelj, iz kraja blizu Brnice na Koroškem, iz sosednjih tržiške in jeseniške občine, iz novomeške Krke, iz Kotelj in od drugod. Predstavniki Elana, tovarna je veliko pomagala domačim gasilcem, je dom slavnostno odprl.

V prihodnje pa nameravajo v lepe in velike prostore napeljati še centralno kurjavo in dokončati orodjarjevo stanovanje. / D. Sedej

Vir: Gorenjski glas, 20. 8. 1985

1986

PIGD Veriga Lesce. Leta 1896 so nabavili orodno vozilo TAM 80 in dve kljukasti lestvi.

Vir: Zbornik ob 70-letnici gasilstva v Lescah (avtorica Valerija Keršič)

Orodno vozilo Tam 80, 1986
Zbornik ob 70-letnici gasilstva v Lescah

Vozili Gasilskega društva Veriga, 1986
Vir: pgd-lesce.si

GD Podgora. Janez Janc, gasilsko društvo Podgora: »Član gasilskega društva sem 46 let, začel sem v Begunjah. Od 1953. leta, ko smo razvili prapor, pa sem član društva Podgora v krajevni skupnosti Begunje. Zdaj sem tudi predsednik društva. Pohvaliti moram člane in tudi krajanje, saj smo s prek tri tisoč prostovoljnimi delovnimi

urami zgradili nov gasilski dom. Kombi je že malo star, motorno brizgalno pa smo dobili pred 12 leti. Pohvalo na našem območju pa zaslužijo tudi mladi.«

Vir: Gorenjski glas, 28. 10. 1986

1987

50 letnica GD Veriga Lesce – Dobro opremljeni in usposobljeni. Lesce, 16. februarja – Prvi zametki varnosti v Verigi segajo v leto 1936, ko je v mizarnici izbruhnil požar in se hitro razširil še na pakovalnico in drgalnico. Po tem dogodku so zastopniki zavarovalnice zahtevali, da med zaposlenimi imenuje požarno varnostno skupino in nabavi ročne gasilske aparate in drugo opremo. Uprava tovarne je leto kasneje ustanovila gasilno ekipo, v kateri so bili Jože Podobnik, Pavel Magdič, Metod Zrnc, Gabrijel Plemelj, Avgust Štefelin in še živeča Jože Tonejc in Anton Prešeren. Gasilstvo v leški Verigi se je razvijalo skladno z uvajanjem sodobnejše tehnologije in novih materialov ter s širjenjem tovarne. Sedemčlanska gasilska ekipa je v pol stoletja prerasla v industrijsko gasilsko društvo, ki danes šteje 78 članov. 46 jih je usposobljenih za gašenje požarov in za reševanje ljudi in imetja. Osemnajst je pionirjev, štirinajst rezervnih in štirje častni člani. Poleg pionirjev je v društvu še pet gasilcev, ki niso zaposleni v Verigi. Poklicno se v delovni organizaciji ukvarja z gasilsko dejavnostjo le eden, Franc Košir, podpoveljnik, strojnik. Poveljnik gasilcev je že deset let Anton Nežmah, predsednik društva pa Ciril Ažman, sedaj tudi predsednik občinskega sveta Zveze sindikatov Radovljica.

»Društvo je razmeroma dobro opremljeno za gašenje požarov in za pomoč pri drugih nesrečah,« pravi predsednik. »Imamo orodno in kombinirano vozilo, prikolico za gašenje s prahom, štiri dihalne aparate, tri motorne brizgalne, okrog 1500 metrov gasilskih cevi, tri protipožarne bazene – enega za tovarniško ograjo, dva v Lescah. V bližnji prihodnosti bomo morali nabaviti še nekaj sodobne opreme za zaščito dihal, kajti tovarna uporablja kot energetski vir tudi zemeljski plin. Pri nakupu opreme nam poleg zavarovalnice pomagajo tudi druge delovne organizacije z leškega območja, predvsem Žito, tozd Triglav Gorenjska in Murka, glavno breme pa seveda nosi Veriga.«

Lani je v tovarni petkrat zagorelo; v stikalni omarici na varilnem stroju, v vrečah na otresalni napravi, pri varjenju, na viličarju. Vse požare so hitro zatrli, škode je bilo za milijon in 650 tisoč dinarjev. Dvakrat so posredovali tudi zunaj tovarniške ograje pri gašenju travniških požarov v kampu Šobec in v Lescah. Predlani so bili na leškem območju kar štirje takšni požari, zato so lani uvedli požarno stražo, ki je ob koncu tedna nadzirala kurjenje ostankov na travnikih, pečenje na žaru in podobno.

Ko v Verigi zatuli sirena, naj bo podnevi ali ponoči, že po nekaj minutah prvi vodni curki poškopijo ognjene zublje. Precej gasilcev namreč stanuje blizu, tik za tovarniško ograjo. / C. Zaplotnik

Na jubilejnem občnem zboru ob 50-letnici društva so podelili tudi več priznanj. Prejeli so jih: še živeča ustanovitelj društva Anton Prešeren in Jože Tonejc – častni predsednik in častni poveljnik društva, Majda Gros, Stane Logar st. in Franc zavratnik.

Vir: Gorenjski glas, 17. 2. 1987

1988

35 let PGD Podgora – Otvoritev gasilskega doma. / Praznik gasilcev Podgore -

Požar je bil vzrok, da so člani gasilskega društva Begunje pred 64 leti kupili prvo ročno gasilno brizgalno in v Podgori, na kraju, kjer so v nedeljo dopoldne slovesno odprli novozgrajeni gasilski dom, zgradili tudi manjšo stavbo za orodje. Vse do januarja 1953 so bili gasilci iz vasi Podgora v krajevni skupnosti Begunje včlanjeni v gasilsko društvo Begunje. Takrat pa so sena občnem zboru odločili, da ustanovijo svoje gasilsko društvo. Še isto leto so potem razvili prapor in s svojim denarjem kupili svečane uniforme. Potem pa so pred štirimi leti začeli graditi v Slatni v Podgori nov gasilski dom. Skoraj pet tisoč prostovoljnih ur so naredili člani društva, z materialom, delom in prispevki pa so pomagali tudi krajani. V nedeljo so se ob 35-letnici društva in pred bližnjim gasilskim kongresom ob otvoritvi doma zahvalili vsem; še posebno pokrovitelju letošnjega praznovanja delovni organizaciji Elan, pa občinski samoupravni skupnosti za požarno varnost, KŽK-obratu Poljče, Zavarovalni skupnosti Triglav Kranj in krajevni skupnosti Begunje ter še posebno obrtnikom, ki so različna dela opravljali brezplačno. Na svečanosti, ki so se je udeležili tudi predstavniki sosednjih gasilskih društev, so podelili priznanja vsem, ki so naredili pri gradnji doma 80 do 100 in več kot 100 prostovoljnih ur. Posebno priznanje občinske gasilske zveze II. stopnje je dobil Jože Langus, gasilsko društvo Begunje pa je gasilskemu društvu Podgora izročilo na svečanosti spominsko priznanje. Novozgrajeni gasilski dom je odprl predstavnik delovne organizacije Elan. / A. Ž.

Vir: Gorenjski glas, 31. 5. 1988

90 let GD Mošnje - Najprej gradnja doma, potlej gasilstvo.

Mošnje, 3. septembra - Člani gasilskega društva v Mošnjah so letošnjo 90-letnico društva dočakali s pomembnimi pridobitvami. Dve leti nazaj so dobili novo orodno vozilo, letos pa so sklenili prenovo doma. Poslej bo več časa in moči tudi za strokovno izobraževanje. Gasilstvo ima v Mošnjah že dolgoletno tradicijo, saj so v tem kraju pred nedavnim proslavili 90-letnico gasilskega društva. Danes je v njem združenih približno 50 članov, ki sestavljajo tudi tri desetine z a operativno delo. Društvo skrbi za varstvo pred požari v celotni krajevni skupnosti, kamor spadajo še naselja Zgornji in Spodnji Otok ter Globoko.

»Zadnja leta nismo imeli veliko dela z ognjem«, pojasnjuje poveljnik Štefan Biček, ki že skoraj desetletje opravlja to dolžnost »Največkrat se primeri,« nadaljuje sogovornik, »da zagori le trava ob bližnji železnici. Prejšnji mesec se je travniški požar razširil na gozd, tako da smo morali ukrepati skupaj z osmimi sosednjimi gasilskimi društvi.«

Poveljnik Štefan Biček, predsednik Jože Mencinger in tajnik Brank o Pirih iz GD Mošnje (od leve proti desni) — Foto: S. Saje

K zmanjšanju števila požarov je gotovo pripomoglo, kakor razmišljaj o v vodstvu GD Mošnje, redno pregledovanje objektov in opozarjanje njihovih lastnikov na požarne nevarnosti. Vseeno se stalno pripravljajo in urijo za gasilske naloge. Imajo tudi nujno opremo za gašenje manj zahtevnih požarov, predlani pa so s pomočjo Gasilske zveze Radovljica in delovne organizacije Elan dobili novo orodno vozilo.

»Pred desetimi leti smo si v društvu zadali nalogo,« pripoveduje Jože Mencinger, sedanji predsednik društva, »da do 90-letnice društva prenovimo gasilski dom, kar nam je v celoti uspelo. V povečani stavbi smo pridobili primerno garažo, orodišče in

društveno pisarno ter prostor za ekipo civilne zaščite v naši KS. Za to smo opravili kar okrog pet tisoč delovnih ur. Letos smo tudi asfaltirali dvorišče pri domu in v njem uredili sanitarije, izdelati pa moramo še sejno sobo, ki bo služila tudi za izobraževanje.«

Prav tej nalogi bodo v prihodnosti namenili največ pozornosti, saj v društvu niso zadovoljni s trenutno usposobljenostjo članstva. Zaradi prevelikih delovnih obveznosti so namreč uspeli izpolniti le najnujnejše gasilske naloge. Veliko časa jim je vzela tudi priprava proslave ob letošnjem jubileju.

»Obletnico smo označili konec avgusta,« razlaga Branko Pirih, tajnik GD Mošnje, »ko je bil v našem kraju zbor gasilcev iz radovljiške občine s svečano parado. Proslava je bila priložnost za podelitev 3 priznanj GZS in 3 priznanj OGZ; priznanja obeh organov je bilo deležno tudi društvo, mi pa smo podelili 7 plaket organizacijam, ki so nam kakorkoli pomagale pri delu.« / S. Saje

Vir: Gorenjski glas, 6. 9. 1988

Značka 25 let GD Srednja Dobrava

Vir: delcampe.net

1989

60 letnica - Gasilsko društvo Smokuč v krajevni skupnosti Žirovnica v jeseniški občini letos praznuje 60-letnico obstajanja. Kar trideset let je to društvo mlajše od sosednjega v Zabreznici v krajevni skupnosti. Sicer pa, kot so pred dnevi povedali predsednik društva Marjan Dobnikar, poveljnik Franc Bulovec in podpredsednik občinske gasilske zveze Jesenice Janez Šebat-Bohinc, je njihovo društvo, ki ima okrog 140 članov (od pionirjev, mladincev do veteranov), dobro opremljeno. »Primanjkuje nam le cevi in nov dom bi radi zgradili. Že kar precej let se rešuje prostorski oziroma lokacijski problem za izgradnjo doma. Upamo in želimo, da bi te osnovne formalnosti čimprej razrešili in da bi zgradili večnamenski objekt, kjer bi bil prostor tudi za druge dejavnosti. Pa tudi sicer gasilci sami takšnega objekta ne bi zmogli zgraditi,« so povedali.

Praznovanje njihove 60-letnice se je začelo že sinoči, ko so v Rodinah odprli požarni bazen, danes ob 19. uri pa bo seja s kulturnim programom v domu DP D na Breznici. Osrednje svečanosti pod pokroviteljstvom občinske skupščine Jesenice in Sisa za varstvo pred požari Jesenice pa bo v nedeljo, ko bo ob 10. uri najprej 9. medobčinsko tekmovanje gasilskih veteranov iz vse Slovenije na poligonu v Smokuču, ob 12. uri pa se bo na Breznici začelo tradicionalno mednarodno tekmovalno srečanje gasilcev treh dežel-Koroške, Julijske krajine in Slovenije. Ob 15.

uri pa bo potem še parada od Doslovč do Smokuča. Po 17. uri pa bo veselica z bogatim srečelovom. Gasilski praznik v Smokuču je tudi sestavni del letošnjih prireditev ob prazniku jeseniške občine. Na prireditvi v Smokuču pa bo igral ansambel Slovenski muzikantje. / A. Žalar

Vir: Gorenjski glas, 21. 7. 1989

40 let – Gasilsko društvo Brezje. Na Brezjah v radovljiški občini pa se danes (petek) začne praznovanje 40-letnice obstajanja gasilskega društva. Na pobudo Alojza Šuštaršiča, ki je še danes tajnik gasilskega društva, je bilo društvo ustanovljeno 12. marca 1949. leta, že dober teden za tem pa je imelo prvi občni zbor, ki se ga je udeležilo 52 krajanov.

Pred tem so bili Brezjani člani gasilskega društva Mošnje. »Danes ima naše društvo 56 aktivnih članov, vseh pa 86,« sta pred dnevi, ko so se pripravljali na praznovanje, razlagala predsednik društva Marjan Vilfan in poveljnik Stane Gaber. »Danes je naše društvo dobro opremljeno. S pomočjo krajanov in delom smo doslej zgradili šest požarnih bazenov; zadnjega na Brezjah pred dvema letoma, ko smo nabavili tudi avtomobil. Zdaj bi radi zgradili še en požarni bazen za južni del Brezij, ki se je začel razvijati.«

Medtem ko so denar za nakup avtomobila gasilci zaslužili s tem, da so prevzeli dela pri izgradnji mrliških vežic v krajevni skupnosti, zdaj računajo, da bodo nekaj iztržili od nedeljske veselice, ko bodo proslavili 40-letnico. Morda dobili vsaj za material. V načrtu pa imajo čez čas tudi nakup svečanih uniform. Poudarili so tudi, da so ob 40-letnici hvaležni vsem, ki so jim doslej pomagali, še posebno pa turističnemu društvu in Viliju Klanšku (starejšemu) ter Vidi Zavrl s Peračice, ki sta bila botra ob nakupu avtomobila.

Drevi ob 20. uri bo na Brezjah meddruštvena mokra gasilska vaja, v nedeljo pa se bo slavlje začelo ob 15. uri z gasilsko parado, nato pa bo veselica s srečelovom in kegljanjem za kozo. Razvili bodo tudi društveni prapor, igral pa bo ansambel RŽ. Tako v Smokuču kot na Brezjah bodo podelili tudi več priznanj in odlikovanj. / A. Žalar

Vir: Gorenjski glas, 21. 7. 1989

Delavni gasilci PGD Podnart. Podnart - Konec julija je upravni odbor gasilskega društva Podnart ocenil delo v prvem polletju in razpravljal o načrtih ter nalogah do

konca leta. V prvem polletju so v društvu, ki je bilo ustanovljeno pred dvema letoma, vodi pa ga Janez Erman, usposobili tri desetine pionirjev in eno desetino operativcev za tekmovanje za memorial Matevža Haceta. Tekmovanje je bilo junija na Rečici pri Bledu. V društvu so kupili tudi 10 pionirskih oblek in deset delovnih oblek za operativce ter prikolico za prevoz brizgalne. V domu so uredili orodjarno in prostore za osebno opremo za gasilce in za civilno zaščito. Izkupiček od junijske gasilske veselice so tudi tokrat namenili za razno opremo v društvu. Pet pionirjev in mentorja pa so letos sklenili poslati tudi na morje. V drugi polovici leta bodo brezplačno opravljali razna zaključna dela v domu. Ko pa bo na Češnjici dograjen protipožarni bazen in ga bodo napolnili z vodo, bodo povabili na gasilsko vajo tudi sosednja društva. Posebno vajo pa bodo imeli tudi z gasilci iz Podbrezj in v naselju Gobovce. Še naprej pa bo glavna naloga društva zbiranje denarja za nakup gasilskega vozila, ki ga nameravajo s pomočjo občinske gasilske zveze oziroma Sisa za požarno varnost nabaviti prihodnje leto ali leta 1991. / (cr)

Vir: Gorenjski glas, 1. 8. 1989

Gasilsko vozilo PGD Kamna Gorica (TAM 80T 35), 1989

Vir: 20 let Gasilske zveze Radovljica

1990

Mošenjski gasilci. Mošnje - Streljaj od hotela Grad Podvin proti vasi Mošnje stoji zgradba, ki je med lepšimi v Mošnjah. Na pročelju piše Gasilski dom. Obnovili so ga deloma z denarjem iz krajevnega samoprispevka, večji del pa s prostovoljnim delom krajanov - gasilcev. V kroniki društva piše, da je bilo Gasilsko društvo Mošnje ustanovljeno 14. avgusta 1898, le tri leta po ustanovitvi pa so že zgradili tudi gasilski dom. Vseh devetdeset let je bila gasilska enota v Mošnjah zelo aktivna in tudi danes so gasilci močna opora kraju pri raznih delovnih akcijah in pri športni dejavnosti. Danes imajo mošenjski gasilci sodobno urejen dom, nov gasilski avto-kombi in dopolnjeno sodobno gasilsko opremo. Pred dnevi so imeli v domu 93. občni zbor, kjer so ugotovili, da so zadnja leta precejšen del aktivnosti namenjali gradnji doma. Zdaj pa bo ena glavnih nalog izobraževanje članov, opravljali pa bodo tudi preventivne preglede po gospodinjskih. Cilj je, da bi vsako gospodinjstvo v krajevni

skupnosti imelo gasilski aparat. Trenutno ima društvo 77 članov. Na zboru so dvema članoma podelili znački za 30 in dvema za 40-letno aktivno delo v društvu. / (cz)

Vir: Gorenjski glas, 16. 3. 1990

Delavni radovljjski gasilci. Iz starega nov dom. Radovljica, 19. oktobra - Člani GD Radovljica so lani postavili prizidek k staremu gasilskemu domu, letos pa so se lotili obnove dotrajane stavbe. Urediti jo želijo do leta 1993, ko bo društvo praznovalo 110. obletnico delovanja. Žal so pri takih delih v mestih bolj osamljeni kot na vasi, je ugotavljal društveni poveljnik Jože Kovač in hkrati pohvalil prizadevnost članstva pri izpolnjevanju gasilskih nalog.

Gasilsko društvo Radovljica, ki se ponaša z več kot stoletno tradicijo, danes združuje okrog 60 članov. Od tega jih je dobra polovica usposobljena za operativne naloge, to je za gašenje požarov. V mestnih naseljih in industrijskih obratih ter v gospodarskih objektih v Vrbnjah in Gorici je namreč dovoli požarnih nevarnosti, na srečo pa je v zadnjih nekaj letih največkrat zagorelo le v gozdovih oziroma na travnikih. Prav zato je društvo ob pomoči občinske gasilske zveze in sekretariata za ljudsko obrambo letos kupilo novo terensko vozilo.

»Glede opremljenosti se društvo ne more pritoževati,« ocenjuje Jože Kovač, poklicni gasilec v jeseniški železarni in poveljnik GD Radovljica, ki še ocenjuje: »Žal smo veliko bolj kot na vasi v mestu prepuščeni sami sebi pri vzdrževanju in obnovi objektov. Tako smo gasilci lani vložili mnogo ur prostovoljnega dela v izgradnjo prizidka, v katerem so garderobe, orodišče, garaža in stanovanja. Letos je na vrsti stari dom, ki bi se podrl, če se ne bi lotili obnove. Pred tremi leti smo podrli streho in pripravili vse potrebno za vgradnjo betonskih plošč in postavitve novega ostrešja. Pridnih rok za delo je vedno premalo, saj je težko pridobiti člane za udarniško delo, okoliški prebivalci pa nas le opazujejo. Povrh vsega delo zavira pomanjkanje denarja.«

Radovljjski gasilci so vseeno odločeni, da bodo gasilski dom uredili do 110-letnice društva čez tri leta. Do takrat naj bi v prenovljenih prostorih odprli društveno pisarno, pisarno inšpektorja za požarno varstvo, učilnico in skladišče opreme za civilno zaščito. Že drugo leto pa nameravajo ob prizidku postaviti sušilnico za cevi in garažo za priklopno gasilsko lestev.

Kljub angažiranosti pri gradnji ne zanemarjajo strokovnih nalog. Vsak mesec pripravijo vajo z različno vsebino, za njimi je tudi meddruštvena vaja v organizaciji radovljjskih gasilcev. 25. oktobra pa bodo pri radovljjski šoli izvedli tekmovanje za radovljjski sektor, v katerem je povezano 15 gasilskih društev. / S. Saje

Vir: Gorenjski glas, 23. 10. 1990

Gasilski dom in igrišča. - Krajevna skupnost Lancovo. V krajevni skupnosti Lancovo v radovljjski občini je šest vasi od Radovljice do Kamne Gorice in za skoraj 700 prebivalcev je bilo v zadnjem obdobju urejanje cestnih povezav najbolj pomembno.

...

Zdravko Štefelin jih je v pogovoru gasilce poleg mladincev ocenil kar kot nekakšen "motor« aktivnosti v krajevni skupnosti.

"Že nekaj časa se gasilci pripravljajo tudi na izgradnjo novega gasilskega doma. Mislim, da bi na kraju, kjer imajo zdaj nemogoče prostore, prihodnje leto, prepričan sem, da tudi tokrat pomoč krajanov ne bo izostala, začeli graditi nov gasilski dom. Upam, da pri tej veliki akciji širša-občinska pomoč ne bo izostala. ...

Vir: Gorenjski glas, 30. 10. 1990

1991

Nov požarni bazen na Brezjah. Predsednik krajevne skupnosti Brezje v radovljiški občini Jakob Langus "Polletni znesek krajevnega samoprispevka smo letos namenili gasilskemu društvu in izgradnji vodnega rezervoarja v vasi Dolence. ...

Vir: Gorenjski glas, 4. 1. 1991

Občni zbor GD Podnart. Podnart - Gasilsko društvo Podnart je bilo ustanovljeno 2. februarja 1987. leta. Tako bo danes teden, 8. februarja, po preteku štiriletnega mandata volilni občni zbor članov društva. Ocenili bodo, nedvomno zelo uspešno štiriletno delo, izvolili nov upravni in nadzorni odbor ter društvene komisije, sprejeli pa bodo tudi okvirni program za prihodnje obdobje. Občni zbor bo ob 18. uri v Gasilskem domu v Podnartu.

Vir: Gorenjski glas, 1. 2. 1991

Gasilsko društvo Ljubno - Dve leti do devetdeset. Gasilsko društvo Ljubno je bilo ustanovljeno 29. junija 1903. na pobudo Jožefa Ambrožiča, ki je bil imenovan takrat tudi za načelnika društva. Naloge društva so bile težke. Skromna, iz lastnih sredstev leta 1904 kupljena oprema, je bila v začetku shranjena pri Karunu. Ne samo požarna varnost, ki so jo morali nuditi svojemu kraju, tudi gasilski dom je bilo treba zgraditi. Tako so prizadevni ustanovitelji začeli zbirati denar in material za gradnjo doma in ga zgradili že do leta 1906. Za tiste čase je bil zelo prostoren in imeniten. Ohranjen je še danes.

V prvih petindvajsetih letih je društvo nabavilo tudi najpotrebnejšo opremo in ročno brizgalno Rosenbauer. Vodstvo društva pa je že tedaj videlo napredek v izobraževanju. Zato so 1933. leta namenili denar, da je Ivan Langus opravil šofersko šolo v Ljubljani. Tako so imeli šoferja, avtomobila pa še ne. Med vojno je bilo delovanje društva otežkočeno, večina gasilcev pa je sodelovala v NOB. Po osvoboditvi pa je bil za predsednika ponovno izvoljen Jožef Ambrožič. V vasi Otoče, ki so tedaj spadale pod krajevni odbor Srednja Dobrava, je delovalo Gasilsko društvo Otoče, ki pa se je potem februarja 1961 priključilo gasilskemu društvu Ljubno.

Kadrovsko okrepljeno gasilsko društvo Ljubno je potem skrbelo za napredek. Staro ročno brizgalno sta zamenjali dve motorki. Pa je potem kmalu stekla akcija za nakup nove avtomatične motorke Rosenbauer, ki še danes velja za najboljšo črpalko v gasilstvu. Ob 70-letnici je potem društvo dobilo nov orodni avtomobil, pionirjem pa so kupili novo motorno črpalko Tomos. Lani in letos pa so članstvo v društvu, ki bo čez dve leti praznovalo 90-letnico, zelo pomladili. Zdaj pa gasilci gradijo tudi nov dom. • A. Ž.

Gasilsko društvo Ljubno ob ustanovitvi: z leve (ležita) Josip Hanžič - Bogek, Janez Krivic - Belečan; (prva vrsta) Ivan Vidic - Stotnek, Josip Pičman - iz rodbine Lenartove, Anica Pičman - botra brizgalne, Gašper Vilman - župnik, načelnik Jožef Ambrožič - Medvešek, namestnik načelnika Janez Skorčič - Kos, tajnik Ivan Markovič - Kramar; (druga vrsta) Janez Prestrl - Ahc, Janez Jerala, Jože Praprotnik - Kajžnek, Janez Langus - Vah, Ignac Kokalj - Matevžek, Jože Ambrožič - Jakov, Franc Petrač - Suštarček pri Senčarju; (tretja vrsta) Janez Praprotnik - Andrejček, Alojz Fajfar - Bitenc, Valentin Vidic - Tabrovc, Franc Presterel - Fajan, Josip Pogačnik - Senčar, Anton Krivic - Sitar.

Vir: Gorenjski glas, 11. 6. 1991

Ljubno. Vaščani gradijo nov dom. - Mitja Mladenovič, predsednik Gasilskega društva Ljubno - Društvo ima 86 članov in posebej dobro sodeluje z društvi Brezje, Podnart in Podbrezje.

Ali tudi za ljubenske gasilce velja, da ni pomembnejšega dogodka v vasi, da ne bi bili zraven?

"Najraje smo zraven, kadar se kaj dobrega dogaja. Na žalost smo pa dostikrat zraven, kadar se kaj slabega, kadar nas pokliče sirena. Letos smo posredovali samo enkrat in to ne ob požaru, ampak je bil zemeljski plaz. Letošnje leto je za nas kar dobro."

Vse vaše desetine so se v nedeljo zelo dobro izkazale na občinskem tekmovanju, tudi ženska, ki je bila ustanovljena šele pred kratkim.

"Na Bledu smo sodelovali s štirimi ekipami. Pionirji so bili tretji in gredo naprej na republiško tekmovanje, prav tako mladinke, ki so bile četrte, člani so bili 14. med 24 ekipami, članice pa so bile druge. Vsi smo lahko zelo zadovoljni."

Ljubenski gasilci delate nov gasilski dom. Vam vaščani radi pomagajo?

"Lahko rečem, da tega doma ne gradijo gasilci, ampak ga gradi kar vsa krajevna skupnost. Ko smo začeli z gradnjo, smo obiskali vse hiše v krajevni skupnosti in tudi v eni hiši nismo dobili negativnega odgovora. Tudi med gradnjo so krajanje pomagali in to je bil tudi že del veselice."

Ali je v Ljubnem, glede na lego, dovolj vode za gašenje?

Imamo rečici Peračico in Lešnico, pa sedem bazenov in veliko starih vaških štern je še, tako da gre." / J. Košnjek

Vir: Gorenjski glas, 21. 6. 1991

V gasilskem društvu Podnart gradijo - Že lani so člani GD Podnart sklenili zgraditi balnišče za domom kulture v Podnartu, vendar so morali začetek del odložiti zaradi adaptacije in širitve hrama kulture v Podnartu. Za izboljšanje požarne preventive na območju celotne krajevne skupnosti so se gasilci lotili pregleda opuščenih vaških vodnjakov, ki bi primerno usposobljeni lahko nudili rezervno požarno vodo. S pregledom starih vodnjakov na Ovsišah ter gasilskimi vajami v Rovtah in Prezrenju bodo praktično preizkusili protipožarne zmogljivosti opuščenih vaških vodnjakov. Poleg tega v GD Podnart nameravajo zgraditi tudi stolp za sušenje cevi - sredstva naj bi pridobili z veliko vrtno veselico in gasilskim srečelovom 3. avgusta. / C. Rozman

Vir: Gorenjski glas, 19. 7. 1991

PGD Podnart. Program uspešno uresničujejo tudi gasilci v Podnartu, ki so s prostovoljnim delom že zgradili stolp za sušenje cevi, načrtujejo pa tudi obnovo protipožarnega bazena in še enega hidranta na Ovsišah. Pripravljajo se tudi na državno prvenstvo in gasilsko veselico, ko bodo mladinci razvili prapor. Med nedavnimi prazniki so organizirali tudi balinarski turnir in pripravili kres. Sicer pa je ena od lepih in zglednih navad gasilcev, da se vedno in povsod poslovijo za vsakim umrlim članom v društvu. / A . Ž.

Vir: Gorenjski glas, 2. 10. 1992

1993

Begunjski gasilci zadovoljni z uspehi. - Lani trikratni državni prvaki. Begunje, 9. februarja - Člani gasilskega društva Begunje so lani svečano označili 110-letnico delovanja. Uspehom pri posodobitvi doma in gasilske opreme so dodali imenitne tekmovalne dosežke. Ena pomembnejših letošnjih nalog bo nastop članic in članov na gasilski olimpiadi v Nemčiji.

Vse Begunje so bile lani več avgustovskih dni v znamenju gasilstva, je v poročilu o lanskem delu ugotovil dosedanji predsednik GD Begunje Janko Resman na sobotnem občnem zboru članstva. Okrog 270 članov je lahko ponosnih na 110-letno delovanje društva. Ta jubilej so lani nadvse slovesno označili, saj so do takrat uspešno končali ureditev gasilskega doma in opremljanje novega orodnega vozila za gašenje na težje dostopnih krajih. Praznovanje je ponovno potrdilo tesno povezanost med krajem in društvom, ki združuje mnogo mladih in vse do starejših prebivalcev.

Ob posodabljanju opreme so se gasilci ukvarjali z vrsto rednih nalog. Dve komisiji sta opravili 30 preventivnih pregledov po domačijah, gasilci pa so pregledali tudi 45 hidrantov in drugih vodnih objektov. Sodelovali so pri gašenju 7 požarov, dvakrat ukrepali ob povodnji in opravili 12 prevozov vode, je med drugim naštel poveljnik Niko Legat. Kot je ocenil, je članstvo vložilo veliko truda v urjenje, saj so imeli kar 212 vaj. Zato se ne gre čuditi, da so lani postali državni prvaki njihovi pionirji, članice in člani.

Prav članice in člane čaka letos še težja naloga. Begunjske gasilke in gasilci bodo namreč še z 12 drugimi ekipami iz Slovenije tekmovali na gasilski olimpiadi v Berlinu.

Na nastop se bodo začeli intenzivno pripravljati že ta mesec, so povedali ob predstavitvi letošnjega načrta dela. Z njim so predvideli tudi vsaj 8 vaj za operativne gasilce, ureditev prikolične lestve in postavitve nadstreška pri stolpu doma. Novi predsednik Janez Gašperin je zagotovil, da si bodo prizadevali uresničiti vse načrte in ponoviti tudi tekmovalne uspehe.

Uspešno nadaljnje delo je gasilcem zaželel tudi radovljiški župan Vladimir Černe, ki je označil občinsko plaketo za lanske tekmovalne dosežke kot skromno nagrado. Desetim članom bodo za spodbudo društvena priznanja za dolgoletno delo, štirim veteranom značke in dvema častnikoma priznanji Gasilske zveze Slovenije. Med vsemi pa je bil najsrečnejši poveljnik Niko Legat, saj so ga mladi gasilci presenetili s čestitko in spominskim darilom za tri desetletja poveljevanja. / S. Saje

Vir: Gorenjski Glas, 9. 2. 1993

Občni zbor GD Ljubno - 90. leto aktivnega in uspešnega delovanja. Ljubno, 27. februarja - Letos bodo ljubenski gasilci dokončali z gradnjo novega gasilskega doma, saj je stari še iz leta 1903 in je že zelo zastarel in dotrajan. Novi dom so zgradili predvsem s prostovoljnim delom in prostovoljnimi prispevki. Zadnja dela na poslopju bodo zaključena do začetka julija, k otvoritveni proslavi in slavlju, pa bodo organizirali tudi gasilsko parado.

...

Na občnem zboru so podelili priznanja za dolgoletno aktivno delovanje v GD in sicer Francu Sitar za 50 let in Mariji Perko za 10 let. Občnega zbora se je udeležil tudi član predsedstva gasilske občinske zveze, Ciril Tomše in gasilce seznanil z nekaterimi bistvenimi spremembami, ki nastajajo ob novem organiziranju GD. Povedal je tudi, da se bodo GD Slovenije letošnje leto prvič udeležila gasilske olimpiade v Berlinu, možna pa je tudi udeležba Srečanja gasilcev Evrope na Madžarskem. Poleg tekmovanj in srečanj bo v radovljiški občini letošnje leto pestro, saj poleg 90. letnice Ljubenskega GD, slavijo tudi 110 let GD Radovljica, 100 let GD Kropa in 30 let GD Sr. Dobrava.

...

Vir: Gorenjski Glas, 2. 3. 1993

100 let GD Kropa. Gasilsko društvo Kropa bo konec tedna proslavljalo 100-letnico društva. V petek ob 18. uri bo najprej otvoritev gasilskega prostora v Kovaškem muzeju v Kropi, ob 20. uri pa bo slavnostna seja društva, na kateri bodo podelili priznanja. V soboto, 3. julija, pa bo v Kropi parada, po njej pa veselica s srečelovom.

Vir: Gorenjski Glas, 29. 6. 1993

Avto za gasilce Podnarta. Podnart, 19. julija - Svečano je bilo v soboto popoldne tudi v Podnartu. Člani gasilskega društva, ki je bilo ustanovljeno 1987. leta, so proslavili prevzem prenovljenega gasilskega avtomobila, ki so ga dobili ob pomoči in sodelovanju Milana Valjavca in Hansa Kocha od gasilcev iz vasi Borovnica občina Sela v Avstriji. Sami so se potem lotili del in ob podpori Kemične tovarne Podnart je avto brezplačno obnovila delavnica Jožeta Felicijana.

Poleg predstavnikov občine, občinske in Gasilske zveze Slovenije ter številnih društev so se slovesnosti udeležili tudi gasilci iz Borovnice z županom občine Sela Bertijem Vasnerjem. Avto je blagoslovil župnik iz Ovsiš Stanko Mahle, v programu pa je nastopil tudi pevski zbor iz Podnarta. V zahvalo za pridobitev avtomobila so gasilci Podnarta podelili tudi več priznanj. / A. Ž.

Vir: Gorenjski glas, 20. 7. 1993

**Gasilski avto PGD Podnart »Opel Blitz«, 1993
Vir: 20 let Gasilske zveze Radovljica**

**Krst obnovljenega gasilskega vozila, 1993
Vir: 10 let PGD Podnart**

GD Ljubno. Nov dom ob 90-letnici. Ljubno, 29. julija - Kljub zadnjim pripravam je bil že pogovor s predsednikom GD Ljubno, Mitjo Mladenovičem, poveljnikom društva, Branetom Fajfarjem, in predsednikom gradbenega odbora za gradnjo doma, Cirilom Ažmanom, ta teden v Ljubnem bolj kot ne slovesen. Gasilsko društvo bo namreč z današnjo (petek) gasilsko vajo ob 17. uri v Ljubnem in jutrišnjo svečano otvoritvijo novega gasilskega doma ob 18.30 proslavilo hkrati tudi 90-letnico društva.

V društvu, ki ima okrog sto članov, so se na gradnjo novega gasilskega doma v Ljubnem začeli pripravljati že pred šestimi leti. Takrat smo prevzeli podiranje starega mostu čez Savo na Posavcu in tako zbrali denar za dokumentacijo za gradnjo doma," se spominja Mitja Mladenovič, ki je sedem let predsednik društva. S prostovoljnim delom in ob pomoči krajanov so potem postopoma dograjevali dom s ciljem, da ga zgradijo do praznika.

"Ob pomoči nekdanje skupnosti za požarno varnost, sekretariata za ljudsko obrambo in zdaj občinske gasilske zveze ter Zavarovalnice Triglav, Iskre Otoče in Kemične tovarne Podnart ter sponzorjev, ki so podprli zdaj tudi slovesnost ob otvoritvi doma, so ga tudi zgradili.

Mitja Mladenovič / Brane Fajfar / Ciril Ažman

"Ta gradnja nas je v Ljubnem oziroma v krajevni skupnosti spoznala, zbližala in povezala," so poudarili vsi trije sogovorniki. Sicer pa v društvu vsa ta leta niso zanemarjali tudi rednega dela.

Glavno skrb so namenjali preventivi in izobraževanju. Najbrž je oboje prispevalo k temu, da že nekaj časa niso imeli nobenega požara na svojem območju. Sicer pa so na tekmovanju še posebej uspešne ženske članice, ki so na primer predlani na tekmovanju na Bledu osvojile drugo mesto, lani v Žireh pa prvo.

Po svečanosti jutri popoldne se bo ob 20. uri začela tudi velika vrtna veselica, na kateri bo igrala skupina Čuki. / A. Žalar

Vir: Gorenjski glas, 30. 7. 1993

90-letnica GD Ljubno. - Praznična potrditev dobrega gospodarjenja. Ljubno, 31. julija - Že dolgo se ni v Ljubnem zbralo toliko predstavnikov gasilskih društev iz občine Radovljica in tudi od drugod ter visokih predstavnikov gasilske organizacije, kot v soboto, ko so z otvoritvijo novega gasilskega doma gasilci v Ljubnem proslavili 90-letnico obstoja in uspešnega delovanja. Na svečanosti jim je čestital tudi predsednik Gasilske zveze Slovenije Ernest Eory.

Potem ko so že v petek na gasilski vaji pokazali, da so usposobljeni za posredovanje pri požarih in v nesrečah, so gasilci v Ljubnem v soboto popoldne pripravili svečano otvoritev gasilskega doma. Graditi so ga začeli pred šestimi leti, ko so s takratnim podiranjem starega mostu čez Savo na Posavcu zbrali prvi denar za gradnjo doma. Potem so jim pomagali v občini, v Iskri Otoče in Kemični tovarni Podnart, v Zavarovalnici Triglav in predvsem seveda krajanji in gasilci z delom in prispevki. Redno pa so prirejali tudi veselice in na ta način zbirali denar, da so v soboto odprli nov gasilski dom. Okrog 14 tisoč prostovoljnih delovnih ur so vložili vanj in zdaj, kot je pred dnevi povedal predsednik društva Mitja Mladenovič, se nameravajo lotiti novega cilja: "Stari gasilski dom v Ljubnem je dober kapital, da bomo začeli misliti na nov gasilski avtomobil, saj je sedanji star že dvaindvajset let."

Po pregledu dela in gradnje ter čestitkah predsednika Gasilske zveze Slovenije in predsednika občinske gasilske zveze Jožeta Smoleta, ki je mimogrede poudaril, da bo že sprejemanje proračunov čez približno pol leta pokazalo, kaj državi pomeni gasilstvo, oziroma gasilska organizacija, je ob zvokih Pihalnega orkestra iz Tržiča, novi dom odprli najstarejši operativni član GD Ljubno Franc Sitar, botra ob otvoritvi pa sta bila Ivanka Grašič in Zdravko Knific. Še prej pa je novi gasilski dom z opremo blagoslovil domači župnik Reman Mihor. Nadaljevanje svečanega proslavljanja pa je bilo že nov korak v dejavnosti društva, saj so z veselico, na kateri je skrbela za razpoloženje skupina Čuki, že napovedali dobro gospodarjenje tudi v prihodnje. / A. Žalar.

Vir: Gorenjski glas, 3. 8. 1993

Gasilci GD Srednja Dobrava, 1993
Vir: Bilten 30 let GD Srednja Dobrava

PGD Lesce. Leta 1993 se je Veriga zaradi gospodarskih težav odpovedala financiranju svojega IGD; društvo se je preimenovalo v krajevno PGD Lesce, ki je od Verige podedovalo vso opremo in kadre.

Vir: Zbornik ob 70-letnici gasilstva v Lescah (avtorica Valerija Keršič)

1994

Nov gasilski dom sredi Begunj
Glas, 27. 5. 1994

1995

95 letnica Gasilskega društva Leše.
Vir: Gorenjski Glas, 1. 7. 1995

1997

Desetletnica PGD Podnart. Podnart - Danes (petek) se bo na Češnjici pri Podnartu z meddruštveno gasilsko vajo začelo praznovanje 10-letnice PGD Podnart. Po vaji se bo 21. uri začela veselica z ansamblom Pop design. Jutri, 5. julija, bo ob 18. uri proslava, odprli pa bodo tudi nov gasilski dom. Nastopili bodo Moški pevski zbor iz Podnarta, recitatorji in harmonikarja Tomaž Kokalj ter Anže Bešter. Glavni pokrovitelj bo župan občine Radovljica inž. Vladimir Černe. Sodelovali bodo tudi gasilci iz sosednjih društev ter župan z gasilci iz Sele Borovnica iz Avstrije. Po podelitvi priznanj se bo začela veselica s srečelovom, igral pa bo ansambel Obzorje.

Vir: Gorenjski glas, 4. 7. 1997

GD Lesce. Uspešnost gasilcev se ne meri le po tem, koliko požarov pogasijo - Z gasilci se počutimo varneje - Skrb za požarno varnost v Lescah je najtesneje povezana s tovarno Veriga - 46 članov in 28 mladih gasilcev.

Lesce, 14. avgusta - V zadnjih desetih letih se v Gasilskem društvu Lesce ni spremenilo veliko stvari, zaradi sprememb na drugih področjih pa je tudi gasilska dejavnost prišla v krizo. Kljub temu je prav v zadnjem letu v društvo pristopilo mnogo novih, mladih članov, tako da bo praznovanje šestdesetletnice društva dostojno in slovesno. Leski gasilci ves čas uspešno sodelujejo s kolegi gasilci iz sosednjih Hlebc. Skrb za požarno varnost v Lescah je najtesneje povezana s tovarno Veriga in sega tja v leto 1937, ko je uprava Verige imenovala prvo gasilsko ekipo, ki je do 2. svetovne vojne skrbela za varnost v podjetju, pojasnjuje sedanji predsednik leškega gasilskega društva Anton Nežmah. "Razvoj Verige je prispeval tudi k razvoju gasilstva, tako so številni strokovno in dobro usposobljeni leski gasilci svojo petintridesetletnico pričakali z novim gasilskim stolpom in zelo dobro opremljeni. Seveda se uspešnost gasilcev ne meri le po tem, koliko požarov pogasijo, ampak tudi po tem kakšne uspehe dosegajo na gasilskih tekmovanjih - pri leskih gasilcih so se nagrade kar vrstile."

Na predlog društva je bil še leta 1980 zgrajen nov gasilski stolp in montirana nova sirena. Istega leta je bilo nabavljeno novo kombinirano vozilo, pri čemer so finančno pomagala mnoga domača podjetja. Zaradi gospodarskih težav, ki so nastale v zadnjem obdobju v tovarni Veriga, je tedanje vodstvo pred štirimi leti odpovedalo financiranje društva. Kljub temu je, posebej v zadnjem letu, v društvo vstopilo mnogo novih članov. "Gasilsko društvo ima za seboj 60 let trdega del, člani društva so vložili mnogo truda in prostega časa za razvoj gasilstva v Lescah. V leških gasilcih je združena neizmerna moč srčnosti, nesebičnosti, požrtvovalnosti in visoka družbena zavest." / M. A.

Vir: Gorenjski glas, 14. 8. 1997

1998

Stoletnica PGD Mošnje. Mošnje - V krajevni skupnosti Mošnje so minuli konec tedna proslavili krajevni praznik in stoletnico prostovoljnega gasilskega društva Mošnje. V četrtek je bila meddruštvena gasilska vaja in slavnostna seja društva ter proslava in pogostitev nad sedemdeset let starih krajanov. Zanimivo: udeležila se ga

tudi Jeramova mama, ki je celo starejša od društva, saj bo letos praznovala 101. rojstni dan. V petek je bilo srečanje članstva iz Klubov ljubiteljev Laškega piva, prikaz gašenja s staro gasilsko opremo in veselica. Osrednja slovesnost je bila v soboto, ko so nastopile mažoretke in godba na pihala iz pivovarne Laške, podelili so priznanja, razvili nov gasilski prapor in se povесelili ob igranju Gorenjskih muzikantov. / C.Z.

Vir: Gorenjski glas, 30. 6. 1998

Leški gasilci potrebujejo nov gasilski dom. Bo novi gasilski dom stal na Žagi? - Zgradili naj bi ga na mestu sedanjih drvarnic in barak - Občinska uprava pripravlja ustrezno dokumentacijo.

Lesce - Okrog 70 gasilcev Prostovoljnega gasilskega društva Lesce je ostalo brez gasilskega doma. Gasilski dom ob tovarni Veriga so namreč v postopku denacionalizacije vrnili dedičem nekdanjih lastnikov, zato so v Lescah začeli intenzivno razmišljati o gradnji novega doma. Po eni od zamisli naj bi ga zgradili v bližini restavracije Center na Žagi.

Nekdanji gasilski dom, ki so ga vrnili nekdanjim lastnikom

Gasilci so sicer trenutno še vedno v starem gasilskem domu, saj se je upravni odbor društva dogovoril z novim lastnikom, da ta gasilec do konca leta ne zaračunava najemnine. Toda kot je na zadnji seji radovljiškega občinskega sveta dejal svetnik Janko Stušek, so pogoji za delo gasilcev nemogoči, saj dom ob vsakem deževju zamaka. Zato je Janko Stušek občinskemu svetu dal pobudo, naj sprejme vse potrebne dokumente, na osnovi katerih bi v Lescah začeli graditi nov gasilski dom. Po Stuškovem predlogu bi dom stal na Žagi v Lescah, na mestu, kjer so sedaj drvarnice in lesene garaže stanovalcev Alpske 54. Zemljišče je občinsko, za dom pa naj bi namenili do 600 kvadratnih metrov. Gasilski dom bi bil manjši, imel naj bi dve garaži in vadišče, po Stuškovih besedah bi bil le nekaj večji kot kakšen zasebni stanovanjski objekt.

Prednost lokacije na Žagi naj bi bila v tem, da je prostor komunalno že urejen, nahaja se v bližini Centra in sedeža Krajevne skupnosti, poleg tega pa v bližini vseh pomembnih komunikacijskih povezav. Kot poudarja Janko Stušek, pa bi vsekakor morali zagotoviti prostor za nadomestno gradnjo drvarnic in garaž za stanovalce.

Sicer pa Stuškova zamisel o novem gasilskem domu ni edina; svet Krajevne skupnosti Lesce je razmišljal še o dveh drugih lokacijah, ena naj bi bila v okviru prireditvenega centra za Centrom, je opozoril svetnik Marko Smrekar.

Občinski svetniki so menili, da je potreben strateški pristop k reševanju problema in da je področje centralnega dela Lesce treba urejati celovito. Zato so zadolžili občinsko upravo, da takoj prične s postopkov priprave ustreznih prostorsko-izvedbenih aktov, na osnovi tega pa bodo o gradnji novega gasilskega doma v Lescah občinski svetniki odločali jeseni. / U. P.

Vir: Gorenjski glas, 21. 7. 1998

1999

Občni zbor leških gasilcev. Leški gasilci so za nov gasilski dom na Žagi - Prejšnjo soboto so se na rednem občnem zboru sešli člani Prostovoljnega gasilskega društva Lesce.

Lesce - Pregledali so delo v minulem letu in kot je ugotovil predsednik društva Janko S. Stušek, so program uspeli izpolniti, v nekaterih delih pa celo preseči. Glavni problem leskih gasilcev - nov gasilski dom - pa ostaja.

Društvo ima 71 rednih članov (med njimi enajst članic) in dva častna člana, ugotavljajo pa, da imajo v svojih vrstah premalo mladih. Zato si bodo v tem letu prizadevali predvsem za okrepitev števila mladih članov. V minulem letu so leski gasilci sedemkrat priskočili na pomoč pri požaru, pripravili so tri meddruštvene vaje in dve vaji Šobec 98. Opravili so tudi štiri delovne akcije ter sodelovali na več tekmovanjih, v Radovljici so, denimo, veterani osvojili drugo mesto. Glavni problem, s katerim se srečujejo in ki že ogroža njihovo delo, pa je prostor, saj so lani dokončno izgubili nekdanji verigarški gasilski dom, ki je bil z denacionalizacijo vrnjen dedičem bivšega lastnika.

Vzeli so jim tudi gasilski stolp, pred kratkim pa še orodišče. Kot pravi predsednik društva Stušek, bo prihodnost gasilcev v starem domu očitno zelo kratka, saj se mogoče že letos ne bodo mogli več izogniti plačevanju najemnine, zato je izgradnja novega doma nujna. V društvu se med različnimi možnimi lokacijami zavzemajo za tisto na Žagi v Lescah. V novem domu naj bi dobili gasilski stolp, dve garaži, orodišče-skladišče, v nadstropju sejno sobo in stanovanje za hišnika, v mansardi pa je predvidena možnost izgradnje dodatnih uporabnih prostorov. V okviru gasilskega doma naj bi bil tudi gasilski stolp. Občinski svet je v zvezi s tem načrtom sklenil, da je treba opraviti interni natečaj za spremembo zazidalnega načrta na tem območju.

Vir: Gorenjski glas, 16. 2. 1999

Leški gasilci so za nov gasilski dom na Žagi. Novinarka U.P je v časopisu Gorenjski glas dne 16. 2. 1999 poročala o občnem zboru Prostovoljnega gasilskega društva Lesce. Med drugim piše - cit.: "Vzeli so jim tudi gasilski stolp pred kratkim pa še orodišče." - konec cit. S takimi trditvami se ne strinjam. Resnica je, da še nikoli nismo nič vzeli, in je taka trditev za nas žalitev. Vzeli pa so nam drugi, ki se še danes z vsemi sredstvi borijo, da bi odvzetega skladišča ne bilo treba vrniti. Glede stolpa pa: gasilski stolp je montažen in ga je mogoče odmontirati in prenesti na drugo lokacijo. Strokovna ugotovitev je bila, da bi bilo to delo dražje od vrednosti stolpa. Zato ta stolp še stoji in sicer na našem zemljišču. Da bi se izognili takšnim

natolcevanjem, pozivam PGD, da v najkrajšem možnem času ta stolp odstrani. Verjemite, ta stolp je nam v napoto in nimamo z njim kaj početi.

Najemnina so sredstva, ki se vračajo nazaj in so namenjena vzdrževanju objekta. Ker objekt do sedaj ni bil normalno vzdrževan, so nujna nekatera popravila, sicer bo prišlo do gospodarske škode. Menda U. P. ne misli, da smo dolžni popravila plačati iz sredstev, ki nam jih nakazuje ZPIZ: Komaj verjamem daje tako kratke pameti. PGD časa, ko se je začel postopek vrnitev skladišča, pa do danes, t. j. štiri leta, ni plačalo niti tolarja na račun najemnine, za tako razumevanje sta se nam predsednik g. Stušek in predsednik KS g. Kavčič na občnem zboru zahvalila.

Po nekaterih podatkih, ki jih zagovarjajo posamezni gasilci PGD Lesce deluje že od leta 1937, to je dobrih 60 let. V tem času se jim ni zdelo potrebno, predvsem Leščanom, ki jim je PGD namenjeno, da bi zgradili lasten gasilski dom, ki bi funkcionalno odgovarjal gasilcem, pa morda še komu. O tem so začeli razmišljati šele sedaj, ko so ugotovili, da ne morejo delovati brezplačno v tujem skladišču. / Resman Franc, Zapuže 8

Vir: Gorenjski glas, 2. 3. 1999

Gasilski dom v Kamni Gorici: ob nedavnem praznovanju stoletnice gasilskega društva so pripravili slovesno parado.

Priznanja občine Radovljica - Zlata plaketa kamnogoriškim gasilcem. Prostovoljno gasilsko društvo Kamna Gorica letos praznuje stoletnico delovanja. Ustanovili so ga 8. januarja 1899, da bi uspešno branilo Kamno Gorico pred požari, poplavami in drugimi nesrečami, saj so bile fužine, vigenjci, skladišča in pomožna poslopja v glavnem leseni. Društvo je bilo v vsej svoji zgodovini zelo delavno. V času po ustanovitvi je bila prva skrb izgradnja doma, nato pa je sledila skrb za primerno opremo, ki jo je bilo treba ves čas modernizirati. Društvo je najštevilčnejše v krajevni skupnosti, skrbi za pomlajevanje svojih vrst, posebno pozornost pa namenjajo osnovnošolcem. Udeležujejo se vseh tekmovanj, delujejo preventivno in osveščajo krajane ter strokovno usposabljujejo člane. Gasilski dom je lepo urejen, prav tako tudi orodišče, je zapisano v obrazložitvi Priznanja.

Vir: Gorenjski glas, 6. 8. 1999

2000

PGD Hlebce. Leta 2000 je bilo v društvu 99 članov. Tega leta je bila kupljena in dana v uporabo nova črpalka Ziegler, tretjino denarja je prispeval MORS, preostalo so zbrali gasilci. Kupljeno in hkrati s črpalko dano v uporabo je bilo tudi krepko dražje

terensko vozilo MAZDA B 2500, za nakup katerega so se delno zadolžili, delno pa pridobili sredstva z veselicami in prispevki podjetij ter posameznikov. Člani društva so vozilo samostojno nadgradili ter ustrezno preuredili. S prostovoljnim delom so gasilci ob tej priložnosti uredili tudi sanitarije, orodišče in garažo.

Vir: 20 let Gasilske zveze Radovljica

Prezem novega vozila MAZDA s črpalko opremljeno za helikopterski prevoz

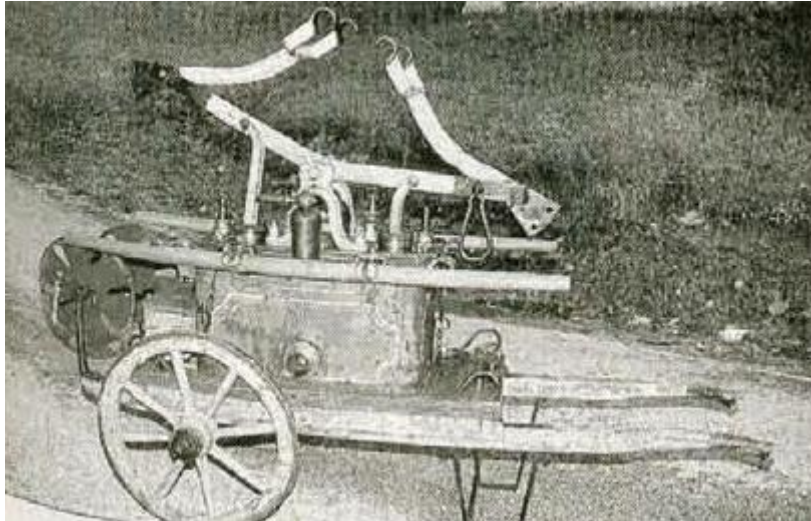
Vir: 20 let Gasilske zveze Radovljica

2001

V Lescah raste gasilsko-stanovanjski objekt, ki je trenutno največja gradnja v občini, dela naj bi bila zaključena aprila prihodnje leto.

Gorenjski glas, 3. 8. 2001

**Brizgalna GD Kupljenik (iz ok. 1900)
Gorenjski glas, 10. 7. 2001**

2002

Praznik Begunj. Krajevni praznik Begunj je 4. maj, ko se spominjajo osvoboditve 632 talcev iz begunjskih zaporov leta 1945. Osrednja slovesnost bo jutri, v soboto, ob 15. uri na graščinskem vrtu v Begunjah, gasilci pa bodo pripravili tudi gasilsko vajo, ki se navezuje na ustno izročilo na dan osvoboditve talcev. Krajanje se namreč spomnijo, daje 4. maja 1945 ob 15.05 zagorela domačija na Svetem Petru.

Vir: Gorenjski glas, 3. 5. 2002

PGD Lesce - 11. maj 2002 otvoritev novega gasilskega doma. Tehnični pregled gasilskega doma je bil 26. marca 2002, slavnostna otvoritev z gasilsko parado pa je bila 11. maja 2002 ob 15. uri. Na slavnostni otvoritvi je sodeloval Pihalni orkester Lesce z gosti iz Švice in mažoretkami. Dom je blagoslovil domači župnik Štefan Babič. Med vabljenimi gosti so bili državni sekretar na obrambnem ministrstvu Dušan Polajnar, poveljnik Civilne zaščite Slovenije Miran Bogataj, načelnik GRS Toni Smolej, predstavnik gospodarske zbornice Slovenije Janez Frelih, član predsedstva Gasilske zveze Slovenije Vili Tomat, direktor policijske uprave Kranja Jože Mencin, župani Nakla, Tržiča in Žirovnice, predsednik in poveljnik Gasilske zveze Radovljica in sosednjih zvez ter drugi.

Družba Alpdom inženiring d. d. Radovljica je ob zaključku gradnje stanovanjsko-gasilskega objekta v zahvalo dobrega sodelovanja uredila okolico, obnovila fasado stavbe leškega otroškega vrtca in na objektu Alpska 54 ter za sosednje stanovalce nadomestila trajne drvarnice.

Vir: Zbornik ob 70-letnici gasilstva v Lescah (avtorica Valerija Keršič)

**Novi gasilski avto GVV1, darilo TD Lesce ob otvoritvi gasilskega doma, 2002
Vir: Zbornik ob 70-letnici gasilstva v Lescah**

120 let PGD Begunje. - Brez gasilcev še Avsenikov ne bi bilo. Člani PGD Begunje so praznovali 120-letnico. Plaketo je dobil tudi Slavko Avsenik, ki je hvaležen gasilcem za vabila na veselice.

Begunje - Praznovanje so začeli z vajo štirih društev in ga nadaljevali s tekmovanjem gorenjskih veteranov. Ugledni gostje so begunjskim gasilcem čestitali na petkovi slavnostni seji, sobotne parade in razvitja novega prapora pa so se udeležili tudi tuji gasilci. Društvo so nagradili s srebrno plaketo GZS.

Četrtkovo vajo, na kateri je sodelovalo 40 gasilcev s 5 vozili iz PGD Begunje, Podgora, Hlebce in Radovljica, je vodil podpoveljnik domačega društva Janez Pavlič. Kot je povedal, je bil to zanj ognjeni krst, saj je šele pred nedavnim končal tečaj za poveljnika. Vseeno so uspešno opravili z gašenjem domnevnega požara in reševanjem ponesrečenca v OŠ Begunje. Domačini so se izkazali tudi na 3. srečanju veteranov PGD Gorenjske, ki so ga pripravili ob sodelovanju z Gasilsko zvezo Radovljica naslednji dan. Gostili so 19 ekip, med katerimi je zmagovalni pokal osvojila ekipa LIP tovarna Bohinj. Niko Legat, Alojz Holc, Florjan Gašperin, Franc Sirovnik in Albin Palovšnik so društvu iz Begunj priborili pokal za 2. mesto, tretja pa je bila ekipa iz Selc.

Za jubilej so begunjski gasilci razvili nov prapor.
Foto: Gorazd Kavčič

Petkovo slavnostno sejo upravnega odbora PGD Begunje v Restavraciji Avsenik so naznanile fanfare radovljiških godbenikov. Z glasbo sta jo pospremila tudi mlada harmonikarja iz Begunj. Kot je med opisom zgodovine društva dejala predsednica Veronika Kelih, so imeli gasilci v preteklosti bogato kulturno dejavnost v pevskem zboru, igralski skupini in orkestru tamburic. Seveda so nadaljevali tudi tradicijo prednikov, ki so po izgubi 9 hiš v požaru leta 1863 razmišljali o organiziranem gasilstvu. Društvo je leta 1882 ustanovil učitelj Jožef Turk na pobudo inšpektorja Antona Zadnikarja. Odtlej so se pri vodenju zvrstili številni vaščani; kar 37 let je bil poveljnik Niko Legat, njegovo dolžnost pa je letos prevzel Janko Resman. Vrsta generacij je pustila vidne sledove. Leta 1928 so dogradili prvi gasilski dom. Leta 1985 so se vselili v sedanji dom, za katerega so žrtvovali mnogo ur prostovoljnega dela. Največ se je spremenilo pri opremi; prva ročna brizgalna iz leta 1912 še deluje, vendar je veliko boljše visokotlačna črpalka, s katero so letos opremili eno od vozil.

Priznanje za članice, ki so olimpijske zmagovalke in državne prvakinje.
Foto: Stojan Saje

Usposobljenost več kot 250 članov dokazujejo številni pokali, ki so jih osvajali njihovi tekmovalci. Najboljšim ekipam z mednarodnih tekmovanj, med katerimi so bile poleg štirih ekip članov tudi olimpijske prvakinje iz leta 1993 v Berlinu in hkrati letošnje državne prvakinje, so podelili društvene plakete. Enako priznanje je dobil častni član

Slavko Avsenik, ki je priznal, da brez gasilcev tudi ansambla Avsenik ne bi bilo. Plakete so izročili več posameznikom, društvom in organizacijam. Gostje, med njimi tudi najstarejši član Jože Perko, so prejeli spominska darila. Slavlencem so v petek čestitali za uspehe in jubilej predsednik KS Begunje Branko Gogala, predsednik GZ Radovljica Ciril Ažman, Predsednik regijskega sveta GZ Gorenjske Rudi Zadnik, član predsedstva GZS Vili Tomat, sodelavec Uprave za zaščito in reševanje RS Janko Petrovič in župan občine Radovljica Janko S. Stušek. V soboto so se jim pridružili pri praznovanju poleg gorenjskih gasilskih enot tudi gasilci iz Nemčije, Avstrije in Italije; med slednjimi so bili prijatelji iz Cembre. Po paradi enot in tehnike so se zbrali na osrednji proslavi, kjer je župan Stušek razvil nov gasilski prapor. Društvo so nagradili s srebrno plaketo Gasilske zveze Slovenije, odlikovanja GZS so podelili desetim članom, še več pa jih je dobilo republiška in občinska gasilski priznanja. Kar tri večere so poskrbeli tudi za zabavo ob glasbi različnih ansamblov. / Stojan Saje

Vir: Gorenjski Glas, 2. 7. 2002

Nov gasilski avto v Lescah. V nedeljo, 29. septembra, so gasilci Prostovoljnega gasilskega društva v avtocampu Šobec izvedli gasilsko vajo ob svečanem prevzemu novega gasilskega avtomobila.

Lesce - IVECO je opremljen z najsodobnejšimi napravami za hitro posredovanje pri požarih. Gasilski avto je gasilcem izročilo v upravljanje Turistično društvo Lesce, ki je tudi lastnik in upravljalec avtocampa Šobec.

Tako, kot vsaka organizacija, mora tudi avtocamp Šobec poskrbeti za požarno varnost. V Lescah so se te skrbi lotili na posebej izviren način. S Prostovoljnim gasilskim društvom Lesce so podpisali pogodbo, v kateri so si vloge razdelili tako, da je Turistično društvo Lesce kupilo gasilski avto, gasilci Prostovoljnega gasilskega društva pa bodo skrbeli za preventivno požarno varnost in v primeru potrebe tudi intervenirali z vsemi sredstvi, ki jih imajo na razpolago.

Že maja, ko so leski gasilci odpirali nov gasilski dom, je predsednik Turističnega društva Lesce Zlatko Kavčič v imenu društva, poskrbel za veliko presenečenje. Na svečano parado se je pripeljal z novim gasilsko intervencijskim vozilom IVECO, ki je bilo takrat samo pokazano kot primer avtomobila, kakršnega je Turistično društvo kupilo za leške gasilce. Takrat je bilo navdušenje vsestransko in tudi hvaležnost gasilcev ter Leščanov Turističnemu društvu Lesce je bila velika. Turistično društvo Lesce pomaga vsem klubom, društvom in kraju nasploh ter je vzor dobrega sodelovanja med krajanji na eni strani in društvom ter avtocampom Šobec na drugi strani. Od maja do septembra je potekel rok dobave novega avtomobila, ki so ga posebej za gasilske namene opremili z vso specialno opremo. V nedeljo, 29. septembra, je predsednik Turističnega društva Lesce Zlatko Kavčič izročil predsedniku Prostovoljnega gasilskega društva Lesce Janku Sebastjanu Stušku ključne novega avtomobila, pred tem pa sta še simbolično montirala nove registrske tablice na vozilo. Značilnost novega gasilskega vozila je v sposobnosti hitre intervencije. Opremljeno je z rezervoarjem vode in visokotlačno črpalko poleg klasične, kar omogoča hitro intervencijo. Dihalni aparati skrbijo za največjo možno varnost in opremljenost skupine gasilcev, ki je v takih primerih običajno prva na požaru.

Gasilci PGD Lesce bo ob svečanosti uprizorili vajo gašenja požara v recepciji campa Šobec. Tako je seveda prvo prihitelo na kraj dogodka novo intervencijsko vozilo, gasilci so z dihalnimi aparati in vodno prho hitro vskočili v recepcijo, pogasili požar. Medtem so že prišli v pomoč gasilci večjega intervencijskega vozila in nazadnje še gasilci manjšega vozila, ki so odpeljali ponesrečenca. V nadaljevanju so gasilci – veterani PGD Lesce izvedli še suho vajo in prikazali hitro polaganje gasilskih cevi od virov vode do mesta požara.

Ob svečani izročitvi ključev novega gasilskega vozila, je predsednik Turističnega društva Lesce Zlatko Kavčič poudaril, da dogodek simbolizira tudi dolžnost sedanjih vodilnih funkcionarjev PGD Lesce, da dejavnost gasilstva v Lescah še okrepijo in da tudi v naslednjem mandatu nadaljujejo z dobrim delom, kar so dokazali že v pretečenem mandatu, saj so rezultati, ki se kažejo v novem gasilskem domu in v novem gasilskem avtomobilu brez dvoma velika spodbuda za starejše gasilce, kakor tudi za mlade, ki jih je vedno več v njihovih vrstah.

Predsednik gasilskega društva Lesce Janko S. Stušek je prevzel ključe avtomobila in jih izročil operativni četi gasilcev ter obljubil zavzeto skrb za požarno varnost še naprej.

Po svečanem dogodku je sledilo kratko družabno srečanje gasilcev in članov Turističnega društva Lesce.

Vir: Gorenjski Glas, 1. 10. 2002

Predaja gasilskega vozila IVECO, 2002
Vir: Zbornik ob 70-letnici gasilstva v Lescah

2003

Nov prizidek gasilskega doma. Na Brezjah so prenovili gasilski dom in zgradili prizidek. Gasilci potrebujejo novo gasilsko vozilo. Brezje – »Najprej štalca, potem kravca,« je z veliko mero humorja pospremil odprtje prenovljenega gasilskega doma in novega prizidka predsednik Prostovoljnega gasilskega društva (PGD) Brezje Izidor Arih in dodal, da je tudi njihova »kravca« (gasilsko vozilo op. p.) v zelo slabem stanju in jo bodo morali zamenjati z novo. Minula sobota je bila za brezjanske gasilce praznični dan, saj so z novim prizidkom končno dobili veliki garaži, ob gradnji pa so prenovili tudi štiri desetletja star gasilski dom.

Po novem prizidku naj bi brezjanski gasilci poskrbeli za novo vozilo.

Sto petdeset kvadratnih metrov velik prizidek so začeli graditi lani. Zgradili so ga večinoma s prostovoljnim delom. Člani gasilskega društva so opravili več kot 10.000 ur prostovoljnega dela, domačini so prispevali les za gradnjo, veliko pa so pomagali tudi brezjanski obrtniki, ki so delo v novem prizidku opravili brezplačno. Gradnja je stala 35 milijonov tolarjev, od tega je radovljiška občina lani prispevala 10 milijonov tolarjev, letos še 7 milijonov tolarjev, ostali denar pa so zagotovili v PGD Brezje.

Načrtovalec novega prizidka, Marko Smrekar je poskrbel, da se prizidek lepo staplja s starim delom gasilskega doma in z okolico, brezjanski gasilci pa so z njim dobili veliki in prostorni garaži, ki ju do sedaj niso imeli, prostore v prvem nadstropju pa bodo namenili poslovni dejavnosti in jih po Arihových besedah oddajali ter tako zaslužili nekaj denarja za delovanje PGD in za nakup nove opreme. Najprej bo na vrsti novo vozilo, saj je sedanje že staro in zelo dotrajano in je, kot je dejal Arih, več pri mehaniku, kot v garaži gasilskega doma. Prisluhnilo so tudi želji tamkajšnjega otroškega vrtca in jim oddali kletni prostor za spravilo igral.

Prostorsko smo bili že zelo utesnjeni in prostora za garaže doslej nismo imeli, zato smo se odločili za gradnjo, hkrati pa smo uredili tudi dobrih štirideset let star gasilski dom. Večjih izvajalcev nismo imeli, saj so glavnino dela opravili gasilci sami, zelo pa smo veseli tudi vseh prispevkov in podarjenega dela brezjanskih obrtnikov, ki bi se jim ob tej priložnosti rad zahvalil za pomoč, saj brez prostovoljnega dela in občinske pomoči prizidka zagotovo še ne bi imeli, " je dejal Arih. V PGD Brezje, njegov poveljnik je Pavel Razboršek, je dobra stotnija članov, veliko je mladih, zato se jim za prihodnost ni bati. Poleg domačega praznika pa so bile Brezje minulo soboto ves dan v znamenju gasilcev in 3. vseslovenskega romanja gasilcev na Brezje, kjer je bil po maši tudi blagoslov gasilcev in njihovih vozil, v šotoru, ki so ga postavili na parkirišču ob baziliki, pa je bilo poskrbljeno za hrano, zabavo in prijeten klepet. / Renata Škrjanc - foto : R. Š.

Vir: Gorenjski glas, 16. 5. 2003

110 let PGD Ljubno - Avto in prapor za jubilej. Prostovoljno gasilsko društvo Ljubno deluje že sto let. Za praznik so dobili sodoben kombi in razvili nov prapor. Ljubno - Društvo ima v svojih vrstah 105 članov, ki jih krajani cenijo zaradi njihove delavnosti. S prevozi vode so zbrali kar dobro polovico denarja za nov gasilski avto, katerega so predali namenu ob 100-letnici. Odlikovanji GZS za posebne zasluge sta prejela društvo in najstarejši član Franc Sitar.

Vito Praprotnik, Mitja Mladenovič, Mira Arko in Janez Pogačar

(od leve) ob novem avtu.

Konec minulega tedna je bil v Ljubnem prazničen. V petek so se gasilci zbrali na slavnostni seji, kjer jim je za jubilej čestital predsednik GZS Ernest Oery. Podelili so del priznanj svojim članom in sosednjim društvom. Gasilci iz širše okolice so prišli tudi na sobotno parado. Tam je posebno pozornost zbudila ročna brizgalna iz leta 1904, last domačega društva. Predsednik PGD Ljubno Mitja Mladenovič je v slavnostnem govoru spomnil, daje leta 1903 Jožef Ambrožič okrog sebe zbral 19 ustanovnih članov. Iz skromnega začetka so z zanesenjaškim delom, kakršno je za društvo značilno še danes, ustvarili marsikaj. Leta 1909 so postavili prvi gasilski dom, nato zgradili pet požarnih bazenov in poskrbeli za opremo. Prelomnica je bila leta 1961, ko se je GD Otoče pridružilo ljubenskemu društvu. Enajst let zatem so dobili gasilski kombi, za 90-letnico društva so odprli nov dom in dve leti pozneje prevzeli še gasilski kamion. Do stoletnice so uspeli kupiti nov kombi, za katerega so sami zbrali 2,3 milijona tolarjev s prevozi vode. Opravili so 10 tisoč prostovoljnih ur pri spravilu podarjenega lesa in drugih delih. Uspehe društva so pohvalili predsednik KS Ljubno Brane Fajfar, predsednik GZ Radovljica Ciril Ažman, radovljiški župan Janko S. Stušek in član predsedstva GZS Vili Tomat. Slednji je na podelitvi številnih priznanj izrazil zadovoljstvo, da sta najvišji gasilski odlikovanji prejela društvo in njegov najstarejši član Franc Sitar. Kipec Florijana je za pomoč društvu dobil Ciril Ažman. Pot svečanem razvitju novega prapora je prevzel ključe kombija poveljnik Vito Praprotnik. Vozilo je blagoslovil župnik Roman Mihor, trak pa sta prerezala botra Mira Arko in Janez Pogačar. / Stojan Saje

Vir: Gorenjski Glas, 24. 6. 2003

110 let PGD Kropa - Praznik kroparskih gasilcev. Ob 110-letnici PGD Kropa so odkrili spominsko ploščo pokojnim članom društva. Doslej ga je vodilo le petnajst predsednikov.

Kropa - Spominsko ploščo je v petek odkril najstarejši član društva Rudolf Berce, ki si je prislužil tudi najvišje gasilsko odlikovanje. Na sobotni proslavi je društvo prejelo bronasto plaketo GZS, razvili pa so tudi nov prapor.

Praznovanje visokega jubileja Prostovoljnega gasilskega društva Kropa se je začelo delavno. Minuli četrtek popoldan je 12 gasilcev z dvema voziloma prikazalo, kako bi pogasili požar v stanovanjskem objektu. Resnični ogenj v Radovljici je preprečil namero, da bi s tamkajšnjimi gasilci predstavili vajo v stari opremi. Sreča pa je, da v

Kropi niso imeli večjega požara od leta 1992, je ugotovil poveljnik Jože Eržen. Več kot polovica od 54 članov je usposobljena za gašenje, vendar bi potrebovali še več znanja za posamezne specialnosti. Imajo novejšo avtocisterno, kombi za prevoz moštva in orodja pa je star 25 let. Načrtujejo tudi nakup nove visokotlačne črpalke ob pomoči GZ Radovljica.

Večina članov se je skupaj z gosti udeležila petkove slovesnosti pred gasilskim domom, ki so ga odprli leta 1977. Tam je 83-letni Rudolf Berce, ki je že več kot 60 let v društvu, odkril bakreno ploščo v spomin na pokojne gasilce. Srečanje so nadaljevali s slavnostno sejo, med katero je predsednik Oskar Kranjc opisal razvoj društva. Spomnil je, da je Požarna bramba Kropa štela 38 pristopnih članov. Največ dela je imela leta 1901, ko je pogorelo 14 hiš. Društvo je pozneje odigralo pomembno vlogo tudi v kulturnem življenju, saj je imelo svojo godbo in dramsko skupino. Po drugi svetovni vojni je bilo veliko požarov v domači tovarni in okoliških vaseh. V zadnjih letih jih bolj ogrožajo povodnji. Razen ob nesrečah gasilci priskočijo na pomoč tudi pri delih in prireditvah v kraju. Za opravljeno delo se je Kranjc zahvalil vsem članom in zlasti 15 dosedanjim predsednikom. Njemu in drugim sodelavcem je poveljnik izročil društvena priznanja, društvu pa je Janez Erman predal priznanje GZ Radovljica.

Predsedniku Oskarju Kranjcu je predal Janez Erman priznanje GZ Radovljica za 110-letnico PGD Kropa.

Še bolj slovesno je bilo v soboto. Popoldan je Kropo razgibala gasilska parada. Med proslavo so razvili nov društveni prapor; botra sta bila predsednik KS Stanko Habjan – mlajši in žena Anita, blagoslov pa je opravil župnik Anton Vidmar. Društvo, k i je tretje po starosti v občini, so nagradili z bronasto plaketo GZS. Gasilsko odlikovanje I. stopnje je prejel Rudolf Berce, odlikovanji II. stopnje pa sta si prislužila Jaka Štalc in Janez Mohorič. / Stojan Saje

Vir: Gorenjski Glas, 9. 9. 2003

2005

Novo vozilo do jubileja. Kamna Gorica. Prostovoljno gasilstvo ima v Kamni Gorici dolgo tradicijo, saj njihovo društvo deluje že 106 let. Danes je v njem več kot sto članov iz vasi in bližnje okolice. Posebej so ponosni, da imajo poleg 42 usposobljenih gasilcev tudi 13 operativnih članic. Lani so bile v vrhu med gorenjskimi gasilkami, na državnem prvenstvu pa so osvojile 14. mesto. Uspešna je tudi mladina, ki jo vodi

Ervin Maček. Njegov oče Peter Maček je poveljnik in skrbi za stalno pripravljenost moštva. Kot ugotavlja predsednik Jože Skalar, je to vse težje ob pičem razumevanju delodajalcev za udeležbo gasilcev na vajah. Na srečo so imeli lani le pet požarov. Veliko več je bilo prostovoljnega dela pri urejanju notranjosti doma, kjer so vgradili tudi nova dvizna vrata za orodišče. Brez njih ne mine niti nobena prireditev v kraju. Ob Langusovih dnevih so pripravili tudi družabno srečanje članov in krajanov. Zbrani denar varčujejo za nov orodni avto, ki bi ga radi zapeljali v garažo do 110-letnice društva. Svoje vrste so pomladili z včlanitvijo pionirjev v društvo. Na občnem zboru so podelili več priznanj za dolgoletno delo članov. Plaketi veterana sta dobila Zdravko Bolčina in Janez Udir, ki sta bila dolgo aktivna gasilca. / S. S.

Vir: Gorenjski Glas, 4. 5. 2005

2006

Meddruštvena vaja PGD Srednja Dobrava. 4. julija so v Prostovoljnem gasilskem društvu Srednja Dobrava organizirali meddruštveno vajo. Tema le-te je predvidela požar v mizarški delavnici sredi strnjenegega naselja, v Mišačah. Vaja je bila še razširjena na oskrbo požarnega bazena z vodo. Na vaji so poleg domačega društva sodelovali še: PGD Podnart, PGD Radovljica, PGD Kropa, PGD Ljubno, PGD Brezje in PGD Kamna Gorica. Skupaj je sodelovalo 43 gasilcev. Pri oskrbi bazena z vodo je gasilec iz PGD Srednja Dobrava uspelo vzpostaviti krožno pot gasilskih cistern, tako da ni prihajalo do tesnih srečanj dveh vozil na sicer zelo ozkih cestah, ki vodijo do vasi Mišače.

Vir: Deželne novice, 11. 8. 2006

Novo vozilo za PGD Lancovo. Kot smo že v prejšnjih novicah najavili, so gasilci PGD Lancovo 19. avgusta pripravili slovesnost, na kateri so prevzeli novo vozilo ob navzočnosti radovljiškega župana Janka S. Stuška, predsednika GZOR Janeza Ermana, predstavnika GZ Slovenije Vilija Tomata, predsednika domačega društva Janeza Koselja in botrov Slavice in Milana Kalauz iz Dekanov, vozilo pa je blagoslovil radovljiški župnik in dekan Jože Drolc.

Vir: Deželne novice, 15. 9. 2006

PGD Lesce – novo vozilo Renault Midlum (gasilsko ime: GVC 16/25). Vozilo je opremljeno z: 2500 litrov rezervoar vode, dodaten rezervoar s 150 l penilnega sredstva, dva visokotlačna navijaka z ročnikoma, črpalka Rosenbauer, pralno-polivalni visokotlačni sistem pod kabino s sistemom 6 šob, profesionalni elektroagregat Endress, svetlobni jambor s 4x1000W reflektorji in raztegom 5.5 m, prezračevalnik Leader, parmanentni sesalec Vetter ...

Vir: Zbornik ob 70-letnici gasilstva v Lescah (avtorica Valerija Keršič)

Vozilo in oprema GVC 16/25

Vir: Zbornik ob 70-letnici gasilstva v Lescah

2007

20-letnica PGD Podnart. Podnart - Prostovoljno gasilsko društvo Podnart, ustanovljeno 2. februarja 1987, je v soboto še posebej slovesno praznovalo 20-letnico delovanja. Med ustanovitelji je bil tudi sedanji predsednik Janez Erman. Gasilci so dobili novo moderno gasilsko vozilo, vredno blizu 180 tisoč evrov. Botra novega vozila sta bila direktorica tovarne Atotech Marijana Rebernik in župan občine Radovljica Janko S. Stušek. Gasilci iz Podnarta so svoje 15 let staro vozilo dali gasilcem iz Hlebc, vozilo gasilcev iz Hlebc so dobili gasilci iz Podgore, staro vozilo gasilcev iz Mošenj pa so dobili gasilci iz Kroke. Vozila je blagoslovil župnik Alojz Kavčič. Številni so v soboto čestitali gasilcem iz Podnarta za uspešno delo, med drugim tudi predsednica krajevne skupnosti Darja Bešter in župan prijateljske občine Sele na Koroškem Engelbert Wassner. V kulturnem programu sta sodelovala domači moški pevski zbor in pihalni orkester iz Lesc, za zabavo pa so igrali Veseli Gorenjci. Na sliki: novo vozilo gasilcev iz Podnarta z voznikom Bojanom Maričem.

Vir: Gorenjski glas, 8. 7. 2007

**Novo gasilsko vozilo PGD Podnart (GVC 15/25)
Vir: 20 let Gasilske zveze Radovljica**

2013

**Gasilski vozili PGD Lancovo, 2013
Vir: 20 let Gasilske zveze Radovljica**

2016

Ponos radovljiških gasilcev. Na občnem zboru 5. marca v avli OŠ A. T. Linharta so bila članom Prostovoljnega gasilskega društva (PGD) Radovljica predstavljena poročila o delu društva in komisij v preteklem letu ter program dela in finančni načrt za letošnje leto. Poleg članov društva so se zboru udeležili še povabljeni gostje iz sosednjih gasilskih društev, ki delujejo v okviru Gasilske zveze Radovljica, in pobratenih ter drugi.

...

Radovljiški gasilci so v letu 2015 opravili 51 intervencij, od tega 20 požarnih, 17 tehničnih, petkrat reševanje oseb oziroma iskanje pogrešanih oseb, osemkrat intervencije ob naravnih nesrečah (poplave, visok sneg, močan veter) ter enkrat ob prometni nesreči. Na intervencijah so skupno opravili 687 ur s 458 gasilci. Z vsemi vozili so prevozili 16.742 kilometrov in opravili več kot 10.000 prostovoljnih ur.

Vsakodnevna prisotnost v gasilskem domu je zaščitni znak društva in posledično hitrega interveniranja. Včlanjeno je 163 članic in članov, ki se izobražujejo in pridobivajo nova znanja ter specialnosti. V letu 2015 je 20 članov opravilo različne tečaje, priznanja so jim podelili predsednik PGD Igor Marijan, predsednik GZ Radovljica Jože Zima in poveljnik PGD Radovljica Jonas Sotler.

...

Vir: Deželne novice, 1. 4. 2016

Nagrada leškim gasilcem. Enajstega maja letos se je letos s podelitvami bonov za tisoč evrov zaključila vseslovenska Mercatorjeva nagradna akcija Radi delamo dobro. Od 1. do 30. aprila 2016 je potekala akcija nabiranja žetonov v izbranih Mercatorjevih trgovinah. V naši občini je bila to Mercatorjeva trgovina na Alpski cesti v Lescah. Ob nakupu izdelkov v Mercatorjevi trgovini so kupci dobili darilni žeton za vsak račun. Žeton so lahko podarili v skrinjice, enemu od treh dobrodelnih in drugih organizacij, ki so kandidirale za Mercatorjeve nagrade. V Lescah so bili to PGD Lesce, Nogometni klub Lesce in vrtec Lesce. V mesecu dni je leškim gasilcem uspelo zbrati največ žetonov, kar 2834 oziroma toliko točk in zaslužili so si prvo nagrado – tisoč evrov. Zanj so že kupili novo zložljivo prevozno lestevo, ki je stala skupaj z vgradnjo skoraj tisoč dvesto evrov in je že na gasilskem avtu. Leški gasilci se trgovski družbi Mercator, njihovim trgovkam v Lescah in vsem kupcem, ki so jih podprli, iskreno zahvaljujemo.

Vir: Deželne novice, 15. 7. 2016

PGD Kamna Gorica

**GMV VW Transporter, 2016
Vir: 20 let GZR**

2017

Novo gasilsko vozilo PGD Kamna Gorica. Gasilci iz Kamne Gorice so na slovesnosti v soboto, 17. junija, prevzeli novo gasilsko vozilo s prikolico.

»Danes je za gasilce Kamne Gorice velik dan, saj bomo v last svojega društva prejeli gasilsko vozilo s prikolico. Zahvala zanj gre seveda občini Radovljica, županu in seveda občinskemu svetu, ki je potrdil nabavo vozila in prikolice v vrednosti 55 tisoč evrov; nekaj čez dva tisoč evrov je prispevalo naše društvo. Zahvaljujem se tudi botru našega avtomobila in prikolice, domačinu Gašperju Potočniku«, je zbrane na slovesnosti nagovoril predsednik PGD Kamna Gorica Jože Skalar.

Prvo motorizirano vozilo so gasilci iz Kamne Gorice dobili leta 1974, podarila pa jim ga je tovarna Plamen Kropa. »To je bil odpisani kombi, ki smo ga preuredili tako, da smo vanj namestili motorno brizgalno in nekaj cevi. Drugi avtomobil smo gasilci dobili s sredstvi samoprispevka v Kamni Gorici 1989. To je bilo za takratne razmere, kar sodobno gasilsko vozilo, v katerem je bilo poleg obvezne opreme prostora še za devetčlansko ekipo.«

Foto: Primož Pičulin

Župan Ciril Globočnik je poveljniku PGD Kamna Gorica izročil ključe.

A vozni park se je staral in po časovnici, ki jo je določil Upravni odbor Gasilske zveze Radovljica, so počasi na vrsto za novo vozilo prišli gasilci iz Kamne Gorice. »V ta namen smo ustanovili komisijo za nabavo vozila, ta pa se je odločila, da ne vem kako dragega orodnega avtomobila vas ne potrebuje. Komisija se je odločila za nabavo gasilskega vozila in orodno prikolico, na kateri je vsa potrebna oprema za gašenje. Izhodišče za tako odločitev pa je bilo med drugim tudi to, da Kamna Gorica, ki je prepletena z vodo, potrebuje mobilno prikolico, ki jo je mogoče pripeljati na še tako odročno mesto v vasi.«

Komisija se je odločila za nabavo vozila VW transporter s pogonom na vsa štiri kolesa, v katerem je prostora za devet gasilcev, s prikolico. V njej je poleg motorne brizgalne vsa moderna oprema za prvo gašenje požara.

PGD Kamna Gorica trenutno šteje 103 člane, od tega je 28 tako imenovanih operativcev, 13 operativcev v rezervi, 11 pripravnikov, kar 20 pionirjev, devet mladincev, 12 veteranov in deset podpornih članov. Lani so prenovili gasilski dom in orodišče, zamenjali dotrajano električno napeljavo, obnovili tla, uredili novo ogrevanje doma ter obnovili požarni stolp. / Marjana Ahačič

Vir: Dežele novice, 30. 6. 2017

Takole so novo vozilo pozdravili gasilci v Mošnjah
Staro vozilo bodo odslej uporabljali gasilci iz Begunj.

Novo vozilo za mošenjske gasilce. Mošenjske dneve so konec septembra izkoristili tudi za prevzem novega gasilskega vozila, ki ga je dobilo domače prostovoljno gasilsko društvo. Staro vozilo s cisterno je bilo namreč v obratovanju že 35 let. Za novo, sodobno opremljeno vozilo, je občina Radovljica prispevala nekaj več kot 91 tisoč evrov, 41.300 evrov pa PGM Mošnje s pomočjo donatorjev. Dodatnih šest tisoč evrov so namenili za opremo vozila. Sodobno opremljeno vozilo omogoča hitrejše in kakovostno posredovanje. Primerno je za vožnjo po težko dostopnih terenih, oprema v vozilu pa je namenjena tako posredovanju v urbanem okolju, kot v naravi, je

povedal predsednik PGD Mošnje Nejc Zima in se zahvalil vsem, ki so prispevali k nakupu, posebej krajanom in krajkankam Mošenj in Otoka. / Marjana Ahačič
Vir: Dežele novice, 13. 10. 2017

Gasilski domovi (po 2000)

Gasilski dom Begunje
Vir: gasilci.org

Gasilski dom Begunje

Vir: pgd.ovcka.eu

Gasilski dom Brezje
Vir: gasilci.org

Gasilski dom Brezje
Vir: pgd.ovcka.eu

Gasilski dom Hlebce
Vir: gasilci.org

Gasilski dom Hlebce
Vir: pgd.ovcka.eu

Gasilski dom Kamna Gorica
Vir: gasilci.org

Gasilski dom Kamna Gorica
Vir: pgd.ovcka.eu (JM Kranj)

Gasilski dom Kropa
Vir: gasilci.org

Gasilski dom Kropa
Vir: pgd.ovcka.eu (JM Kranj)

Gasilski dom Lancovo
Vir: gasilci.org

Gasilski dom Lancovo
Vir: pgd.ovcka.eu

Gasilski dom Lesce
Vir: gasilci.org

Gasilski dom Lesce
Vir: pgd.ovcka.eu (JM Kranj)

Gasilski dom Ljubno
Vir: gasilci.org

Gasilski dom Ljubno
Vir: pgd.ovcka.eu

Gasilski dom Mošnje
Vir: gasilci.org

Gasilski dom Mošnje
Vir: pgd.ovcka.eu (JM Kranj)

Gasilski dom Podgora
Vir: gasilci.org

Gasilski dom Podgora
Vir: pgd.ovcka.eu (JM Kranj)

Gasilski dom Podnart
Vir: gasilci.org

Gasilski dom Podnart
Vir: pgd.ovcka.eu

Gasilski dom Radovljica
Vir: gasilci.org

Gasilski dom Radovljica
Vir: pgd.ovcka.eu (JM Kranj)

Gasilski dom Srednja Dobrava
Vir: gasilci.org

Gasilski dom Srednja Dobrava
Vir: pgd.ovcka.eu (JM Kranj)

Gasilski dom Elan Begunje
Vir: gasilci.org

Časovnica nakupov gasilske opreme (po društvih)

GD Begunje (ust. 24. 12. 1882):

- 1882 Ustanovitev gasilskega društva Begunje**
1882; prostori v Perkovi hiši
1882; uporabljajo brizgalno Ženske kaznilnice
1885; kupijo prvo ročno brizgalno
- 1906 Zgrajen gasilski dom**
1911; kupijo ročno brizgalno na konjsko vprego
1925; prodajo četverkolno brizgalno
- 1928 Dogradijo gasilski dom (shramba za orodje)**
1941; kupijo motorno brizgalno ILO
1952; v Dvorski vasi zgradijo dva požarna bazena
1952; na fotografiji so tri motorne brizgalne
- 1953; v Poljčah in Podgori zgradijo požarna bazena
1962; kupijo kombi IMV
1962; kupijo brizgalno Volkswagen
1972; kupijo gasilno vozilo TAM 2001
1972; kupijo motorno brizgalno Rosenbauer
1977; kupijo motorno brizgalno
1977; na Zgoši in Zapužah zgradijo požarna bazena
1978; zgradijo orodjarno v Dvorski vasi

1978; zgradijo vodni zajetji v Begunjah (potok Blatnica) in v Poljčah
1980; na prvenstvu osvojijo novo brizgalno in jo podarijo v Dvorsko vas.
1980; nov požarno-varstveni bazen na Zgoši
1982; prevzamejo gasilno vozilo TAM 125

1985

Zgrajen nov gasilski dom

1992; prevzamejo gasilno vozilo TAM 110.
2007; prevzamejo novo orodno vozilo Renault.
2009; zamenjajo vozilo za prevoz moštva Citroen Jumper GVM-1

GD Radovljica (ust. 1883):

1821

Grof Thurn kupi brizgalno

1873

Pod vodstvom grofa Thurna snujejo gasilno društvo. Pristopi 80 mož.

1883

Ustanovitev gasilskega društva Radovljica

1883; od grofa Thurna kupijo brizgalno iz leta 1821
1895; kupijo novo (ročno) snemalno brizgalno

1896

Zgrajen gasilski dom

1896; gasilska kolesarska četa
pred 1923; kupijo prvo motorno brizgalno
1923; zgradijo požarni bazen v Predtrgu
1928; kupijo drugo motorno brizgalno
1929; kupijo orodni avtomobil
1933; kupijo novo sanitetno vozilo (Opel)
1934; kupijo gasilsko vozilo (Chevrolet)
1951; v Predtrgu in Vrbnjah zgradijo požarna bazena
1961; zgradijo požarna bazena v Radovljici in Gorici
1971; kupijo gasilni avto Ford
1971; nabavijo motorno brizgalno Rosenbauer
1973; v Vrbnjah zgradijo orodjarno
1975; dobijo gasilno vozilo TAM 5500
1983; kupijo nov gasilski avto TAM 170 z vodnim topom ...
1989; zgradijo prizidek k gasilskemu domu
1990; kupijo terensko vozilo

GD Kropa (ust. 26. 7. 1893):

1893

Ustanovitev gasilskega društva Kropa

1893; gasilski dom »gasilarna« je bil v fužinskem skladišču
1893; kupijo dva mali ročni brizgalni (Samas, LJ)
1894; kupijo večjo ročno brizgalno (opremljeno z vprežnim vozom)

1904

Zgrajen gasilski dom (v združnem kompleksu)

1921; v Plamenu naredijo prvo motorno brizgalno
1931; v Plamenu naredijo izpopolnjeno motorno brizgalno

1930

Otvoritev novega gasilskega doma

1954; občina jim podari poltovorni avto
1963; nabavijo novo motorno brizgalno Rosenbauer
ok. 1970; dobijo Tomosovo priročno 300 litrsko brizgalno
1977; dobijo orodno vozilo TAM 60T

- 1978** **Otvoritev novega gasilnega doma**
1978; nabavijo kombi
1982; nabavijo drugo motorno brizgalno Rosenbauer
1991; nabavijo novo gasilsko vozilo s cisterno
- 1993** **Otvoritev novega gasilskega doma**
2009; nabavijo novo orodno vozilo RENAULT MASTER
2009; [poslovijo se od dotrajanega orodnega vozila TAM 60T](#)

GD Mošnje (ust. 14. 8. 1898);

- 1898** **Ustanovitev Gasilskega društva Mošnje**
1898; prostor za orodišče jim je dodelil princ de Polignac
1898; je bila dostavljena nova motorna brizgalna črpalka
- 1901** **Zgrajen gasilski dom**
1928; kupijo motorno brizgalno Rosenbauer
1955; v Mošnjah in Sp. Otoku zgradijo požarna bazena
1982; nabavijo gasilsko vozilo s cisterno TAM
1986; nabavijo novo gasilsko vozilo TAM-80
- 1988** **Otvoritev prenovljenega gasilskega doma**
2007; od PGD Begunje dobijo staro vozilo TAM 125

GD Kamna Gorica (ust. 8. 1. 1899);

- 1874** [Poizkus ustanovitve Gasilnega društva.](#)
- 1899** **Ustanovitev Gasilskega društva Kamna Gorica**
1899; zgradijo lesen gasilski dom
1899; poslanec Toman jim podari novo dvokolesno brizgalno
1907; kupijo prvo ročno brizgalno na kolesih
1938; kupijo prvo motorno brizgalno ILO
(do leta 1938 so imeli tri ročne brizgalne)
- 1959** **Otvoritev obnovljenega gasilskega doma**
1969; Plamen jim podari del skladišča, kjer so uredili orodjarno
1979; Plamen jim podari star kombi (vanj namestijo mot. brizgalno)
(to je prvo motorno vozilo GD Kamna Gorica)
1979; kupijo motorno črpalko Rosenbauer
1989; samoprispevek – kupijo novo gasilno vozilo TAM 80T 35
1999; kupijo visokotlačno gasilno napravo KOTORNA – SPRINTER
2017; prevzem novega orodnega vozila VOLKSWAGEN TRANSPORT.
Op.: Ne da se razbrati, kdaj so zgradili zidan gasilski dom.

GD Ljubno (ust. 29. 6. 1903);

- 1903** **Ustanovitev Gasilskega društva Ljubno**
1903; v začetku so imeli v uporabi eno ročno črpalko
- 1906** **Zgrajen gasilski dom**
do 1928; nabavijo motorno brizgalno Rosenbauer
(v tem času so imeli tri motorne brizgalne, eno v Otočah)
1961; združijo se z GD Otoče

- 1961; zgradijo drugi požarni bazen v Ljubnem
1969; kupijo sodobno motorno brizgalno Rosenbauer
1973; kupijo novo orodno vozilo kombi IMV
1993 **Otvoritev novega gasilskega doma**
1995; kupijo deset let star kamion s cisterno TAM 150
2003; kupijo kombi VW TRANSPORTER
2015; kupijo nov kamion MAN TGM 290
2015; [zamenjajo stari kamion TAM 150](#)

GD Lesce (ust. ok./pred 1909):

1909; finančno ministrstvo za l. 1909 dovoli GD Lesce »srečkanje«

GD Hlebce (ust. 19. 3. 1920):

- 1920** **Ustanovitev Gasilskega društva Hlebce**
1920; zgradijo manjši gasilski dom – leseno orodjarno.
1921; kupijo rabljeno ročno brizgalno (+ preuredijo voz za njo)
[pred 1930; gasilski dom je že zidan \(vidno na fotografiji\)](#)
1930; kupijo moderno motorno brizgalno (deluje še 2018)
1930; v Hrašah zgradijo orodjarno
- 1940** **Zgrajen gasilski dom**
1954; zgradijo požarni bazen v Hlebcah
- 1959** **Otvoritev novega gasilskega doma**
1968; v dar dobijo motorno brizgalno Rosenbauer
1968; kupijo staro reševalno vozilo (od Reševalne postaje Bled)
[1969; prodajo gasilski vprežni gumivoz-platen](#)
1970; kupijo gasilski kombi IMV 1600
[1970; prodajo kombi IMV 1000, letnik 1964 \(verjetno reševano vozilo\)](#)
1980; zgradijo požarni bazen v Hrašah
1983; kupijo orodni gasilni avto TAM 75 T5
1984; zgradijo požarni bazen v Studenčicah
2000; nakup visokotlačne črpalke Zebra 350*
2000; nakup avtomobila MAZDA B 2500
2007; kupijo vozilo za prevoz članstva OPEL VIVARA
2007; od PGD Podnart dobijo gasilsko orodno vozilo IVECO GVC
[2007; vozilo MAZDA B 2500 predajo v PGD Podgora](#)

Op.: * nekje piše Zebra 350, drugje Ziegler

PIGD Veriga Lesce (ust. 1937) / GD Lesce (od 1993):

- 1937** **Ustanovitev**
1946; iz pomoči UNRA dobijo prvo motorno brizgalno
1948; zgradijo požarni bazen v Lescah (Verigi?)
1950; zgradijo orodjarnico (požarno hišico), tik ob požarnem bazenu
1952; kupijo novo prenosno brizgalno »Rakovica«
1960; v skladišču v obratu tovarne Verig uredijo gasilski dom
1963; kupijo novo motorno brizgalno »Sora«
1970; nabavijo orodno vozilo FORD

- 1970; nabavijo novo motorno brizgalno Rosenbauer (1200 l/min)
- 1971; nabavijo gasilsko prikolico na prah »S250«
- 1972; zgradijo gasilski stolp
- 1980; zgrajen nov gasilski stolp
- 1980; nakup kombiniranega vozila TAM 125 T
- 1981; nabavijo motorno brizgalno »Tomos«
- 1986; nabavijo novo orodno vozilo TAM
- 1993** **Veriga se odpove svojemu IGD, društvo se preimenuje v GD Lesce**
- 2002** **Otvoritev novega gasilskega doma**
- 2002; dobijo novo gasilsko intervencijsko vozilo »Iveco«

GD Brezje (ust. 12. 3. 1949):

- 1949** **Ustanovitev Gasilskega društva Brezje**
- 1949; Anton Gabrijelčič odstopi prostor za hranjenje opreme.
- 1952; kupijo novo motorno brizgalno Zupan/Zündap
- 1952; zgraditev prvega požarnega bazena (Brezje – Križaj)
- 1953; zgraditev drugega požarnega bazena (Brezje – Marko)
- 1954; zgraditev tretjega požarnega bazena (Brezje – Bajželj)
- 1960** **Otvoritev Gasilskega doma**
- 1971; kupijo gasilski avto IMV 1600
- 1978; zgradijo požarni bazen (Brezje – Kafrač)
- 1979** **Dokončana adaptacija Gasilskega doma**
- 1979; zgraditev požarnega bazena (Dobro Polje)
- 1979; s pomočjo vaščanov po domovih namestijo 94 gasilskih aparatov
- do 1980; zgraditev požarnega bazena (Brezje – Vilfan)
- 1981; po domovih je nameščenih 130 gasilskih aparatov
- 1986; po domovih je nameščenih 170 gasilskih aparatov
- 1987; dobijo novo orodno vozilo Zastava 35-8
- 1991; zgraditev požarnega bazena (Dolence)
- 1995 (?); vkopljejo cisterno za požarno vodo (Dobro polje – Maričnek)
- 1996; vkopljejo cisterno za požarno vodo (Noše)
- 2003** **Otvoritev prizidka in obnova Gasilskega doma**
- 2005; kupijo avto Renault Midlum GVC 16/25
- 2015; kupijo avto VW Master GVM 1
- 2017; kupijo motorno brizgalno Ziegler

GD Podgora (ust. 1953):

- 1953** **Ustanovitev Gasilskega društva Podgora**
- 1953; ob ustanovitvi so imeli ročno brizgalno
- 1953; ob koncu vasi Slatna zgradijo manjše orodišče
- 1954; ob orodišču postavijo lesen stolp
- 1975; kupijo novo motorno brizgalno Rosenbauer
- 1975; kupijo star kombi IMV, ki ga sami preuredijo za gasilske namene
- 1979; zgradijo požarni bazen v Srednji vasi
- 1987; opremijo (l. 1984 poškodovano) spodnje prostore orodišča
- 1992; **zamenjajo star kombi** – z rabljenim orodnim vozilom TAM 2001

- 2004** **Otvoritev novega orodišča**
2004; kupijo visokotlačno črpalko in prikolico
2007; ob menjavi vozil (GZ Radovljica) dobijo staro vozilo MAZDA
2007; kupijo prikolico za prevoz motorne brizgalne in orodja

IGD Elan Begunje (ust. 15. 9. 1956):

- 1948; ustanovijo desetino osmih članov (pod okriljem GD Begunje)
1950; kupijo novo motorno brizgalno »Rakovica«
1950; ustanovijo samostojno gasilsko četo
1956 **Ustanovitev Industrijskega GD Elan Begunje**

GD Srednja Dobrava (ust. 1963):

GD Lancovo (ust. 17. 10. 1982):

- 1981; ustanovijo gasilska enota z 28 člani (pod okriljem GD Radovljica)
1982 **Ustanovitev GD Lancovo**
1982; v garaži KZ uredijo orodjarno (s hidrantom)
1982; uporabljajo motorno brizgalno ILO
do 1985 (?); kupijo novo motorno brizgalno Rosenbauer
do 1985 (?); dobijo rabljeno motorno vozilo IMV (iz sredstev SIS)
1988; pridobijo traktorsko cisterno za gašenje
1992; gasilski dom je bil delno zgrajen, vanj so lahko shranili opremo
1994; dobijo rabljeno vozilo TAM (zagotovila GZ Radovljica)
2002 **Otvoritev gasilskega doma**
2006; kupijo novo gasilno vozilo GVV-1
2006; odprodala se je traktorska cisterna
2014; kupijo rabljeno gasilsko vozilo VW (GVM-1)
2014; odprodajo staro gasilsko vozilo TAM

GD Podnart (ust. 2. 2. 1987):

- 1987** **Ustanovitev Gasilskega društva**
1987; oprema je hranjena v Kulturnem domu
1987 (?); kupijo prvo motorno brizgalno Ziegler
1989; staro stavbo KŽK (Ledenico) preuredijo v orodjarno
1989; (z)gradijo požarni bazen v Češnjici pri Kropi
ok. 1990 (?); delavnice (AMD Podnart) – preuredijo v »gas. dom«
1992; zgradijo gasilski stolp
1993; prevzem obnovljenega gasilskega avtomobila »Opel Blitz«
1997 **Otvoritev gasilskega doma**
2002; prevzem novega gasilskega vozila GVC 16-15
2007; dobijo novo gasilsko vozilo GVC 16-25
2007; podarijo staro gasilsko vozilo GVC 16-15
2008; kupijo kombi GVM-1

2013 Otvoritev novega gasilskega doma

.....

Sestavil: Goran Lavrenčak –DAR

Prvič objavljeno: 18. 5. 2020

glavrencak@gmail.com